

KS Arbetsutskott

2026-05-25

§ 131

**Ansökan om reviderad amorteringsplan för anläggningslån
Tingsryds Travsällskap**

KS/2026:222

Beslut

Mikael Jeansson (S) anmäler jäv och deltar inte i överläggningarna eller beslutet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen godkänner amorteringsbefrielse för år 2026 enligt ansökan.
2. 2026 års planerade amorteringar läggs istället ut på resterande amorteringstillfällen under lånets löptid.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beviljade 2024-11-04 §131 anläggningslån om 4 mnkr till Tingsryds Travsällskap med en amorteringstid om 15 år från och med år 2025. Den fastställda amorteringsplan innebär årliga amorteringar om 270 tkr, varav 135 tkr betalas i slutet juni månad och 135 tkr betalas i slutet av december månad.

Travsällskapet har i skrivelse daterad 2026-05-18 inkommit med ansökan om amorteringsbefrielse för 2026 års amorteringar på kommunens anläggningslån. I ansökan hänvisas till att likviditeten påverkats negativt av de stora investeringar som gjordes på anläggningen under 2025 för att leva upp till Svensk Travsports krav för att kunna arrangera den första V75-tävlingen (som genomfördes i juni 2025).

Årsredovisning för 2025 bifogas ärendet. I denna framgår att resultatet för år 2025 uppgick till +286 tkr och att eget kapital uppgick till 4 396 tkr vid årets slut. Budgeterat resultat för 2026 uppgår till +304 tkr.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning av barnets bästa.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 337352SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-25

§ 131 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse Ansökan om reviderad amorteringsplan för anläggningslån Tingsryds Travsällskap
2. Ansökan om amorteringsbefrielse på lån, Tingsryds Travsällskap 2026-05-18
3. Årsredovisning 2025 Tingsryds Travsällskap, inklusive revisionsberättelse och budget för år 2026

Beslutet skickas till
Tingsryds Travsällskap
Ekonomiavdelningen

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 337352SE

Utdragsbestyrkande

Tingsryd den 18.5.2026

Tingsryds Kommun

Box 88

362 22 Tingsryd

Ansökan om amorteringsbefrielse på lån.

Tingsryd Travsällskap ansöker härmed om amorteringsfrielse på f.f.dagar 30/6 o 30/12 2026.

Under året 2025 gjorde vi stora investeringar på vår anläggning, totalt 5.665.961:- , byggt nya stallar , nya spolspiltor och nytt dopingstall samt ny publikplats m.m. , allt för att tillgodose Svensk Travsports önskemål inför vår första V75 dag.

Dessa stora investering har påverkat vår likviditet negativt, därav denna ansökan om amorteringsbefrielse.

Se bifogad årsredovisning för 2025.

Med vänliga hälsningar

Tingsryd Travsällskap

/Mats Nilsson/

Kassör

Årsredovisning för Tingsryd Travsällskap.
Org.nr. 802499-5139

Styrelsen för Tingsryd Travsällskap får härmed avlämna årsredovisning för 2025.

Allmän kommentar.

Omsättningen uppgick under året till kr. 13.071.612:00 (10.587.747:00).

Under året har vi gjort stora investeringar: byggt nya stallar, nya spolspiltor o nytt dopingstall, samt ny publikplats o parkeringsplatser m.m. total investering 5.665.961:-.

Investeringar har gjorts på anläggningen med 751.174:- som har belastat årets resultat. (Nya bänkar, nya bord o stolar, ny byffevagn, renov. gamla domartornet, åksäkrat anläggning. byt fotoceller, lyftvärmepump samt grävning o lagning av kabelbrott.

Dessutom har det gjorts reparationer på inventarier med 275.358:- (service på traktorer, nya däck till traktor samt rep. på hyvlar o spånsug)

Investeringar o reparationer på totalt 1.026.532:- har belastat årets resultat.

Personal och löner.

Löner har under året utbetalts kr. 3.342.475:00 inkl. soc.avg. (2.743.193:00)

Lönebidrag har erhållits från Arbetsförmedlingen med 165.408:-

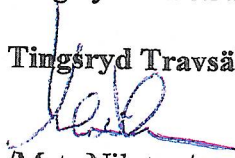
Förslag till resultatdisposition.

Ingående eget kapital	4.109.951:00
Årets resultat	<u>285.674:00</u>
Utgående eget kapital	4.391.625:00

I övrigt hänvisas till bifogad resultat- och balansräkning.

Tingsryd den 6.3.2026

Tingsryd Travsällskap

/Mats Nilsson/
Kassör

Resultaträkning

Intäkter	2025	2024
kto grupp		
3100 Tävlingsers. ST mån	5843200	5893000
Tävlingsers. ST dag	1865625	1490000
Rekr.ers	436461	433391
3200 Entre , program	605687	249719
Reklam o sponsorlopp	1177491	792400
Gäststallhyror	315900	239444
3600 Försäljning servering	873255	624294
3900 Hyresintäkter	167968	140760
Serviceavgifter, boxar	78475	77011
Medlemsavgifter	23850	24000
Lönebidrag	165408	165456
Öv bidrag Kommunala	98371	92128
Öv. Intäkter	1232533	90515
Travskolans kurser	187388	275630
Totalta intäkter	13071612	10587747
Kostnader		
4600 Inköp servering	536854	415968
5100 Fastighets kostnader	1705266	976553
5200 Hyra av maskiner o inventarie	348893	469684
5400 Förbrukn.mat. o inventarie	335302	259183
5500 Banmaterial o rep. maskiner	870339	597746
5600 Drivmedel o skatt	301984	290836
5800 Resor m.m.	19760	27746
5900 Reklam o annonser	190375	164822
6000 Tävlingskostnader	1570992	1043153
6100 Kontorsmaterial	46855	57284
6200 Tele, bredband o porto	49274	48240
6300 Företagsförsäkringar o larm	190502	183347
6400 Förvaltn.kostn. Styr o rev.	177300	172600
6500 Entreprenörer o adm.tj.	1468348	1267873
6800 Inhyrd personal	315778	560586
6900 Öv.kostnader	12490	19290
7000 Löner	891432	795339
7100 Löner tävlingspersonal	619244	217605
7500 Löner tj.män	871809	852034
7400 Pensionskostnader	69829	80786
7500 Soc.avgifter	858368	752759
7600 Utbildning o repr.kostnader	31793	37245
Totala kostnader	11482787	9308031
7800 Avskrivningar	961443	871360
8400 Räntor	341708	282394
8900 Årets resultat	285674	125962

BALANSRÄKNING

Tillgångar	2025	2024
Kassa	58.304:00	91.987:00
Företagskonto	337.058:00	174.148:00
Plac. Konto	0:00	210.039:00
Kassa o bank	395.362:00	476.174:00
Varulager	71.801:00	104.390:00
Kundfordringar	129.608:00	126.193:00
Fordran , moms	0:00	392.300:00
Fordringar	201.409:00	622.883:00
Omsättningstillgångar	596.770:00	1.099.057:00
Förutbetalda leasingavgifter	0:00	70.000:00
Inventarier	224.871:00	308.600:00
Inventarier , ny traktor	1.357.523:00	1.538.526:00
Maskiner	311.400:00	349.500:00
Byggnader, Domarbod	746.045:00	895.254:00
Byggnader, publikhall	139.801:00	139.801:00
Rakbana/skogsslinga	394.400:00	464.000:00
Ljudanläggning	679.355:00	780.000:00
Banbelysning	446.289:00	501.500:00
Materialbod	143.388:00	159.320:00
Fastighet Tingsryd 4:95	4.356.986:00	4.517.000:00
Nya stallbyggnader	5.665.961:00	1.669.168:00
Anläggningstillgångar	14.466.020:00	11.392.669:00
Summa tillgångar	15.062.791:00	12.491.726:00
Skulder o eget kapital		
Leverantörsskulder	1.602.534:00	384.227:00
Moms	16.118:00	0:00
Källskatt	42.088:00	58.950:00
Kortf. skulder	500.000:00	0:00
Kortfristiga skulder	2.160.740:97:00	443.177:00
Swedbank	3.200.006:00	3.600.002:00
Swedbank Finans	177.733:00	227.333:00
Swedbank Finans	42.300:00	74.025:00
Tingsryds Kommun	3.730.000:00	2.500.000:00
Skulder, Lantmännen Finans	1.356.386:00	1.537.238:00
Långfristiga skulder	8.506.426:00	7.938.598:00
Eget Kapital	2024 4.109.951:00	
	2025 285.674:00	4.395.625:00
Summa skulder o eget kapital	15.062.791:00	12.491.726:00

Kommentarer

Inventarier

Traktor	2.224.000:-
Ack. avskr.	- 685.474:-
Årets avskr.	<u>- 181.003:-</u>
Rest värde	1.357.523:-

Traktor, vattentunna

Kontantinsats	350.000:-
Ack. avskrivningar	-280.000:-
Årets avskr.	<u>-70.000:-</u>
Rest värde	0:-

Ljudanläggning

Investering 2022	955.307:07
Investering 2023	123.960:00
Ack. avskr.	- 299.267:07
Årets avsskr.	<u>- 100.645:00</u>
Rest värde	679.355:00

Inventarier

Inköp 2023	417.160:00
Ack. avskr.	- 108.560:00
Årets avskr.	<u>- 83.729:00</u>
Rest värde	224.871:00

Fast. Tingsryd 4:95

Inköp 2024	4.650.000:00
Ack avskr.	- 133.000:00
Årets avskr.	<u>- 160.014:00</u>
Rest värde	4.356.986:00

Materialbod

Investering 2024	159.320:00
Årets avskr.	<u>- 15.932:00</u>
Rest värde	143.388:00

Pågående nybyggnad

Investering 2025	5.665.961:00
------------------	--------------

Byggnader

Publiktall	1.004.603:09
Bidrag fr. ST	-425.000:00
Ack. avskrivningar.	-439.802:00
Årets avskr.	<u>0:00</u>
Rest värde	139.801:09

Domarbod

Domarbod	1.494.726:89
Ack. avskr..	- 599.472:89
Årets avskr.	<u>- 149.209:00</u>
Rest värde	746.045:00

Rakbana/skogsslinga

Ing.värde	921.052:14
Ack avskr	- 207.052:14
Bidrag ST	- 250.000:00
Årets avskr.	<u>- 69.600:00</u>
Rest värde	394.400:00

Banbelysning

Investering 2023	906.500:00
Bidrag ST	- 350.000:00
Ack. avskr.	- 55.000:00
Årets avskr.	<u>- 55.211:00</u>
Rest värde	446.289:00

Maskiner

Inköp 2024	380.500:00
Ack avskr	- 31.000:00
Årets avskr.	<u>- 76.100:00</u>
Rest värde	273.400:00

Ny hyvel

Ny hyvel	38.000:00
----------	-----------

Tingsryd Travsällskap
Org. Nr. 802499-5139

Tingsryd 2026-03-13

/Stefan Hjalmarsson/
Ordförande

/Sven-Åke Gustafsson/

/Axel Gustavsson/

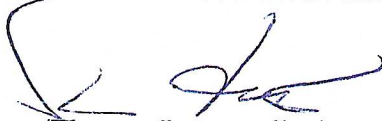

/Mats Nilsson/
Kassör

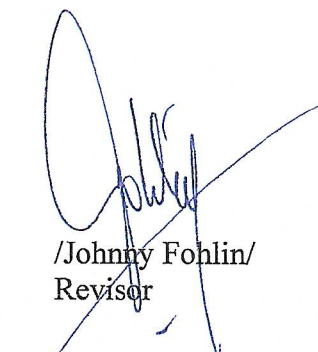

/Mikael Jeansson/

/Rickard Petersson/
Skr.

/Andreas Davidsson/

Vår revisionsberättelse har lämnats 2026 -04 -15

/Thomas Löwenadler/
Godkänd revisor

/Johnny Fohlin/
Revisor

Resultaträkning

Intäkter	2025	Budget 2026
kto grupp		
3100 Tävlingsers. ST mån	5843200	5443200
Tävlingsers. ST dag	1865625	1734000
Rekr.ers	436461	400000
3200 Entre , program	605687	636400
Reklam o sponsorlopp	1177491	1165000
Gäststallhyror	315900	290000
3600 Försäljning servering	873255	865000
3900 Hyresintäkter	167968	194400
Serviceavgifter, boxar	78475	92000
Medlemsavgifter	23850	24000
Lönebidrag	165408	165300
Öv bidrag Kommunala	98371	98000
Öv. Intäkter	1232533	100000
Travskolans kurser	187388	195000
Totalta intäkter	13071612	11402300
Kostnader		
4600 Inköp servering	536854	520000
5100 Fastighets kostnader	1705266	893500
5200 Hyra av maskiner o inventarie	348893	345000
5400 Förbrukn.mat. o inventarie	335302	279100
5500 Banmaterial o rep. maskiner	870339	635000
5600 Drivmedel o skatt	301984	294000
5800 Resor m.m.	19760	18000
5900 Reklam o annonser	190375	117000
6000 Tävlingskostnader	1570992	1221100
6100 Kontorsmaterial	46855	45000
6200 Tele, bredband o porto	49274	48200
6300 Företagsförsäkringar o larm	190502	179800
6400 Förvaltn.kostn. Styr o rev.	177300	180000
6500 Entreprenörer o adm.tj.	1468348	1322500
6800 Inhyrd personal	315778	295000
6900 Öv.kostnader	12490	22200
7000 Löner	891432	890000
7100 Löner tävlingspersonal	619244	570000
7500 Löner tj.mån	871809	879000
7400 Pensionskostnader	69829	73800
7500 Soc.avgifter	858368	815700
7600 Utbildning o repr.kostnader	31793	15200
Totala kostnader	11482787	9659100
7800 Avskrivningar	961443	1104000
8400 Räntor	341708	334900
8900 Årets resultat	285674	304300

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Tingsryd Travsällskap
Org.nr 802499-5139

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Tingsryd Travsällskap för räkenskapsåret 2025.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Tingsryd Travsällskaps finansiella ställning per den 2025-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Tingsryd Travsällskap enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på

oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Tingsryd Travsällskap för räkenskapsåret 2025 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Tingsryd Travsällskap enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital,

konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggt sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

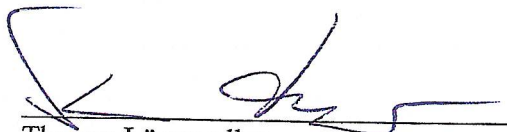
- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

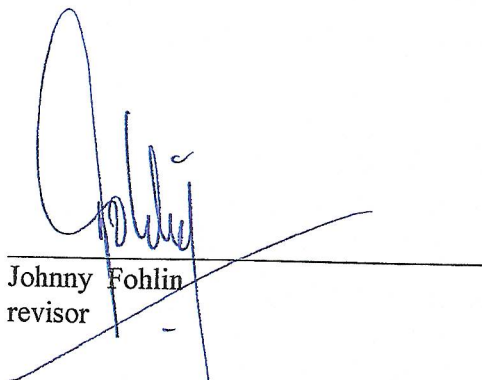
Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Tingsryd 2026-04-15

Thomas Löwenadler
Godkänd revisor

Johnny Fohlin
revisor

KS Arbetsutskott

2026-05-04

§ 105

Nära Kronobergaren

KS/2026:186

Beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Nära kronobergaren – Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026-2036.

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten gör stor skillnad för kronobergarna varje dag. Vi har alla en viktig roll i arbetet med att främja en god hälsa hos kronobergarna, men framför allt finns vi där och möter varje individs unika behov av hälsa, stöd, vård och omsorg. Det gör arbetet meningsfullt och viktigt.

Omställningen och utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst pågår. Med utgångspunkt i kronobergarnas behov kan vi tillsammans utveckla en hållbar offentlig service som bidrar till att skapa jämlika och likvärdiga förutsättningar för en god hälsa i befolkningen. De komplexa samhällsutmaningar vi står inför knyter oss samman och kräver gemensam hållning och handling.

Föreliggande strategi, Nära Kronobergaren, syftar till att ange en samlad riktning i arbetet med att forma framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst i Kronobergs län. Med denna strategi tar vi nästa steg och fördjupar den goda samverkan vi etablerat mellan region och kommuner i Kronobergs län. Fortsatt är även en utvecklad samverkan med andra myndigheter, civilsamhälle, näringsliv och akademi viktigt. Tillsammans med kronobergarna bygger vi en starkare samverkan över organisationsgränserna. Strategin utgår från de nationella målbilderna och hämtar kraft i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Strategin tar också avstamp i den regionala utvecklingsstrategin Framtidens Kronoberg i Världen 2025–2035.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 329446SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-04

§ 105 fortsättning

Följande vägledande principer underlättar för vårt gemensamma system att leverera för kronobergarnas bästa.

- Vi utgår alltid från vad som blir bäst för kronobergaren.
- Vi har en öppen dialog med kronobergaren, där så är möjligt.
- Vi tar tag i problem direkt.
- Vi bidrar med vår kompetens och samverkar kontinuerligt.
- Vi återkopplar till steget före och underlättar för steget efter.
- Vi gör det tillsammans!

Strategin är framtagen i samverkan mellan Region Kronoberg och länets åtta kommuner genom *Ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst*. Dokumentet har utarbetats i dialog med förtroendevalda, patientföreningar, kronobergare, professions-/funktionsrättsnätverk och tjänstepersoner i respektive organisation. Strategin ska framför allt fungera som ett verktyg för chefer och ledare men ska också beskriva en riktning för medarbetare, kronobergare och samarbetspartner.

I november 2025 lämnade vård- och omsorgsnämnden yttrande på en remissversion av dokumentet. Vid genomgång av slutligt förslag på strategi kan konstateras att samtliga av vård- och omsorgsnämndens synpunkter i remissyttrandet har beaktats, förstärkts eller konkretiserats.

Nära Kronobergaren kommer ersätta de tidigare strategierna *Länsgemensam Strategi för psykisk hälsa i Kronobergs län från 16 års ålder* och *Gemensam strategi för de äldre i Kronoberg 2017–2025*. Innehållet i dessa strategier, tillsammans med de arbetssätt och modeller som utvecklats, ex Kronobarnsmodellen, förblir centrala och fortsätter att tillämpas men nu inom ramen för en gemensam strategi och plan. Strategin kommer efter beslut att formges och finnas tillgänglig i digitalt format. Parallellt med beslutsprocessen för Nära Kronobergaren initieras också en extern omvärldsanalys av andra kommuners och regioners hemsjukvårdsavtal.

Barnrättsperspektiv

Strategin beaktar barnets rättigheter genom att tydligt lyfta fram tidiga, samordnade och förebyggande insatser för barn och unga samt genom att utgå från barnets bästa i arbetssätt och planering. Den stärkta samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård bedöms bidra till att barn får rätt stöd i rätt tid.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 329446SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-04

§ 105 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Nära Kronobergaren – Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026–2036

Beslutet skickas till

Region Kronoberg
Övriga kommuner i Kronoberg
Vård- och omsorgsnämnden
Arbete- och välfärdsnämnden
Bildningsnämnden

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 329446SE

Utdragsbestyrkande

2026-03-31

Till vård- och omsorgsnämnden

Nära Kronobergaren – Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026–2036

Dnr KS/2026:186

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Nära kronobergaren – Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026-2036.

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten gör stor skillnad för kronobergarna varje dag. Vi har alla en viktig roll i arbetet med att främja en god hälsa hos kronobergarna, men framför allt finns vi där och möter varje individs unika behov av hälsa, stöd, vård och omsorg. Det gör arbetet meningsfullt och viktigt.

Omställningen och utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst pågår. Med utgångspunkt i kronobergarnas behov kan vi tillsammans utveckla en hållbar offentlig service som bidrar till att skapa jämlika och likvärdiga förutsättningar för en god hälsa i befolkningen. De komplexa samhällsutmaningar vi står inför knyter oss samman och kräver gemensam hållning och handling.

Föreliggande strategi, Nära Kronobergaren, syftar till att ange en samlad riktning i arbetet med att forma framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst i Kronobergs län. Med denna strategi tar vi nästa steg och fördjupar den goda samverkan vi etablerat mellan region och kommuner i Kronobergs län. Fortsatt är även en utvecklad samverkan med andra myndigheter, civilsamhälle, näringsliv och akademi viktig. Tillsammans med kronobergarna bygger vi en starkare samverkan över organisationsgränserna. Strategin utgår från de nationella målbilderna och hämtar kraft i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Strategin tar också avstamp i den regionala utvecklingsstrategin Framtidens Kronoberg i Världen 2025–2035.

Följande vägledande principer underlättar för vårt gemensamma system att leverera för kronobergarnas bästa.

- Vi utgår alltid från vad som blir bäst för kronobergaren.
- Vi har en öppen dialog med kronobergaren, där så är möjligt.
- Vi tar tag i problem direkt.
- Vi bidrar med vår kompetens och samverkar kontinuerligt.

- Vi återkopplar till steget före och underlättar för steget efter.
- Vi gör det tillsammans!

Strategin är framtagen i samverkan mellan Region Kronoberg och länets åtta kommuner genom *Ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst*. Dokumentet har utarbetats i dialog med förtroendevalda, patientföreningar, kronobergare, professions-/funktionsnätverk och tjänstepersoner i respektive organisation. Strategin ska framför allt fungera som ett verktyg för chefer och ledare men ska också beskriva en riktning för medarbetare, kronobergare och samarbetspartner.

I november 2025 lämnade vård- och omsorgsnämnden yttrande på en remissversion av dokumentet. Vid genomgång av slutligt förslag på strategi kan konstateras att samtliga av vård- och omsorgsnämndens synpunkter i remissyttrandet har beaktats, förstärkts eller konkretiserats.

Nära Kronobergaren kommer ersätta de tidigare strategierna *Länsgemensam Strategi för psykisk hälsa i Kronobergs län från 16 års ålder* och *Gemensam strategi för de äldre i Kronoberg 2017–2025*. Innehållet i dessa strategier, tillsammans med de arbetssätt och modeller som utvecklats, ex Kronobarnsmodellen, förblir centrala och fortsätter att tillämpas men nu inom ramen för en gemensam strategi och plan. Strategin kommer efter beslut att formges och finnas tillgänglig i digitalt format. Parallellt med beslutsprocessen för Nära Kronobergaren initieras också en extern omvärldsanalys av andra kommuners och regioners hemsjukvårdsavtal.

Barnrättsperspektiv

Strategin beaktar barnets rättigheter genom att tydligt lyfta fram tidiga, samordnade och förebyggande insatser för barn och unga samt genom att utgå från barnets bästa i arbetssätt och planering. Den stärkta samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård bedöms bidra till att barn får rätt stöd i rätt tid

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Nära Kronobergaren – Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026–2036

Beslutet skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Martin Hansson

Vård- och omsorgschef

Vård- och omsorgsförvaltningen

NÄRA KRONOBERGAREN

Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i
Kronobergs län 2026–2036

Alvesta
kommun

Lessebo kommun

Ljungby
kommun

MARKARYDS
KOMMUN

REGION
KRONOBERG

Tingsryds
kommun

UPPVIDINGE
KOMMUN

Växjö
kommun

Älmhults
kommun

Inledning

Hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten gör stor skillnad för kronobergarna varje dag. Vi har alla en viktig roll i arbetet med att främja en god hälsa i länet, men framförallt finns vi där och möter varje individs unika behov av hälsa, stöd, vård och omsorg. Det gör arbetet både meningsfullt och viktigt.

Omställningen och utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst pågår. De komplexa samhällsutmaningar vi står inför knyter oss samman och kräver gemensam handling. Med utgångspunkt i kronobergarnas behov kan vi tillsammans utveckla en hållbar offentlig service som skapar jämlika och likvärdiga förutsättningar för en god hälsa i befolkningen.

Syftet med utvecklingsstrategin *Nära Kronobergaren* är att ge en samlad riktning och målbild i arbetet med att forma framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst i Kronobergs län. Strategin utgår från de nationella målbilderna och hämtar kraft i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Den tar också avstamp i den regionala utvecklingsstrategin *Framtidens Kronoberg i Världen 2025–2035* och visionen *Ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg*. Genom strategin vill vi fördjupa den goda samverkan mellan region och kommuner som etablerats i Kronoberg, samtidigt som en utvecklad samverkan med andra myndigheter, civilsamhälle, näringsliv och akademi är viktig framåt.

Utifrån följande vägledande principer levererar vi för Kronobergarnas bästa:

- Vi utgår alltid från vad som blir bäst för kronobergaren.
- Vi har en öppen dialog med kronobergaren, där så är möjligt.
- Vi tar tag i problem direkt.
- Vi bidrar med vår kompetens och samverkar kontinuerligt.
- Vi återkopplar till steget före och underlättar för steget efter.
- Vi gör det tillsammans!

Nära Kronobergaren ersätter de tidigare strategierna *Länsgemensam Strategi för psykisk hälsa i Kronobergs län från 16 års ålder* och *Gemensam strategi för de äldre i Kronoberg 2017–2025*. Utifrån den nya strategin bygger vi en gemensam modell för uppföljning och regelbunden analys som skapar förutsättningar för en gemensam planering inför kommande år. Underlag och förslag på prioriterade områden lyfts därefter till politisk dialog i kommunalt forum, där beslut om inriktning kan fattas i bred samverkan. Med en långsiktig strategi stärker vi förutsättningar att konkretisera arbetet framåt utifrån kronobergarnas behov i en gemensam plan. Tillsammans med kronobergarna bygger vi en starkare samverkan över organisationsgränserna för mesta möjliga nytta med gemensamma resurser för en god och nära vård, skola och omsorg i Kronobergs län.

Strategin är framtagen i samverkan mellan Region Kronoberg och länets åtta kommuner genom *Ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst*. Dokumentet har utarbetats i dialog med förtroendevalda, patientföreningar, kronobergare, professions-/funktionsrättsnätverk och tjänstepersoner i respektive organisation. Strategin ska framförallt fungera som ett verktyg för chefer och ledare men ska också beskriva en riktning för dig som medarbetare, kronobergare och samarbetspartner.

Tillsammans möter Vi framtiden!

Begrepp och definitioner

I texten används genomgående ordet **Vi**. Med det menas; Region Kronoberg och länets kommuner Alvesta, Lessebo, Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö och Älmhult.

Med begreppet **Socialtjänst** avses stöd, service och omsorg till äldre, vissa funktionshindrade samt individ- och familjer.

Med begreppet **Skola** avses skolans gemensamma systematiska arbete med elevers lärande, utveckling och hälsa som en viktig främjande faktor för kronobergarens framtida hälsa.

Med begreppet **Hälso- och sjukvård** avses kommunal och regional primärvård, sjukhusvård, psykiatri, rehabilitering, habilitering, rättspsykiatri samt tandvård.

Att möta en hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst i förändring

Hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst utgör ett komplext system av många olika beslutsnivåer, vårdgivare, professioner och framför allt av många olika individer vars behov ska mötas. Med en omvärld i ständig förändring påverkas förutsättningarna för verksamheterna både direkt och indirekt av en mängd faktorer. Det kan innebära stora utmaningar för det offentliga att fullgöra sitt uppdrag, men det kan också innebära goda möjligheter att utveckla och stärka välfärden.

En hållbar utveckling i en föränderlig tid

Globala utmaningar som exempelvis pandemier, klimatförändringar, antibiotikaresistens, kris- och krigssituationer kräver gemensamma krafttag på många olika nivåer i samhället. Kommuner och regioner har en central roll i arbetet med att växla om till ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara levnadsmönster. Genom att lyfta blicken och ta hänsyn till det som sker omkring oss, kan vi vara bättre rustade att leda utvecklingen i en medveten och önskad riktning. Sverige placerar sig ofta högt i internationella jämförelser bland annat vad gäller demokrati, pressfrihet och jämställdhet. Graden av tillit och förtroende i samhället är viktig för en hållbar och demokratisk utveckling. I Kronoberg finns en kultur av tilltro mellan människor och ett självförtroende att agera som behöver understödjas. Samtidigt ser vi en utveckling med ökande hälsoklyftor och ekonomisk ojämlikhet i befolkningen.

Samverkan och samhällsbygge

Ur ett nationellt perspektiv har Kronobergs län en stor befolkning utanför tätort och en landsbygd med förhållandevis god tillgång till service, trots en ganska gles struktur. En utmaning är hur detta ska kunna upprätthållas med ett minskande befolkningsunderlag. Att öppna upp för mer samverkan med andra aktörer och omgivande län är viktigt för att ta välfärden i Kronoberg in i framtiden. Hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst är några av många samhällsbyggare som, beroende på hur verksamheten bedrivs, kan bidra till att stärka länets attraktivitet. För att våra verksamheter ska utvecklas hållbart, med hänsyn till både invånarnas behov och länets geografiska förutsättningar, krävs en fördjupad samverkan. Denna bör omfatta perspektiv som tekniska och digitala lösningar, mobila insatser, fysisk infrastruktur, kollektivtrafik, olika boendeformer, offentlig och privat service samt samverkan med länets näringsliv och akademi.

Demografi, ekonomi och försörjningskvot

Under de senaste decennierna, särskilt sedan mitten av 00-talet, har Kronobergs län haft en påtaglig befolkningstillväxt. 2025 års befolkningsprognos visar däremot på en blygsam befolkningstillväxt för Kronoberg. Mellan 2026–2036 förväntas antalet invånare i länet öka med 1,2 procent. Antalet äldre, 80+, förväntas öka betydligt medan åldersgruppen 0–19 år istället minskar. Antalet invånare i arbetsför ålder, 20–64 år, förväntas öka marginellt.

Dessa demografiska förändringar medför att försörjningskvoten förväntas öka. Enligt prognoser fram till år 2036 väntas en ökning i Kronoberg från dagens 82,6

till 83,1. Detta innebär att färre kommer att behöva försörja fler, att varje person i arbetsför ålder kommer att behöva försörja nära 0,83 personer utöver sig själv.

Den snabba utvecklingen av teknik, behandlingar och läkemedel ger oss stora möjligheter att förbättra den offentliga verksamheten, samtidigt som begränsningar i ekonomin kräver hårdare prioriteringar. Satsningar inom hela välfärdssystemet kommer fortsatt vara viktigt, men behovet av ett förstärkt förebyggande perspektiv är centralt. Nya styrande principer behöver ligga till grund för en omfördelning av resurser med syfte att åstadkomma såväl ökad kvalitet som bättre tillgänglighet och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Hälsoläge och behovsgrupper

Bortsett från pandemiåret 2020 har medellivslängden i Sverige ökat sedan 70-talet, och hälsan har förbättrats i alla åldersgrupper. Den självskattade hälsan har generellt utvecklats positivt, samtidigt ökar förekomsten av psykisk ohälsa och ensamhet i flera delar av befolkningen. Skillnaderna i hälsa varierar mellan olika socioekonomiska grupper och mellan könen, och vissa grupper har särskilda hinder i kontakten med olika välfärdsverksamheter. Hit hör bland annat personer med svåra psykiatriska funktionsnedsättningar som ofta har svårt att formulera sina behov av hjälp och stöd. Många faktorer påverkar en individs hälsa, vissa kan individen själv påverka, andra inte. Men även de faktorer som individen kan påverka beror på förutsättningar, där har vi som offentliga aktörer ett ansvar att se till hela personens situation.

Barns och ungas hälsa i Sverige är i flera avseenden bland den bästa i världen, men förutsättningar för att uppnå en god och jämlik hälsa varierar. Främjande och förebyggande insatser för barn och unga behöver säkerställas i samverkan. Att gå ut skolan med godkända betyg är en stark indikator för framtida hälsa. Kronoberg följer i stort den nationella utvecklingen, vilket dessvärre pekar på en nedåtgående trend.

Barn som växer upp i familjer där det förekommer missbruk eller psykisk ohälsa riskerar allvarliga konsekvenser för sin hälsa, skolgång och framtida arbetsliv. Ekonomiska analyser visar att samhället skulle kunna spara upp till 35 miljarder kronor årligen om vi lyckas förhindra att dessa barn själva utvecklar liknande problem i vuxen ålder. Med rätt stöd i rätt tid kan vi bryta det destruktiva mönstret och ge barnen en bättre framtid.

Andelen kronobergare med kronisk sjukdom, som till exempel vissa former av hjärt-kärlsjukdom, diabetes, lungsjukdom, cancer, ledsjukdom och psykisk ohälsa, ökar. Behoven av rätt behandling och resurseffektiva arbetssätt ökar, men även stöd till närstående. Det sker bland annat genom preventiva åtgärder och stärkt egenvård. Hälsosamma levnadsvanor stödjer en positiv hälsoutveckling och kan bidra till att förhindra sjukdomsutveckling. Multisjuklighet som är särskilt vanligt hos äldre ställer också större krav på samordnade insatser.

Kunskapsbaserade arbetssätt

Svensk hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst är kunskapsintensiva sektorer och håller generellt en hög kvalitet, men det finns en stor variation i hur bästa tillgängliga kunskap tillämpas. För att säkerställa en kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv verksamhet av hög kvalitet är en tydlig struktur för kunskapsstyrning nödvändig. Detta ska möjliggöra tillgång till nationellt, regionalt och lokalt kunskapsstöd i varje möte mellan profession och invånare samt vara ett stöd vid ledning, styrning och prioritering.

En framgångsfaktor är att det måste finnas förutsättningar för ett starkt och uthålligt utvecklings- och forskningsfokus i alla delar av verksamheten oavsett huvudman. Utvecklingen av akademiska verksamheter som fungerar som en bro mellan akademi och praktik är ett sätt att integrera forskningen i vardagen. När kunskap omsätts metodiskt i det dagliga arbetet kan vi möta invånarnas behov på bästa sätt.

Informationsdrivna organisationer

Informationsflödet i dagens samhälle är påtagligt vilket medför att kraven på en medveten hantering ökar. Att vara en informationsdriven organisation innebär att data och kunskap används som stöd i vardagen – från planering till utveckling. Beslut grundas på fakta, erfarenheter och insikter, snarare än magkänsla eller invanda mönster. Statistik om invånarnas behov kan till exempel ligga till grund för en mer effektiv resursplanering. Genom tidig identifiering av mönster och trender möjliggörs också ett stärkt förebyggande arbete, vilket kan bidra till att vi undviker problem eller försämrad hälsa. Med rätt information skapas förutsättningar för att agera på rätt sätt och i rätt tid.

Informationsdrivet arbete är nära kopplat till digitalisering. Med digitala verktyg blir det enklare att samla in, analysera och dela information, vilket stärker samarbete och lärande i vardagen. För att lyckas krävs kompetensutveckling så att alla känner sig trygga att använda data och digitala verktyg som stöd i vardagen. Tillsammans bygger vi en kultur där kunskap och information driver förbättring - varje dag.

Den digitala utvecklingen

Den digitala utvecklingen har på några decennier möjliggjort ett helt nytt samhälle. Förutsättningarna för individen att själv styra och bidra i sin vardag har för flertalet förstärkts avsevärt. Kronobergaren förväntar sig digitala kontaktvägar med hög tillgänglighet. Utvecklingen kommer i och med det att bidra till att många offentliga verksamheter i allt större utsträckning blir platsberoende. Inom förskola och skola fortsätter arbetet för att stärka verksamheternas förmåga att välja och tillämpa ändamålsenliga metoder som främjar barns lärande på bästa möjliga sätt. Samtidigt som offentlig verksamhet behöver ta till sig av ny, innovativ teknik för att skapa möjlighet för invånare att dra nytta av digitaliseringens fördelar så behöver även tillgång till service för de grupper som inte är digitala säkerställas.

Målbild: Nära Kronobergaren

År 2036 är region och kommuner i Kronoberg nära invånarna genom ett hållbart, jämlikt och sammanhållet system där varje kronobergare får rätt stöd i rätt tid – oavsett bostadsort eller livssituation. Våra samlade resurser används effektivt och verksamheter utformas utifrån kronobergarens behov, förmågor och förutsättningar.

Vi arbetar för trygghet, livskvalitet och jämlik hälsa i vardagen. Särskilt fokus läggs på hälsan hos barn, unga, äldre och särskilt sårbara grupper genom tidiga och samordnade insatser. Genom hälsofrämjande och proaktiva arbetssätt möter vi invånarna tidigt och anpassar information och stöd individuellt.

Vi främjar livslångt lärande och erbjuder kunskapsbaserade, jämlika och resurseffektiva verksamheter. Med fokus på relationer och tillgänglighet tar vi tillvara på invånarnas erfarenheter och bidrar till att stärka deras egna resurser.

Vi bygger robusta verksamheter som bidrar till vårt totalförsvar och i samverkan med invånarna kan vi bidra till en hållbar regional utveckling. Vi verkar i ett samordnat system som möter hela individens behov i samverkan med skola, socialtjänst och annan specialistvård.

Vi använder digitaliseringen som en möjliggörare. Tillsammans med mobila, flexibla och mer integrerade arbetssätt skapar vi förutsättningar för smidiga kontakter som ökar tillgängligheten, delaktigheten och stärker det förebyggande arbetet.

Vi tar avstamp i frågan - **Vad är viktigt för dig?** - för att i varje kontakt kunna möta kronobergaren utifrån sina behov och förutsättningar.

Vägen dit

För att ta oss närmare kronobergaren behöver vi prioritera och fokusera. Följande fyra strategiska inriktningar vägleder oss på vägen:

- Kronobergarnas behov ska mötas på lika villkor och med hög kvalitet
- Kronobergarnas behov ska mötas nära och samordnat
- Kronobergarna är aktiva medskapare utifrån sina förutsättningar
- Kronobergarnas behov ska mötas med kompetens och arbetsglädje

1 Strategisk inriktning

Kronobergarnas behov ska mötas på lika villkor och med hög kvalitet

Så möter den strategiska inriktningen målbilden 2036

Vi möter kronobergarna på lika villkor

Vi leder och organiserar våra verksamheter i syfte att ge förutsättningar för en god och jämlik hälsa, stöd, vård och omsorg för hela befolkningen oberoende av var i länet individen lever och bor. Likvärdiga insatser handlar inte om att ge samma till alla utan om att erbjuda och ge insatser utifrån behov och på lika villkor. De med störst behov ska ges företräde. Insatser ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet.

Genom förebyggande, behandlande och rehabiliterande insatser i samråd med kronobergaren har vi en unik möjlighet att stödja en positiv hälsoutveckling. Vi behöver tillsammans möta de ojämlikheter som finns i befolkningens hälsoutveckling och anpassa insatser med utgångspunkt i aktuell kunskap om behov och målgrupp.

Alla verksamheter – oavsett vem som driver dem – ska ha förutsättningar att erbjuda en jämlik och likvärdig service, exempelvis generella och förebyggande insatser inom barnhälsovård, elevhälsa samt tandvård för barn och äldre. Samtidigt kan vi också behöva göra mer för barn och familjer som löper ökad risk för ohälsa.

Vi arbetar tillsammans för Kronobergarnas bästa

För att skapa trygghet och högt förtroende hos kronobergarna krävs ett starkt och medvetet samarbete inom och mellan våra verksamheter. Det är i det enskilda mötet med invånaren som värde skapas – men det bygger på att vi arbetar tillsammans mot samma mål.

Genom gemensamma arbetssätt och med en tydlig ansvarsfördelning mellan ledning, chefer och medarbetare kan vi säkerställa att varje möte präglas av professionalitet, omtanke och engagemang. Ett personcentrerat och hälsofrämjande förhållningssätt behöver genomsyra hela verksamheten – inte som enskilda insatser, utan som en del av en gemensam kultur.

Samarbetet över enheter, verksamheter och yrkesgrupper är avgörande för att ge ett sammanhållet stöd till varje individ vi möter. Tillsammans stärker vi kronobergarnas tilltro till den egna förmågan, samtidigt som vi bygger förtroende för våra verksamheter. Den gemensamma målbilden utgår från att vi gör detta tillsammans för kronobergarnas bästa. Det bidrar också till ökad meningsfullhet och en känsla av sammanhang i det dagliga arbetet för oss alla.

Vi arbetar proaktivt, innovativt och hållbart

För att möta framtidens utmaningar behöver vi arbeta med både struktur och nytänkande. Det kräver ett ledarskap som vågar tänka nytt – men också ett gemensamt ansvar för att agera hållbart, både socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Vi ska använda våra resurser klokt och långsiktigt. Med tydlig styrning, gemensamma arbetssätt och ett ständigt förbättringsarbete skapar vi en trygg och jämlik service för alla. Det innebär att vi utgår från fakta, gör tydliga prioriteringar och vågar prova nya lösningar. För att lyckas med det behöver vi också följa upp, utvärdera och kvalitetssäkra det vi gör – och anpassa oss efter ny kunskap och aktuellt läge.

Vi följer hälsoläget i befolkningen och agerar när vi ser oskäligen skillnader mellan grupper eller mellan kvinnor och män. För att nå en jämlik hälsa krävs både breda insatser för hela befolkningen och riktade insatser för dem som behöver mer stöd. Vi arbetar också aktivt för att våra verksamheter ska hänga ihop samt undvika att människor riskerar att förbises eller fastna mellan vårdgivare och huvudmän. För att öka vår förmåga att tänka nytt behöver vi också involvera invånare, företag, civilsamhälle, universitet och andra offentliga aktörer i att forma framtidens hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst.

I ett förändrat omvärldsläge är det viktigt att vi fortsätter arbeta aktivt med säkerhet och beredskap. Kronobergarna ska kunna känna sig trygga med att vi kan upprätthålla vår verksamhet – även vid kris eller höjd beredskap.

Vi använder digitaliseringen som möjliggörare

Digitalisering ska vara en integrerad del i utvecklingen av våra verksamheter. Vi stärker förutsättningarna för informationsdriven verksamhet genom att systematiskt använda data för att förstå behov, följa upp våra resultat och fatta välgrundade beslut på både individ- och systemnivå.

Genom att utveckla realtidsdata kan vi agera mer proaktivt. Vi följer också teknikutvecklingen och identifierar nya smartare arbetssätt och investerar i ny teknik såsom artificiell intelligens, beslutsstöd och automatisering där det kan skapa värde för invånare och medarbetare.

2 Strategisk inriktning

Kronobergarnas behov ska mötas nära och samordnat

Så möter den strategiska inriktningen målbilden 2036

Vi utvecklar nya sätt att vara tillgängliga

Vi vill att det ska vara enkelt för kronobergarna att komma i kontakt med oss. Tillgänglighet handlar om mer än öppettider och teknik. Vi måste också ta hänsyn till individens fysiska, psykiska och kommunikativa förmågor när vi planerar och organiserar våra verksamheter. Målet är att göra det så enkelt som möjligt att få kontakt, få rätt hjälp – och kunna bo kvar hemma med stöd, om det är det man vill. För att lyckas behöver vi bli mer flexibla. Vi ska kunna möta invånaren med rätt kompetens, på rätt sätt och i rätt tid – oavsett om det är digitalt eller fysiskt.

Därför behöver vi tillsammans utforma och erbjuda flera olika kontaktvägar, både digitala och fysiska, som kompletterar varandra och utgår från invånarnas behov och förutsättningar. Vi vill göra det lättare att använda våra digitala tjänster och se till att de fungerar smidigt över verksamhetsgränser, till nytta för både medarbetare och invånare. Alla ska ha möjlighet att använda den digitala tekniken i den utsträckning som passar dem.

Genom att tänka "digitalt först, fysiskt när det behövs" frigör vi resurser till dem som behöver fysiska möten – och minskar samtidigt onödig administration. Det gör att vi kan erbjuda vår kompetens på fler platser och i fler situationer. Vi utvecklar tillgängligheten i hela länet, men riktar särskild kraft mot de orter och platser som fungerar som viktiga service- och mötespunkter för sina närområden. Tillsammans med länstrafiken och samhällsplaneringen vill vi skapa en helhet som gör det lättare att nå oss, oavsett var i länet man bor.

Vi säkerställer kontinuitet och samordning

Vi behöver arbeta systematiskt för att säkerställa att de personer som är i behov av kontinuitet och samordning får det. Kontinuitet i kontakten skapar en relation som både skapar tillit och trygghet. Det stärker också medarbetares engagemang och verksamhetens effektivitet. När kontinuiteten brister söker individer ofta vård och stöd i högre utsträckning. En hög kontinuitet ökar förutsättningarna för gott och säkert omhändertagande, vilket är särskilt angeläget för multisjuka, i alla åldrar, och för gruppen barn och unga.

För att stärka den fysiska, psykiska och sociala hälsan bland barn och unga ska vi fortsätta arbeta för en trygg och säker uppväxt för varje barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser som utgår från barnets behov enligt Kronobarnsmodellen. Modellen vilar på barnkonventionen och barnets rätt att vara delaktig. Den bygger också på att skapa tillit mellan barnet, vårdnadshavare, skola och fritid, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Inom hälso- och sjukvården ska vi, vid behov, erbjuda fast vårdkontakt, fast omsorgskontakt och/eller fast läkarkontakt samt individuell planering enligt modellen för dokumenterad överenskommelse. Kronobergaren ska vara delaktig och känna sig trygg med att veta vilka vårdinsatser som är planerade och vad som blir nästa steg. Allt samarbete måste se till helheten för individen och inte bara fokusera på enskilda delar. Den vård, stöd och omsorg som inte kan bedrivas nära på grund av kvalitets- eller effektivitetsskäl, ska koncentreras inom regionen eller i vårdssamverkan med andra regioner och myndigheter.

Vi samverkar med primärvården som nav

Mer resurser ska riktas till de delar i systemet som har goda förutsättningar att hantera både närhet till kronobergaren och komplexitet i fysiska, psykiska och sociala tillstånd. Primärvårdens centrala roll i välfärdssystemet behöver fortsatt stärkas för att kunna vara navet för kronobergaren. För barn i skolåldern utgör skolan och elevhälsan en viktig resurs för tidiga insatser. Det handlar om att primärvården ska ansvara för medicinsk bedömning och behandling, förebyggande arbete, omvårdnad och rehabilitering som inte kräver andra medicinska eller tekniska resurser, eller annan kompetens som inte finns på primärvårdsnivå.

När patientens tillstånd kräver resurser och kompetens som inte kan tillgodoses inom den egna verksamheten ska det finnas tydliga strukturer för samordning mellan vårdnivåer inom den egna organisationen och över organisationsgränser. Systemet måste vara begripligt för invånare, medarbetare, patienter och närstående. I arbetet med att vidareutveckla systemet är samverkan och en gemensam långsiktig planering mellan vårdnivåer, vårdgivare och andra aktörer en förutsättning.

3 Strategisk inriktning

Kronobergarna är aktiva medskapare utifrån sina förutsättningar

Så möter den strategiska inriktningen målbilden 2036

Vi arbetar förebyggande och hälsofrämjande för en friskare framtid

En god och jämlik hälsa i hela befolkningen, genom hela livet, kräver insatser med ett starkt förebyggande och hälsofrämjande fokus, oavsett verksamhetsområde. Vi behöver samverka och arbeta systematiskt och tillsammans med kronobergarna för att förebygga sjukdom, förhindra försämring och minska risken för återinsjuknande. Vår roll är att stötta människor i att själva kunna påverka sin hälsa. Därför ska stöd för egenvård, hälsosamma levnadsvanor och pedagogiska insatser till såväl patient som närstående integreras i våra processer och i varje individuell planering. Det innebär att vi i varje möte ska ha ett hälsofrämjande förhållningssätt där vi ser och stärker personens egna resurser och förmågor – både fysiskt och psykiskt. Ett särskilt fokus behöver finnas på förebyggande insatser och tidiga tecken på ohälsa hos barn och unga. God fysisk, psykisk och social hälsa är nödvändig för att skolan ska kunna utföra sitt uppdrag och för att eleverna ska kunna få goda förutsättningar att utvecklas på bästa sätt. Samtidigt ger lärandet i sin tur upphov och förutsättningar för en god hälsa. Hälsa och lärande går hand i hand.

Kronobergarna är en resurs för varandra och för samhället i stort, och vi behöver gemensamt rustas för livets med- och motgångar. Genom att systematiskt stärka förutsättningarna för delaktighet, kunskap och handlingsförmåga ger vi invånarna bättre möjligheter att hantera livets olika skeden – såväl utveckling och välbefinnande som de motgångar, sjukdomstillstånd, förluster, sorger och existentiella frågor som är en del av livet.

Genom att fokusera på hälsa och möta varje individ utifrån ett helhetsperspektiv skapar vi starkare förutsättningar för ökat välbefinnande. Det förebyggande uppdraget omfattar både patienter och befolkning, och vi behöver ytterligare stärka våra strukturer för att tidigt upptäcka psykisk ohälsa, risk för suicid, våld i nära relationer och missbruk. Vi har också ett särskilt ansvar för att sprida kunskap och ta initiativ till dialog, forskning och utveckling. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska vara en självklar del i verksamhetens uppföljning och utveckling.

Vi främjar kronobergarnas delaktighet

Vi utgår från ett personcentrerat förhållningssätt där vi har en nära och respektfull dialog med individen och deras närstående. Det innebär att vi ser varje kronobergare som en aktiv partner i de insatser som ges. Ett personcentrerat förhållningssätt bygger på jämlik samverkan mellan invånare och medarbetare, där

insatser utformas med individens kunskap, erfarenheter, motivation och resurser som grund. Vi ska främja ett aktivt medskapande i samhället och människors möjligheter att mötas och ta stöd av varandra. Ett särskilt fokus ska finnas på att stärka delaktigheten för personer med nedsatt autonomi samt barns rätt till delaktighet – både som patienter och närstående. Våra lokaler och fysiska miljöer ska vara ändamålsenliga och främja delaktighet i mötet med våra verksamheter. Utöver detta ska kronobergare också erbjudas möjlighet att bidra till verksamheternas förbättrings- och utvecklingsarbete på ett systematiskt och strukturerat sätt.

Vi kommunicerar inkluderande

För att kunna vara delaktig och ta till sig av de insatser som erbjuds behöver varje individ kunna hitta, förstå, värdera och använda hälsoinformation. Vi efterfrågar systematiskt kronobergarens kunskap och deras behov av information och anpassar insatser efter individuella behov och förutsättningar. Generell information och kommunikation ska vara tydlig och samordnad, ta hänsyn till samhällets mångfald och erbjudas på olika sätt. Kronobergaren ska ha möjlighet att delge våra verksamheter information inför sin kontakt med oss samt att ha tillgång till sin journal och vårdplanering. Det är viktigt att det finns rutiner och arbetssätt som säkerställer att information på ett ändamålsenligt sätt kan flöda mellan instanser så att kronobergaren inte behöver upprepa eller vara informationsbärare.

En stor andel kronobergare är handlingskraftiga och kan, med rätt information och stöd, fatta kloka beslut om sin hälsa. Digitaliseringen av våra verksamheter ska ge kronobergaren bättre möjligheter att vara delaktiga i sin egen vård genom digitala kanaler, egenmonitorering och förbättrad informationsdelning – vilket stärker självbestämmande och hälsa. Kronobergarnas egen kunskap och information är en viktig faktor för patientsäkerheten.

4 Strategisk inriktning

Kronobergarnas behov ska mötas med kompetens och arbetsglädje

Så möter den strategiska inriktningen målbilden 2036

Vi utvecklar vårt lärande för en kunskapsbaserad verksamhet

Kultur och struktur ska stimulera kontinuerligt lärande och erfarenhetsutbyte inom och mellan professionsgrupper, verksamheter och vårdgivare. Verksamhetsnära forskning och utveckling, med aktiv medverkan av kronobergare och ökade kliniska prövningar, ska tillsammans skapa förutsättningar för en kunskapsbaserad och jämlik verksamhet.

Kronobergare ska, i samma utsträckning som i övriga universitetsregioner, få möjlighet att vara med i forskningsstudier. Chefer och ledare ska driva utvecklingsfrågor i sin verksamhet och medarbetare ska delta aktivt utifrån sin kompetens. Verksamheternas tillgång till data för uppföljning, prioritering och förbättringsarbete är en viktig förutsättning. Vår struktur för kunskapsstyrning ska bygga på nära samverkan mellan linjeorganisationen och den kunskapsorganisation som stöttar beslutsfattande och utveckling. Syftet är att varje verksamhet ska kunna utvecklas och arbeta utifrån bästa tillgängliga kunskap – och att denna kunskap ska finnas tillgänglig i varje möte med kronobergaren. Vi ska delta och bidra i nationella och regionala samverkansstrukturer.

Vi har lättillgängliga verksamhetsstöd

Kunskaps- och beslutsstöd ska vara integrerade och samordnade i de system som används i verksamheternas vardag. Relevanta och uppdaterade riktlinjer och rekommendationer ska vara lättillgängliga och stödja säkra och jämlika insatser utifrån kronobergarens behov. Digitala lösningar med samordnad support ska underlätta för medarbetare att, tillsammans med kronobergaren, fatta beslut om bästa insats. Vi ska vara en aktiv part i den nationella utvecklingen av kunskaps- och beslutsstöd och digitala lösningar. Verksamhetsnära administrativa stöd ska vara ändamålsenliga och användarvänliga.

Vi arbetar på toppen av vår kompetens

Våra verksamheter ska ha en god arbetsmiljö där medarbetare upplever arbetsglädje, meningsfullhet och trygghet i att kunna arbeta utifrån toppen av sin kompetens. Ett aktivt arbetsmiljöarbete för hälsofrämjande arbetsplatser ska stödja hållbart ledar- och medarbetarskap och en god arbetshälsa.

Kompetensutveckling ska erbjudas till chefer och medarbetare, främst utifrån organisationens och verksamhetens behov, men även utifrån den egna professionella utvecklingen. Vi ska skapa förutsättningar för gemensamma organisationsöverskridande utbildningssatsningar. Vi ska även uppmuntra

kunskapsöverföring mellan professioner genom att stödja mer teambaserade arbetssätt. Vi arbetar aktivt för att stärka forskningsperspektivet och utvecklingen av akademiska verksamheter. Genom att erbjuda attraktiva arbetsplatser kan våra verksamheter bättre bemannas med egen personal.

Så arbetar vi tillsammans

Hur vi agerar var för sig och gemensamt avgör hur vi kan få kraft i att nå målbilden. I följande avsnitt presenteras den gemensamma styrmodell som ska komplettera våra respektive organisationers styrmodeller. Även de samverkansforum som finns mellan region och kommun presenteras kort. Avsnittet redogör för hur vi konkret kommer arbeta tillsammans för att göra verklighet av målbilden **Nära kronobergaren**.

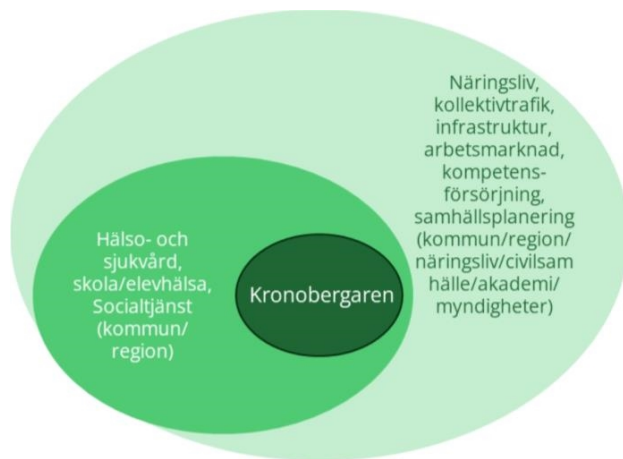
Nära kronobergaren tar avstamp i den regional utvecklingsstrategin *Framtidens Kronoberg i världen* (Figur 1). Nästa steg i konkretiseringen av strategin är att utarbeta en gemensam plan för samverkan inom hälsa, stöd, vård och omsorg. Den yttersta konkretiseringsnivån i samverkan är våra länsgemensamma avtal och överenskommelser som uppdateras regelbundet.

Figur 1. Konkretiseringstrappa för länsgemensamma dokument

Vi styr och leder tillsammans

Vi agerar i ett mycket större system idag än vad vi tidigare gjort, kontexten är global. Det som sker i omvärlden har stor påverkan på vår region och detta behöver vi ta hänsyn till när vi styr och leder. Att utöva ett systemledarskap innebär att se hela systemet som en enhet där alla aktörer bidrar till den gemensamma nyttan. Detta inkluderar att skapa gemensamma mål och strategier som alla aktörer arbetar mot. Ett systemledningsperspektiv kräver en hög grad av flexibilitet och förmåga att anpassa sig till förändrade förutsättningar och behov. Det handlar om att kunna möta komplexa utmaningar med gemensamma lösningar över organisationsgränser. I samband med utvecklingen av gemensamma lösningar behöver konsekvensanalyser göras.

Figur 2. Illustration av systemets olika lager

För att ett systemledarskap ska fungera effektivt är det viktigt att det är tydligt vem som ansvarar för vad. Det skapar trygghet och förutsägbarhet för alla inblandade. Systemledarskap innebär också att kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten för att säkerställa att målen uppnås och att verksamheterna ständigt förbättras. Det inkluderar även att arbeta med kompetensutveckling och att implementera bästa tillgängliga kunskap.

Omställningsarbete i samverkan mellan regionen och länets kommuner kräver att vi löpande utvecklar vår systematik och kapacitet att leda och styra systemet tillsammans. Det kräver också fortsatt utveckling av samverkan med de aktörer som befinner sig i systemets nästa lager.

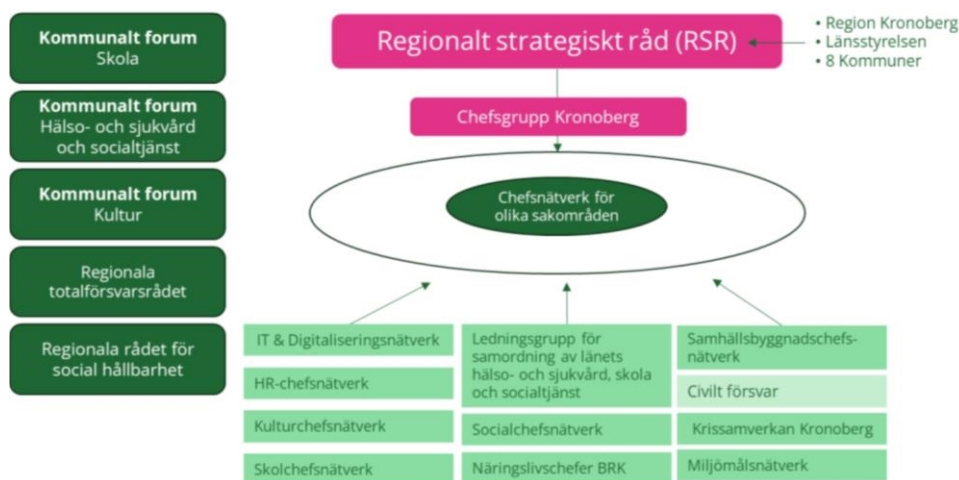
Vägledande principer

Ju mer komplext ett system eller en utmaning är, desto enklare behöver vi möta det. Med hjälp av följande vägledande principer underlättar vi för vårt gemensamma system att leverera för kronobergarnas bästa.

- Vi utgår alltid från vad som blir bäst för kronobergaren.
- Vi har en öppen dialog med kronobergaren, där så är möjligt.
- Vi tar tag i problem direkt.
- Vi bidrar med vår kompetens och samverkar vid behov.
- Vi återkopplar till steget före och underlättar för steget efter.
- Vi gör det tillsammans!

Struktur och organisation

I Kronoberg arbetar vi i samverkan med Länsstyrelsen utifrån följande struktur (figur 3).

Figur 3. Illustration av länssamverkan Kronobergs län

Regionalt strategiskt råd (RSR) består av länets kommunchef, regiondirektör, landshövding, samt politiska presidier. Syftet med rådet är att stärka arbetet med långsiktiga utvecklingsfrågor i hela Kronoberg. Kommunchefsgruppen bereder ärenden som har sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin samt aktuella områden som stärker samarbeten och stödjer kommuner, länsstyrelsen och regionen i sitt arbete. RSR ger i uppdrag åt underliggande chefsnätverk att prioritera arbete kring strategiska områden. Arbetet med omställningen av våra välfärdssystem gynnas av att socialtjänsten, vården, skolan tillsammans utövar ett systemledarskap med gemensamma prioriteringar och styr mot gemensam målbild.

De kommunala forumen för skola samt hälso- och sjukvård och socialtjänst är politiska samverkansarenor mellan länets åtta kommuner och Region Kronoberg. Forumen hanterar frågor som rör gemensamma prioriteringar i samverkan mellan hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst i Kronoberg.

Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) samordnas av SKR, Sveriges kommuner och regioner, och stödjer samverkan i frågor som rör kunskapsutveckling och kunskapsstyrning i socialtjänst och hälso- och sjukvård. RSS fungerar som en länk mellan den nationella, regionala och lokala nivån.

Ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst leder, genomför och följer upp arbetet utifrån den gemensamma målbilden *Nära kronobergaren*. Ledningsgruppen utgör en strategisk nivå för länssamverkan utifrån strategin och ansvarar för att bära arbetet vidare i respektive linjeorganisation. Ledningsgrupp för samordning består av hälso- och sjukvårdens ledning samt länets social- och skolchefer.

Som stöd till ledningsgruppen finns ett par *stödkonstellationer* på taktisk nivå som respektive huvudman bidrar till.

- Analys, planering och uppföljning
- Avtal och överenskommelser
- Vårdförlopp
- Kronobarnsmodellen

Tillfälliga uppdragsgrupper kan tillsättas av ledningsgruppen efter behov.

Ett systematiskt arbetssätt

Strukturen för ledning, styrning och genomförande av strategins mål och riktning bygger på ett processorienterat arbetssätt. Förhållningssättet har sin utgångspunkt i kronobergarens resa – från behov till ett tillfredsställt behov – oberoende av huvudmannaskap.

Var och en tar ansvar för sin del i processen, men också för att det blir en sammanhållen helhet. En avgörande del i arbetsmetoden är att definiera och fastställa övergripande huvudprocesser och riktningssmål för ledning och styrning samt stöd. I ett strukturerat samarbete över de organisatoriska gränserna främjas kvalitet och effektivitet genom ett gemensamt ansvar för måluppfyllelse. När nya initiativ, förändringar och behov beaktas i respektive huvudprocess konkretiseras. Nära kronobergaren i samverkan med övriga strategier och planer som tillsammans framträder som en sammanhållen helhet. Målet är att skapa en struktur där vi ser helheten och skapar värde för kronobergaren i hela kedjan. Processorientering handlar ytterst om att *skapa värde för de vi är till för*.

För att säkerställa en effektiv och behovsorienterad resultatstyrning följs respektive huvudprocess upp med hjälp av indikatorer som mäter processens prestationer. Uppdrag som rör flera huvudmän samordnas och leds inom den huvudprocess som uppdraget berör. Genom systematiskt kvalitetsarbete arbetar vi kontinuerligt med mindre förbättringar parallellt med större utvecklingsåtgärder. Detta innebär att vi behöver arbeta utifrån två logiker, både kvalitetsledning och innovationsledning.

Behovsanalyser

Vi styr och leder systemet med utgångspunkt i kronobergarens behov och förutsättningar. Det handlar om att se till helheten, ta hänsyn till olika faktorer som påverkar människors liv, identifiera behoven och prioritera insatser på olika nivåer (figur 4). Det kan handla om främjande insatser som behöver göras för alla, förebyggande insatser för grupper av individer, tidig upptäckt av individer som har behov av stöd eller de individer som befinner sig i toppen av pyramiden, som ofta har många olika insatser där behoven av samverkan och samordning är stora. Inför planering genomförs gemensamma länsövergripande behovsanalyser. När det är möjligt ska de olika behovsnivåerna beaktas i framtagandet av nya arbetssätt, rutiner och processer mellan huvudmännen.

Figur 4. Behovspyramiden

Kärnuppdraget

För att kunna leverera mesta möjliga nytta för kronobergarna, med gemensamma resurser, leds och styrs arbetet i *Ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst* med hjälp av tre huvudprocesser. Dessa spänner över flertalet lagrum, tillika olika huvudmannaansvar, och sammanfattas enligt följande:

1. Ge omsorg, stöd och vård
2. Främja hälsa
3. Verka för ett livslångt lärande

För att huvudprocesserna ska kunna omsättas mer konkret i planering, genomförande, uppföljning och förbättring bryts dessa ner i riktning mål som består av SKRs fokusförflyttningar. Dessa ramar in de förflyttningar som behöver göras inom både hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst.

Riktning mål

1. Öka fokus på person och relation
2. Möjliggöra för kronobergare att vara aktiva medskapare
3. Arbeta proaktivt och hälsofrämjande
4. Stärka samordning utifrån kronobergarens behov och fokus
5. Öka kvalitén och kostnadseffektiviteten

Uppföljning

Uppföljningen av strategin och omställningsarbetet sker gemensamt i länet, där både kommuner och regionen aktivt deltar. För varje riktning mål finns en uppsättning indikatorer som utgör grunden för planering, uppföljning och analys (tabell 1). Dessa indikatorer är framtagna av SKR för att underlätta jämförbarhet och en stabil bas för att följa utveckling och framdrift av omställningen över tid, lokalt, regionalt och nationellt. För att fördjupa och bredda analysen kan indikatorerna kompletteras med annan lokal statistik och kvalitativa underlag. Arbetet med uppföljning och indikatorer behöver kontinuerligt utvecklas.

Det är Ledningsgruppen för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst som ansvarar för att genomföra den årliga uppföljningen. Arbetet sker i nära samverkan mellan länets aktörer, där varje samverkanspart – kommuner och region – bidrar med adekvat resurssättning för att möjliggöra en gemensam och förankrad analys.

Resultatet av den gemensamma analysen ligger till grund för planeringen inför kommande år. Underlag och förslag på prioriterade områden lyfts därefter till politisk dialog i kommunalt forum, där beslut om inriktning och insatser kan fattas i bred samverkan.

Tabell 1. Indikatorer för respektive fokusflyttning. Källa SKR och Kolada

Från fokus på organisation till fokus på person och relation	ID Kolada
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - få kontakt med hemtjänstpersonalen, andel (%)	U21481
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%)	U21505
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - läkare vid behov, andel (%)	U23482
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%)	U23521
Patientupplevd kvalitet avseende kontinuitet och koordinering i primärvården, index	U71455
Patientupplevd kvalitet avseende tillgänglighet i primärvården, index	U71457
Rimlig väntetid till vård- eller hälsocentral, andel (%)	U70450
Från invånare och patienter som passiva mottagare till aktiv medskapare	
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%)	N15638
Förtroende för sjukvården i sin helhet, andel (%)	U70447
Invånare 65+ som varit mottagare av hälso- och sjukvård som kommunen ansvarar för (hemsjukvård), andel (%)	N20897
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	N20892
Patientupplevd kvalitet avseende delaktighet och involvering i primärvården, index	U71453
Positiv inställning till 1177 Vårdguidens e-tjänster, andel (%)	N70465
Positiv inställning till att vårdas hemma med hembesök och stöd av digital teknik, andel (%)	N70467
Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom, antal/100 000 inv.	U79133
Tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	N07900
Från reaktiv till proaktiv och hälsofrämjande	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	U01405
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv.	U20462
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen/100 000 inv.	N20402
Vårdtid i dagar, antal/100 000 inv.	N70824
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	N15428
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	N17457
Invånare med fetma, andel (%)	U01411
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)	U01425
Från isolerade vård- och omsorgsinsatser till samordning utifrån personens fokus	
Besök på akutmottagning - 80 år och äldre, antal/1000 inv.	U79029
Brytpunktssamtal om övergång till palliativ vård för patienter i livets slutskede, andel (%)	U70507
Patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar, andel (%)	U79092
Personer 75+ år i särskilt boende med olämpliga läkemedel, andel (%)	U23421
Personer 75+ år med hemtjänst med olämpliga läkemedel, andel (%)	U21426
Vårdtid som utskrivningsklar, antal dagar/inv. 65+	N20404
Resurser och förutsättningar	
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal med adekvat utbildning, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%) (-2023)	U23495
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	N00209
Heltidsarbetande månadsavlönade, region, andel (%)	N60077
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+	N20048
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex, senaste mätning på tre år	U00205

Medarbetarengagemang (HME) totalt regionen - Motivationsindex, senaste mätning på tre år	U60977
Nettokostnad hälso- och sjukvård (exkl. tandvård), kr/inv.	N70060
Nettokostnad primärvård totalt (exkl. primärvårdsansluten hemsjukvård och läkemedel), kr/inv.	N71007
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	N20900
Tillsyn med digitalteknik dag- och/eller nattid finns tillgängligt för äldre som bor i ordinärt boende, (Breddinfört=2, testverksamhet=1, Nej=0)	U21340

Aktualitetsprövning

Strategin aktualitetsprövas i länsamverkan en gång varje mandatperiod.

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 111

**Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention
inklusive ANDTS**

KS/2026:140

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

1. Anta Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet har tidigare behandlats i arbete- och välfärdsnämnden 2026-04-23, bildningsnämnden 2026-04-21 och vård- och omsorgsnämnden 2026-04-22. Samtliga ovan nämnda nämnder har antagit Strategin för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS och föreslår kommunfullmäktige anta Strategin.

Arbete och välfärdförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Strategin i sin helhet föreligger ärendet.

Barnrättsperspektiv

Enligt arbete- och välfärdsnämnden, bildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden omfattar strategin förebyggande och främjande insatser som syftar till att öka kommuninvånarens förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjk)
Comfact Signature Referensnummer: 335651

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 111 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Bildningsnämnden 2026-04-21 § 41
3. Vård- och omsorgsnämnden 2026-04-22 § 38
4. Arbete- och välfärdsnämnden 2026-04-23 § 79
5. Strategi psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS

Beslutet skickas till

Arbete- och välfärdsnämnden

Bildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Contact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS

2026 - 2030 i Tingsryds kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2026-xx-xx § x
Dnr KS/

Innehåll

Inledning.....	4
Bakgrund.....	5
Syfte.....	7
Målgrupper.....	7
Målsättningar.....	7
Genomförande.....	8
Uppföljning.....	8

Dokumenttyp Strategi	Dokumentnamn Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS	Antagen 2026-XX-XX § xx	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare AVN, BN, VON	Dokumentansvarig Förvaltningschefer	Reviderad	Giltighet 2026-2030	
Dokumentinformation Kommunövergripande strategi för främjande och förebyggande insatser		Diarienummer KS/2026:xx		
Ämnesområde Psykisk hälsa, suicidprevention, våldsprevention, ANDTS		Intranät ☐	Hemsida ☒	
Andra regelverk som omnämns				

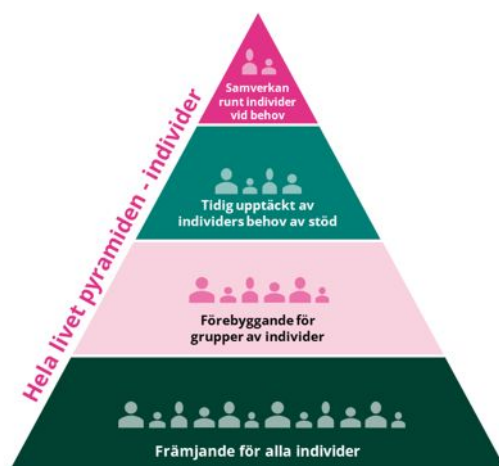
Inledning

Psykisk hälsa och välbefinnande utgör en gemensam angelägenhet och är en central del av Tingsryds kommuns arbete med social hållbarhet, förstärkta trygghetsåtgärder samt de två pågående omställningarna: en långsiktigt hållbar socialtjänst och utvecklingen av god och nära vård i Kronoberg.

Den lokala strategiska planen omfattar såväl kommunens samtliga verksamheter som civilsamhället och andra relevanta samhällsaktörer. Det främjande arbetet bedrivs till stor del inom kommunens kärnverksamheter, där ett salutogent och förebyggande förhållningssätt utgör grund för såväl förvaltningsorganisationen som den politiska styrningen. Arbetssättet är förankrat i Tingsryds kommuns värdegrund och i det länsgemensamma beslutet att tillämpa Kronobarnsmodellen. Genom systematisk uppföljning av det främjande arbete som genomförs inom kommunens verksamheter och i samverkan med samhällsaktörer möjliggörs tidig identifiering av behov och riktade insatser till relevanta målgrupper.

I framtagandet av den lokala strategiska planen – med Bildningsförvaltningen, Arbete- och välfärdförvaltningen samt Vård- och omsorgsförvaltningen i samverkan, har fokusområden identifierats med särskild betydelse inom ramen för det kommunala systematiska kvalitetsarbetet. Avsikten är att etablera en långsiktigt hållbar struktur för det främjande och förebyggande arbetet genom gemensam organisering, utvecklad kunskap och kompetens, samt en årlig samordnad uppföljning.

Tingsryds kommun strävar efter att vara en kommun där samtliga invånare kan känna trygghet i att det finns ett gemensamt ansvarstagande för att främja ett hållbart och välmående samhälle. Alla i Tingsryds kommun har en viktig roll i detta arbete – det handlar om livet!

Bakgrund

Forskning inom folkhälsa genom nationella strategier och regionala rapporter är utgångspunkt för de målsättningar som formuleras i lokal strategisk plan.

- [Det handlar om livet - Nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025-2034](#)

Strategin och dokumentet “Det handlar om livet” fokuserar på att främja psykisk hälsa, förebygga suicid och riskbeteenden, samt bygga inkluderande och trygga samhällen. Genom förebyggande insatser, stöd till utsatta grupper och samverkan mellan aktörer bidrar det till god psykisk hälsa och ett tryggt samhälle fritt från våld, exploatering och narkotika.

I länet sammanställs information om invånarnas hälsa och livsvillkor i olika rapporter. Tillsammans med kommunens brottsförebyggande arbete i samverkan med polisen bidrar dessa med statistik och underlag för att identifiera behov och utvecklingsområden, i syfte att skapa främjande och förebyggande aktiviteter. Nedan beskrivs i korthet ett par övergripande dokument att utgå ifrån:

- [Länsgemensam strategi för psykisk hälsa](#)
Strategin utgår från en helhetssyn på psykisk hälsa med mål om förebyggande insatser, jämlik och tillgänglig vård, suicidprevention och samverkan mellan aktörer. Den främjar psykiskt välbefinnande och stödjer strukturer som kan minska risker kopplade till våld, utsatthet, narkotika och otrygghet — och skapar därmed en gemensam plattform för brottsförebyggande och hälsofrämjande arbete.
- [Barns och ungdomars hälsa och levnadsvanor](#)
Rapporten beskriver olika aspekter av barn och ungdomars hälsa och levnadsvanor, så som självskattad psykisk hälsa, skoltrivsel och socialt stöd, fysisk aktivitet och sömnvanor samt riskbeteenden kopplade till psykisk ohälsa. Rapporten fungerar som ett stöd i att identifiera riskgrupper för psykisk ohälsa, suicid, våld och exploatering samt ger en uppfattning av förekomst av exempelvis ANDTS¹.
- [Vuxna - hälsa på lika villkor](#)
Rapporten beskriver hur vuxna invånare mår psykiskt, deras levnadsvanor och deras utsatthet och trygghet. Den fungerar som en lägesbild för att förstå risker och styrkor i befolkningen. Rapporten belyser nivåer av stress och psykiskt välbefinnande samt omfattning av riskbruk. Vidare beskrivs nivåer av våldutsatthet och otrygghet samt ger gemensamma data för brottsförebyggande arbete.
- [Handlingsplan för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor i Kronobergs län 2021-2026](#)
Handlingsplanen lyfter särskilt två faktorer – vikten av förebyggande insatser och mäns delaktighet och ansvar i arbetet mot våld. Starkare skydd för våldutsatta

¹ ANDTS, alkohol, narkotika, doping, tobak, spel

kvinnor och barn, effektivare brottsbekämpning och förbättrade kunskaper, arbetssätt och metodutveckling.

Utgångspunkt tas även i FNs globala mål i Agenda 2030 och Barnkonventionen:

MÅL 3:

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

MÅL 4:

Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

MÅL 5:

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

MÅL 10:

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

MÅL 16:

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Syfte

Lokal strategisk plan beskriver områden för utveckling i syfte att öka medvetenhet och kunskap hos alla invånare i Tingsryds kommun. Planen skapar en gemensam riktning i det främjande arbetet i Tingsryds kommun och bidrar därmed till kommunens övergripande brottsförebyggande arbete.

Genom stärkt lokal samordning, samverkan och uppföljning bidrar lokal strategisk plan till att öka kvaliteten och långsiktigheten i arbetet inom psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.

Målgrupper

Invånare, medarbetare och samhällsaktörer utgör målgrupper för det främjande arbetet i Tingsryds kommun. Genom samordnade och planerade aktiviteter är kommunens strävan att samtliga ska få möjlighet till en trygg och säker uppväxt, ha en god psykisk hälsa och leva ett gott liv.

Målsättningar

Tingsryd är en kommun som främjar en god psykisk hälsa med en nollvision om liv förlorade i suicid.

Tingsryd ska vara en kommun fri från våld, prostitution och människohandel.

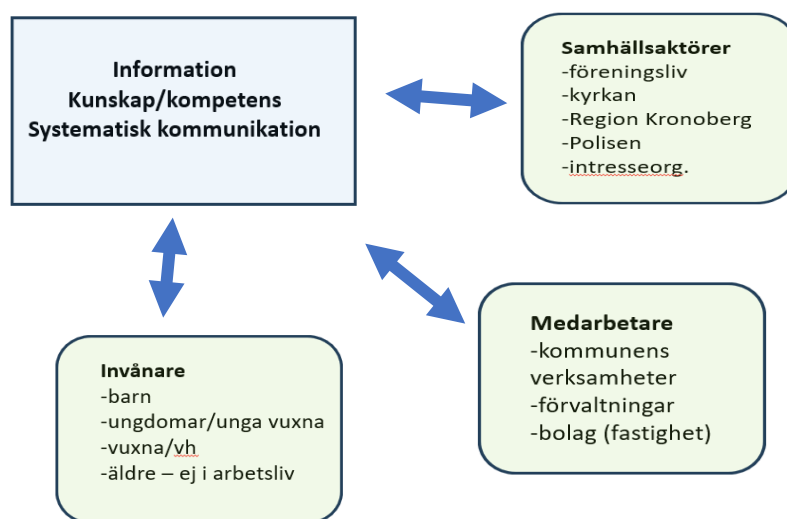

Tingsryd ska vara en kommun fri från narkotika och dopning, med minskade skador orsakade av alkohol och spel om pengar, samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter.

Genomförande

Arbetet med lokal strategisk plan samordnas av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp och leds av förvaltningschefer i Bildningsförvaltningen, Arbete och välfärdsförvaltningen, samt Vård och omsorgsförvaltningen. Förankring av det strategiska dokumentet och arbetet sker i samspel med den operativa kärnverksamheten.

Samtliga målgrupper ska erbjudas *information, få tillgång till kunskap/kompetens* och *systematisk kommunikation* säkerställer transparens och tillgänglighet.

Aktörer i genomförandet av aktiviteter är först och främst kommunens kärnverksamheter i samverkan med samhällsaktörer. Genom dialog med verksamheterna identifierar arbetsgruppen behov av aktiviteter inom respektive fokusområde.

Samhällsaktörer medverkar med aktiviteter exempelvis i form av kunskapshöjande föreläsningar/informationsträffar regelbundet under året.

Arbetsgruppen ansvarar för att information och kunskapshöjande aktiviteter för invånare blir tillgängliga. Handlingsplan för året beskrivs i nyhetsbrev två ggr/år.

Arbetsgruppen ansvarar för att varje år uppmärksamma

- v. 12 *En vecka för psykisk hälsa*
- v. 47 *En vecka fri från våld*

Uppföljning

Arbetsgruppen informerar och kommunicerar med samtliga målgrupper regelbundet om aktiviteter och satsningar med beskrivna effekter och återrapporterar till politisk nivå/nämnder.

2026-03-25

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Information om förslag till strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS

Dnr KS/2026:140

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar emot informationen

Sammanfattning av ärendet

Arbete och välfärdsförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Strategin föreslås beslutas i de tre nämnderna för att därefter behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Barnrättsperspektiv

Ärendet omfattar förebyggande och främjande insatser som syftar till att kommuninvånare förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Beslutsunderlag

Förslag till strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDT

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Arbete och välfärdsnämnden

Bildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Sofia Kumlin Rylow

Förvaltningschef

Arbete- och välfärdsförvaltningen

2026-05-12

Kommunfullmäktige

Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS

Dnr KS/2026:140

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

1. Anta Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet har tidigare behandlats i arbete- och välfärdsnämnden 2026-04-23, bildningsnämnden 2026-04-21 och vård- och omsorgsnämnden 2026-04-22. Samtliga ovan nämnda nämnder har antagit Strategin för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS och föreslår kommunfullmäktige anta Strategin.

Arbete och välfärdsförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Strategin i sin helhet föreligger ärendet.

Barnrättsperspektiv

Enligt arbete- och välfärdsnämnden, bildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden omfattar strategin förebyggande och främjande insatser som syftar till att öka kommuninvånarens förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Bildningsnämnden 2026-04-21 § 41
3. Vård- och omsorgsnämnden 2026-04-22 § 38
4. Arbete- och välfärdsnämnden 2026-04-23 § 79
5. Strategi psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inklusive ANDTS

Kommunfullmäktiges beslut ska skickas till

Arbete- och välfärdsnämnden

Bildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

KS Arbetsutskott

2026-04-07

§ 74

Förslag till Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS

KS/2026:140

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Arbete och välfärdsförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Strategin föreslås beslutas i de tre nämnderna för att därefter behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Chef för arbete- och välfärdsförvaltningen Sofia Kumlin Rylov och elevhälsoschef Sara Tordsson föredrar ärendet.

Beslutsunderlag

Förslag till strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDT

Beslutet skickas till

Arbete och välfärdsnämnden

Bildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 320723SE

Utdragsbestyrkande

Bildningsnämnden

2026-04-21

§ 41

Information om strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS

BN/2026:615

Beslut

1. Bildningsnämnden antar Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.
2. Bildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.

Sammanfattning av ärendet

Arbete och välfärdsförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030, som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Genom beslutet inkluderas fortsatt arbete utifrån lokal handlingsplan för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention 2023 - 2025 i Tingsryds kommun i strategin. Insatser beskrivna i handlingsplanen är fortlöpande. Inom ramen för handlingsplanen har under perioden följande genomförts:

- Utbildning av instruktör för MHFA för att fortsättningsvis kunna genomföra MHFA utbildning, första hjälpen för psykisk hälsa.
- Vecka 12 föreläsning ”Snacka om sjukt” för elever och vårdnadshavare/allmänhet.
- Utbildning för årskurs 8 inom ANDTS
- Webbutbildning ”att förebygga våld i nära relation” tillgänglig för alla anställda.
- En vecka fri från våld uppmärksammade våld mot äldre ”våldet går inte i pension”, föreläsning för yrkesverksamma och allmänhet.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 326218SE

Utdragsbestyrkande

Bildningsnämnden

2026-04-21

§ 41 fortsättning

Barnrättsperspektiv

Ärendet omfattar förebyggande och främjande insatser som syftar till att öka kommuninvånarens förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från bildningschef, 2026-04-02.
2. Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 326218SE

Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

2026-04-22

§ 38

Information om strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS

VON/2026:46

Beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden antar Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.
2. Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.

Sammanfattning av ärendet

Arbete och välfärdförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026–2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Genom beslutet inkluderas fortsatt arbete utifrån lokal handlingsplan för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention 2023 - 2025 i Tingsryds kommun i strategin. Insatser beskrivna i handlingsplanen är fortlöpande. Inom ramen för handlingsplanen har under perioden följande genomförts:

- Utbildning av instruktör för MHFA för att fortsättningsvis kunna genomföra MHFA utbildning, första hjälpen för psykisk hälsa.

- Vecka 12 föreläsning ”Snacka om sjukt” för elever och vårdnadshavare/allmänhet.

- Utbildning för årskurs 8 inom ANDTS

- Webbutbildning ”att förebygga våld i nära relation” tillgänglig för alla anställda.

- Vecka 47, fri från våld uppmärksammade våld mot äldre ”våldet går inte i pension”, föreläsning yrkesverksamma och allmänhet.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 326749SE

Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

2026-04-22

§ 38 fortsättning

Barnrättsperspektiv

Ärendet omfattar förebyggande och främjande insatser som syftar till att kommuninvånare förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef och socialt ansvarig socionom, 2026-04-07.
2. Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDT.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 326749SE

Utdragsbestyrkande

Arbete- och välfärdsnämnden

2026-04-23

§ 79

**Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl.
ANDTS**
AVN/2026:153**Beslut**

1. Arbete- och välfärdsnämnden antar Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.
2. Arbete- och välfärdsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS.

Sammanfattning av ärendet

Arbete- och välfärdförvaltningen, bildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till *Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDTS* för perioden 2026-2030 som syftar till att utveckla det främjande och förebyggande arbetet för alla kommuninvånare inom berörda områden.

Genom beslutet inkluderas fortsatt arbete utifrån lokal handlingsplan för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention 2023 - 2025 i Tingsryds kommun i strategin. Insatser beskrivna i handlingsplanen är fortlöpande. Inom ramen för handlingsplanen har under perioden följande genomförts:

- Utbildning av instruktör för MHFA för att fortsättningsvis kunna genomföra MHFA utbildning, första hjälpen för psykisk hälsa.
- Vecka 12 föreläsning "Snacka om sjukt" för elever och vårdnadshavare/allmänhet.
- Utbildning för årskurs 8 inom ANDTS
- Webbutbildning "att förebygga våld i nära relation" tillgänglig för alla anställda.
- En vecka fri från våld uppmärksammade våld mot äldre "våldet går inte i pension", föreläsning yrkesverksamma och allmänhet.

Justerare

 Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjk)

Utdragsbestyrkande

Arbete- och välfärdsnämnden

2026-04-23

Fortsättning § 79

Barnrättsperspektiv

Ärendet omfattar förebyggande och främjande insatser som syftar till att kommuninvånare får förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningschef, 2026-04-13
2. Förslag till Strategi för psykisk hälsa, suicid- och våldsprevention inkl. ANDT

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk
(jorwjk)

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-25

§ 134

Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin

KS/2026:199

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen:

1. Ställa sig bakom vård- och omsorgsnämndens beslut att anta överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industri.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tillsammans med branschorganisationerna för läkemedel, medicinteknik, laborieteknik och life science reviderat den gemensamma överenskommelsen om samverkansregler som styr samarbetet mellan offentligt finansierad hälso- och sjukvård och industrin. Den nya versionen gäller från 1 februari 2026 och ersätter tidigare versioner.

Syftet med reglerna är att säkerställa förtroendefull, transparent och måttfull samverkan som inte riskerar att påverka hälso- och sjukvårdens oberoende. Konkret innebär överenskommelsen att all kontakt mellan verksamheten och industrin måste godkännas av verksamhetschef, ske på arbetsplatsen och under arbetstid, endast omfatta måttfulla arrangemang, samt dokumenteras skriftligt. Industrin får inte bekosta resor, logi eller sociala aktiviteter. Detta kräver tydliga lokala rutiner för hantering av företagskontakter.

SKR:s styrelse har beslutat att godkänna överenskommelsen och rekommenderar kommuner och regioner att anta den.

För vård- och omsorgsnämndens del handlar ärendet om att ta emot information, ta ställning till rekommendationen samt föra ärendet vidare för beslut på kommunövergripande nivå.

Vård- och omsorgsnämnden bedömer att ”riktlinje för god etik i Tingsryds kommun”, antagen av kommunstyrelsen 2025-10-20 § 204 följer den reviderade överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industrin. Inom vård- och omsorgsnämndens verksamhet sker redan idag en följsamhet enligt överenskommelsen och för att säkerställa arbetet ytterligare har en rutin/checklista tagits fram.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 337352SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-25

§ 134 fortsättning

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning av barnets bästa.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2026-05-12
2. Protokoll Vård och omsorgsnämnden 2026-04-22 §35
3. Meddelande från styrelsen SKRNR 12 /2025 Revidering av samverkansregler

Beslutet skickas till
Vård- och omsorgsnämnden

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 337352SE

Utdragsbestyrkande

2026-05-12

Till kommunstyrelsen

Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin

Dnr KS/2026:199

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att Kommunstyrelsen ställer sig bakom vård- och omsorgsnämndens beslut att anta överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industri

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tillsammans med branschorganisationerna för läkemedel, medicinteknik, laborieteknik och life science reviderat den gemensamma överenskommelsen om samverkansregler som styr samarbetet mellan offentligt finansierad hälso- och sjukvård och industrin. Den nya versionen gäller från 1 februari 2026 och ersätter tidigare versioner.

Syftet med reglerna är att säkerställa förtroendefull, transparent och måttfull samverkan som inte riskerar att påverka hälso- och sjukvårdens oberoende. Konkret innebär överenskommelsen att all kontakt mellan verksamheten och industrin måste godkännas av verksamhetschef, ske på arbetsplatsen och under arbetstid, endast omfatta måttfulla arrangemang, samt dokumenteras skriftligt. Industrin får inte bekosta resor, logi eller sociala aktiviteter. Detta kräver tydliga lokala rutiner för hantering av företagskontakter.

SKR:s styrelse har beslutat att godkänna överenskommelsen och rekommenderar kommuner och regioner att anta den.

För vård- och omsorgsnämndens del handlar ärendet om att ta emot information, ta ställning till rekommendationen samt föra ärendet vidare för beslut på kommunövergripande nivå. Vård- och omsorgsnämnden bedömer att ”riktlinje för god etik i Tingsryds kommun”, antagen av kommunstyrelsen 2025-10-20 § 204 följer den reviderade överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industrin. Inom vård- och omsorgsnämndens verksamhet sker redan idag en följsamhet enligt överenskommelsen och för att säkerställa arbetet ytterligare har en rutin/checklista tagits fram.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning av barnets bästa.

Beslutsunderlag c

1. Tjänsteskrivelse 2026-05-12
2. Protokoll Vård och omsorgsnämnden 2026-04-22 §35
3. Meddelande från styrelsen SKRNR 12 /2025 Revidering av samverkansregler

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Camilla Gärdebring

Kommunchef

/Eget_Förvaltning/

Vård- och omsorgsnämnden

2026-04-22

§ 35

Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin
VON/2026:9**Beslut**

1. Vård- och omsorgsnämnden tar emot informationen om den reviderade överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industrin.
2. Vård- och omsorgsnämnden antar rekommendationen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och ställer sig bakom den reviderade överenskommelsen.
3. Vård- och omsorgsnämnden sänder ärendet vidare till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och beslut.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tillsammans med branschorganisationerna för läkemedel, medicinteknik, laborieteknik och life science reviderat den gemensamma Överenskommelsen om samverkansregler som styr samarbetet mellan offentligt finansierad hälso- och sjukvård och industrin. Den nya versionen gäller från 1 februari 2026 och ersätter tidigare versioner.

Syftet med reglerna är att säkerställa förtroendefull, transparent och måttfull samverkan som inte riskerar att påverka hälso- och sjukvårdens oberoende. Överenskommelsen innehåller:

- Bärande principer: förtroende, nytta, transparens, proportionalitet, måttfullhet samt krav på dokumentation
- Regler för samverkan, t.ex. om måltider, sponsring, resor, produktinformation, konsultuppdrag och donationer.
- En specifikation av samverkanssituationer (bilaga 2) med tydliga krav för t.ex. produktinformation, utbildningar, konsultuppdrag, marknadsundersökningar och utvecklingsprojekt.

Konkret innebär överenskommelsen att all kontakt mellan verksamheten och industrin måste godkännas av verksamhetschef, ske på arbetsplatsen och under arbetstid, endast omfatta måttfulla arrangemang, samt dokumenteras skriftligt.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 326749SE

Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

2026-04-22

§ 35 fortsättning

Industrin får inte bekosta resor, logi eller sociala aktiviteter. Detta kräver tydliga lokala rutiner för hantering av företagskontakter.

SKR:s styrelse har beslutat att godkänna överenskommelsen och rekommenderar kommuner och regioner att anta den.

För vård- och omsorgsnämndens del handlar ärendet om att ta emot information, ta ställning till rekommendationen samt föra ärendet vidare för beslut på kommunövergripande nivå. Vård- och omsorgsnämnden bedömer att ”riktlinje för god etik i Tingsryds kommun”, antagen av kommunstyrelsen 2025-10-20 § 204 följer den reviderade överenskommelsen om samverkansregler för hälso- och sjukvården och industrin. Inom vård- och omsorgsnämndens verksamhet sker redan idag en följsamhet enligt överenskommelsen och för att säkerställa arbetet ytterligare har en rutin/checklista tagits fram.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef, 2026-04-10.
2. Meddelande från styrelsen – Sveriges Kommuner och Regioner.
3. Riktlinje för god etik i Tingsryds kommun.
4. Rutin och checklista för samverkan med industrin inom hälso- och sjukvård.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 326749SE

Utdragsbestyrkande

2025-12-19

Avdelningen för vård och omsorg
Mikael Svensson

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Revidering av samverkansreglerna för vård och industri

Ärendenr: SKR2025/02945

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde 2025-11-21 beslutat

att godkänna överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin, laboratorietekniska industrin och Life science industrin.

att rekommendera regioner och kommuner att för sin del anta överenskommelsen, samt

att informera regioner och kommuner om beslutet.

Sammanfattning

En partsgemensam arbetsgrupp har tagit fram en reviderad version av de samverkansregler som sedan lång tid finns etablerade mellan den offentligt finansierade sjukvården och industrin. Sedan tidigare har överenskommelsen tecknats av SKR, Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Labtech och Swedish Medtech. Vid denna revision har även Sweden Bio, The Swedish Life Science Industry Organization, anslutit.

Överenskommelsen består av två delar. En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grunden för samverkan. Som stöd för samverkan finns även en bilaga med specificerade samverkanssituationer, vilken parterna uppdaterar mer löpande för största möjliga aktualitet. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Överenskommelsen redovisas i **bilaga 1**

Specificerade samverkanssituationer i **bilaga 2**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

ÖVERENSKOMMELSE OM SAMVERKANSREGLER

FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELS- INDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORATORIETEKNISKA INDUSTRIN

Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech, Swedish Labtech och SwedenBIO har kommit överens om gemensamma regler för hur medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska samverka och interagera med varandra. Parterna anser att samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri är en viktig del för utvecklingen av såväl hälso- och sjukvård som näringsliv och vill med denna överenskommelse värna om att samarbetet kan fortsätta att utvecklas på ett förtroendefullt sätt.

Överenskommelsen är gemensamt framtagen utifrån omvärldens krav på transparens, måttfullhet i samverkan och behovet av tydlig ansvarsfördelning mellan hälso- och sjukvård och industri, t.ex. att sjukvårdshuvudmannen ansvarar för fortbildningen av hälso- och sjukvårdspersonal.

Överenskommelsen om samverkansregler består av två delar:

- En del, överenskommelsen, består av bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grundförutsättningarna för samverkan. En insiktsfull tillämpning av dessa kan vara fullt tillräcklig för att samverkan sker på ett förtroendefullt sätt.
- Den andra delen, specifikationen, består av konkreta samverkanssituationer, som ska vara ett stöd till samverkan, vilken parterna kan uppdatera mer kontinuerligt för största möjliga aktualitet.

Båda delarna är styrande för att kunna genomföra förtroendefull samverkan. Parterna är överens om att gemensamt följa upp reglerna en gång per år. Ansvaret för uppföljningen ligger hos den partsgemensamma förhandlingsgruppen avseende samverkansreglerna, som gemensamt bedömer behovet av eventuella revideringar. Det åligger parterna att verka för att respektive parts medlemmar har ett väl fungerande egenåtgärdssystem för att kunna upprätthålla en god följsamhet till samverkansreglerna och att deras medarbetare och chefer har god kunskap om dem.

Denna överenskommelse gäller fr.o.m. 1 februari 2026 tills vidare och ersätter tidigare överenskomna samverkansregler. Dokumentet har undertecknats digitalt av följande personer:

Anders Henriksson
Sveriges Kommuner och Regioner

Emelie Antoni
Läkemedelsindustriföreningen

Tove Christiansson
Swedish Medtech

Mattias Bengtsson
Swedish Labtech

Jessica Martinsson
SwedenBIO

Allmänna förutsättningar

I Sverige har samverkan mellan hälso- och sjukvården, forskningen och industrin länge varit viktig för utvecklingen av nya metoder och behandlingar. För att effektivt utveckla produkter krävs en nära och förtroendefull samverkan mellan industrin och hälso- och sjukvården. Samverkan kan se ut på olika sätt och ha olika syften.

En god samverkan skapar ömsesidigt engagemang som ger snabbare kunskapsinsamling, utvärdering och introduktion av nya behandlingsmetoder samt utfasning av äldre behandlingsmetoder. Målet är att ge patienterna en ändamålsenlig, evidensbaserad, kostnadseffektiv och säker vård samt att kontinuerligt förbättra hälso- och sjukvården som är av stor vikt för samhället.

Samverkan med industrin kan utgöra ett viktigt led i hälso- och sjukvårdspersonalens fortbildning och kompetensutveckling, vilket i sig är nödvändigt för att kunna förbättra metoder och behandling samt för att säkerställa en hög patient- och användarsäkerhet.

Hälso- och sjukvården står under kontinuerlig förändring samtidigt som efterfrågan på säkrare och effektivare behandlingar ökar. Parterna måste därför uppdatera samverkansreglerna återkommande så att de är anpassade till sin samtid.

Vården ska flytta närmare patienterna vilket innebär att den i större omfattning ska ske i primärvården, i hemmet eller på distans. Hälso- och sjukvården digitaliseras också i snabb takt. Nya sätt att möta eller monitorera patienten utvecklas. Läkemedel, medicin- och laborieteknik blir också alltmer integrerade, bland annat genom utveckling av nya diagnostiska metoder, mjukvaror och appar som stöd för den medicinska behandlingen.

Hälso- och sjukvårdens behov av kompetensförsörjning och kunskapsstöd ställer krav på nya arbetssätt där digitaliseringen och kunskapsstyrningen ger möjligheter till andra typer av mötesplatser. Där tid eller ekonomi utgör ett hinder kan digitala möten på distans möjliggöra kunskapsinhämtning eller dialog. Regioner och kommuners gemensamma system för kunskapsstyrning kan medverka till informationsspridning.

Oavsett samverkansform är det av största vikt att hälso- och sjukvårdens medarbetare och representanter för industrin upprätthåller ett oberoende förhållningssätt gentemot varandra och i enlighet med gällande regelverk, exempelvis vid upphandling.

Samverkansreglernas omfattning

- Dessa regler gäller för alla medarbetare och chefer inom både hälso- och sjukvården och industrin (inklusive moderbolag och systerbolag i samverkan med svensk hälso- och sjukvård).
- Oavsett om företag tillhör en branschorganisation eller inte ska hälso- och sjukvården tillämpa reglerna vid samverkan med företag inom branscherna läkemedel, medicinteknik och laboratorieteknik som verkar på den svenska marknaden.
- Utöver detta ska medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården och industrin även följa sina arbetsgivares regler för resor, representation, bisysslor samt övriga policys och koder.

Bärande principer och regler

Utgångspunkten är att all samverkan ska vara dokumenterad, öppen för granskning, rimlig och tillföra alla berörda parter nytta.

Följande principer gäller vid all form av samverkan

<i>Förtroendepincipen</i>	<p>Förutsättningen för en sund samverkan är en god följsamhet till gällande lagstiftning, exempelvis avseende mutor, upphandling och beskattning. Detta säkerställer att skattemedel används korrekt, att patienter och användare får bästa möjliga hälso- och sjukvård, samt att allmänhetens förtroende upprätthålls. Samverkan ska tåla granskning och prövning utan risk att förtroendet äventyras.</p> <p>Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska inte innebära otillbörlig påverkan och får inte äventyra eller uppfattas äventyra, hälso- och sjukvårdens oberoende.</p>
<i>Nyttoprincipen</i>	<p>Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska utgå från hälso- och sjukvårdens verksamhet och patientens behov och vara tydligt kopplad till företagets verksamhet. Det ska alltså finnas ett ömsesidigt nyttoperspektiv.</p>
<i>Transparensprincipen</i>	<p>Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska vara öppen och transparent samt i enlighet med dessa regler, författningar, affärs- och uppförandekoder samt policys. Se mer om öppen rapportering av värdeöverföring från läkemedelsföretag under avsnitt 4 i specifikationen.</p>
<i>Proportionalitetsprincipen</i>	<p>Vid samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin ska parternas åtaganden stå i rimlig proportion till varandra. Ingen part ska gynnas otillbörligt i förhållande till den andra. All form av ersättning ska vara skälig, stå i proportion till uppdragets omfattning och motsvara marknadsvärdet av den utförda tjänsten.</p>
<i>Måttfullhetsprincipen</i>	<p>Arrangemang som på något sätt stöds eller arrangeras av industrin ska genomsyras av måttfullhet och får inte framstå som beteendepåverkande för mottagaren.</p>

Dokumentationsprincipen All samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri, oavsett ersättning eller kostnadstäckning, ska dokumenteras skriftligt, t.ex. via avtal eller annan typ av överenskommelse. Relevant dokumentation, som t.ex. avtal och fakturor, måste sparas i minst 3 år efter att samverkan har genomförts. Detta gäller både individuella medarbetare och verksamheter.

Följande regler gäller vid all form av samverkan

Grundregel Industrin får inte lämna, utlova eller erbjuda och medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården får inte ta emot, godta ett löfte om eller begära förmåner eller ersättningar som bryter mot dessa regler.

Godkännande av deltagande Deltagare i en sammankomst ansvarar själva för att inhämta arbetsgivarens godkännande.

Måltider Vid sammankomster arrangerade av eller i samarbete med industrin får industrin erbjuda en måttfull måltid i anslutning till sammankomsten. Vid distansdeltagande får måltid inte erbjudas. Fri måltid kan, beroende på sammankomstens karaktär och frekvens, innebära en skattepliktig förmån.

Alkohol Får endast erbjudas måttligt och enbart i samband med måltid. Sprit får aldrig erbjudas och alkoholfria alternativ ska alltid finnas.

Sociala aktiviteter Får inte finansieras av industrin eller efterfrågas av medarbetare inom hälso- och sjukvården, vare sig vid sammankomster eller i andra sammanhang.

Resor Ska planeras så att ankomst och avresa sker i så nära anslutning till uppdraget som praktiskt möjligt. Vid flygresor ska ekonomiklass väljas, välmotiverade undantag kan göras för resor (> 6h) utanför Europa.

Medföljande Endast personer som bjudits in till ett arrangemang har rätt att delta. Medföljande till inbjudna deltagare får inte delta.

Sponsring Industrin kan, mot en rimlig motprestation, sponsra yrkesmässiga delar av specifika sammankomsten som har koppling till det egna verksamhetsområdet. Sponsring får endast avse faktiska kostnader för en specifik och tydligt definierad sammankomst/aktivitet. Sponsring av ordinarie verksamhet, deltagaravgifter, resor och logi etc. är inte tillåtet.

Val av ort och lokal Industrin får endast arrangera eller sponsra sammankomster utanför Sverige eller Öresundsregionen om majoriteten av deltagarna inte är från Sverige eller om motsvarande kunskap eller erfarenhet inte kan inhämtas här.

Valet av ort och lokal för arrangemangs genomförande ska vara rimligt i relation till syftet med arrangemanget. Fritidsorter under säsong och platser som är kända för sin exklusivitet, som till exempel vintersportorter under skidsäsong, ska undvikas.

Samma gäller för orter där större internationella evenemang pågår samtidigt eller i anslutning till arrangemanget, exempelvis idrottstävlingar.

Definitioner

<i>Bisyssla</i>	En syssla, tillfällig eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet.
<i>Hälso- och sjukvård</i>	All offentligt finansierad hälso- och sjukvård i regioner och kommuner samt privat verksamhet med vårdavtal eller enligt LOV (Lagen om Valfrihetssystem).
<i>Industri</i>	Alla företag inom branscherna läkemedel, medicinteknik och laborieteknik som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.
<i>Medarbetare</i>	Anställd, student under utbildning eller praktik, uppdragstagare eller konsult.
<i>Ordinarie verksamhet</i>	Avser de befintliga arbetssätt, arbetsuppgifter och aktiviteter som utgör en del av den löpande verksamheten inom en enhet i hälso- och sjukvården, och som enheten har beslutat att utföra. Begreppet omfattar även författningsreglerade uppgifter, men avgränsas mot sådana aktiviteter som faller utanför det som normalt ingår i vårdgivarens beslutade uppdrag eller åtaganden.
<i>Sjukvårdshuvudman</i>	Region eller kommun med ansvar för hälso- och sjukvård.
<i>Verksamhetschef</i>	Alla verksamheter i hälso- och sjukvården ska ha en verksamhetschef. Verksamhetschefen är den som har det övergripande ansvaret för verksamheten.
<i>Produktinformation</i>	Sammankomst som anordnas i marknadsföringssyfte för att informera om en produkts egenskaper och handhavande.
<i>Sponsring</i>	Ekonomiskt eller annat stöd för en aktivitet/sammankomst/material som innefattar en marknadsmässig motprestation. En sådan motprestation kan exempelvis bestå av utställningsplats, möjlighet till produktdemonstrering eller annan form av exponering av företaget/produkten. Sponsring skiljer sig från en donation, där ingen motprestation ges.
<i>Sammankomst</i>	Alla former av möten där medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården och industrin interagerar med varandra. En sammankomst kan även ske på distans.
<i>Konsultuppdrag</i>	Hälso- och sjukvårdspersonal som anlitas av företag för olika uppdrag. Dessa kan omfatta uppdrag inom t.ex. forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling eller deltagande i s.k. advisory boards (rådgivande grupper).

SPECIFIKATION AV SAMVERKANSITUATIONER

BILAGA TILL ÖVERENSKOMMELSEN OM SAMVERKANSREGLER FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELSINDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORATORIETEKNISKA INDUSTRIN

Som stöd för mer löpande samverkan har parterna utarbetat denna specifikation, vilken parterna uppdaterar mer kontinuerligt, vid behov, för största möjliga aktualitet. Ansvaret för en eventuell revidering ligger hos partsgemensam förhandlingsgrupp avseende samverkansreglerna. Aktuell version publiceras på respektive parts webbplats och integreras i förekommande fall i egna etiska regelverk.

Både överenskommelse och specifikationen är styrande för samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin.

Innehållsförteckning

1	Service- och riskminimeringsinformation	2
2	Produktinformation	3
3	Övriga sammankomster	4
4	Konsultuppdrag för industrin	7
5	Stipendier	8
6	Donationer.....	9
7	Utvecklingsprojekt mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag	10
8	Patientstödsprogram.....	11
9	Referenskund.....	11
10	Marknadsundersökningar.....	11

1 Service- och riskminimeringsinformation

1.1 Serviceinformation för Medicinteknik- och IVD-företag

- 1.1.1 Med serviceinformation avser parterna den genom EU:s förordning för medicintekniska produkter, (MDR 2017/745 och IVDR 2017/746), stadgade skyldigheten att tillhandahålla information där en produktspecialist instruerar om patientsäkert och korrekt handhavande av produkten, samt följer upp på produktens användning.
- 1.1.2 Informationen ges på produkter som redan är upphandlade eller på annat sätt inköpts av hälso- och sjukvården och gäller även för produktuppdateringar och ersättningsprodukter.
- 1.1.3 Serviceinformation avser instruktion och rådgivning om daglig drift och hantering av medicintekniska produkter, samt uppföljningen av dessa, på den enhet där de används eller ska användas.
- 1.1.4 Informationen ska ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den.
- 1.1.5 Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen och ska utgå från lagkrav samt hälso- och sjukvårdens behov och efterfrågan. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas, t.ex. för tung utrustning som inte kan flyttas, simulatorverksamhet eller träning hos speciellt utbildningscenter eller liknande situationer som omöjliggör adekvat träning på den normala arbetsplatsen.
- 1.1.6 Serviceinformationen och uppföljningen av denna ska tillföra medarbetarna i hälso- och sjukvården nytta i den dagliga yrkesutövningen.
- 1.1.7 Företag får inte benämna information eller besök serviceinformation i syfte att marknadsföra andra produkter än de redan införskaffade. Den får heller inte användas för att möjliggöra finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om serviceinformationen ges utanför arbetsplatsen.
- 1.1.8 Utöver vad som anges i upphandlingskontraktet kan den som tillhandahåller serviceinformation stå för samtliga relevanta kostnader för att serviceinformationen ska kunna genomföras. Detta ska i sådana fall dock ske i enlighet med de bärande principerna i samverkansreglerna.
- 1.1.9 Tillhandahållande av serviceinformation påverkas inte av pågående inköpsprocess.

1.2 Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag

- 1.2.1 Med riskminimeringsinformation (RMI) avses den information som innehavare av marknadsföringstillstånd är ålagd att kommunicera till hälso- och sjukvårdspersonal (eller till patient via hälso- och sjukvårdspersonal) enligt särskilda villkor i produktens godkännande (2001/83/EG) eller som ålagts efter godkännande på grund av uppkommen säkerhetssignal.

- 1.2.2 RMI är avsedd att säkerställa korrekt och säker användning av ett läkemedel och är beskriven i produktens riskhanteringsplan.
- 1.2.3 RMI utgår från patientsäkerhetsaspekter och ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den. Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas.
- 1.2.4 Företag får inte i samband med besök eller sammankomst rubricerad som RMI marknadsföra berörd produkt och/eller andra produkter. RMI får inte heller innebära finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om informationen ges utanför arbetsplatsen.
- 1.2.5 Utöver vad som anges i eventuella upphandlingskontrakt kan den som tillhandahåller informationen stå för samtliga relevanta kostnader för att RMI ska kunna genomföras, dock i enlighet med de bärande principerna i detta regelverk.
- 1.2.6 Tillhandahållande av RMI påverkas inte av pågående inköpsprocess.

2 Produktinformation

- 2.1 En sammankomst avseende produktinformation ska ge deltagarna aktuell och relevant information om egenskaper, funktioner och handhavande av specifika läkemedel eller medicin- och laboratorietekniska produkter.
 - 2.2 För medicin- och laboratorietekniska produkter ges produktinformation när det avser produkter som inte är upphandlade eller finns upptagna i läkemedelsförmånen och som ännu inte används i hälso- och sjukvården, det vill säga en aktivitet i marknadsföringssyfte.
 - 2.3 Produktinformation ska företrädesvis ske till grupp av medarbetare på mottagarens arbetsplats och under arbetstid.
 - 2.4 Följande ska framgå av inbjudan:
 - Syfte och innehåll
 - Målgrupp
 - Tidsmässig omfattning
 - Om möjligt, tid och plats
- I rubriken ska det anges att det handlar om produktinformation.
- 2.5 Inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten, med kopia till verksamhetschef eller den person denne utsett alternativt verksamhetens funktionsbrevlåda (e-post).
 - 2.6 Verksamhetschefen beslutar om vilka som får delta vid produktinformationstillfället. Deltagandet ska dock begränsas till de som är direkt berörda/de som har direkt nytta av informationen i sitt dagliga arbete.

3 Övriga sammankomster

3.1 Generellt för alla möteskategorier

- 3.1.1 Övriga sammankomster avser olika former av kompetensutveckling, t.ex. terapiinriktad utbildning, seminarier, vetenskaplig sammankomst, kongresser och symposier.
- 3.1.2 Arbetsgivaren har ansvar för medarbetarnas fortbildning och kompetensutveckling och ska stå för eventuella kostnader för deltagande i sådana aktiviteter.
- 3.1.3 Industrin får endast erbjuda sammankomster och sponsring av event som har en koppling till företagets egna verksamhetsområden. Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet ska utgöra den dominerande delen av och vara syftet med den aktuella sammankomsten.
- 3.1.4 Industrin får bidra till kostnader för lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande.
- 3.1.5 Resor får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare. Undantaget är kortare gemensam marktransport för deltagare mellan punkt A och B till exempel från en uppsamlingsplats till möteslokalen vilken får ombesörjas och bekostas av industrin av praktiska, logistiska skäl. Detta gäller möten enligt 3.2 och 3.3 nedan.
- 3.1.6 Logi och eventuella registreringsavgifter får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare i sammankomster.
- 3.1.7 Bokning av resa och logi får endast ombesörjas av industrin för möten enligt 3.2 och 3.3 nedan. Om bokning och betalning görs av industrin ska företagen fakturera deltagarna fullt ut.
- 3.1.8 Deltagare i sammankomster får inte erbjudas arvode av företag och deltagare har inte rätt att motta eller begära arvode för sitt deltagande.
- 3.1.9 Deltagare i en sammankomst ansvarar själva för att inhämta arbetsgivarens godkännande.
- 3.1.10 Nedan beskrivs de tre huvudtyperna av sammankomster samt vilka regler som gäller för var och en av dem (se 3.2, 3.3 och 3.4).

3.2 Sammankomster arrangerade av industrin

- 3.2.1 Industrin kan själva arrangera, bekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.
- 3.2.2 Sammankomsten ska normalt hållas på eller så nära deltagarens arbetsplats som möjligt, om inte särskilda skäl föreligger.

3.2.3 Följande ska framgå av inbjudan:

- Syfte och innehåll
- Målgrupp
- Tidsmässig omfattning
- Plats
- Kostnader som täcks av industrin

Om produktinformation förekommer ska det framgå av inbjudan eller program.

3.2.4 Inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten med kopia till verksamhetschef alternativt till en funktionsbrevlåda (e-post). Ytterligare kopior ska skickas till berörda läkemedelskommittéer för kännedom, alternativt till en funktionsbrevlåda (e-post). Medicintekniska företag ska, om relevant, skicka kopia till berörda medicintekniska chefer.

3.2.5 Vid öppen annonsering av sammankomster i tryckt eller webbaserad media riktad till majoriteten av en specifik målgrupp, behöver inbjudningsförfarande enligt ovan, 3.2.4, inte följas. Samma gäller deltagande på distans för sådana sammankomster eller distansdeltagande för andra sammankomster som riktar sig till en specifik målgrupp. Detta kan till exempel användas vid större utbildningstillfällen, kongresser eller symposium som annonseras i medicinsk facktidskrift och som majoriteten av alla berörda kan förutsättas ha åtkomst till.

3.3 Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso- och sjukvården och industrin

3.3.1 Industrin kan i samarbete med hälso- och sjukvården dela på ansvaret, stå som avsändare samt delbekosta sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.

3.3.2 Alla parter förväntas bidra till sammankomstens genomförande, exempelvis genom att täcka kostnader för sammankomsten eller för material och/eller bidra med arbetstid. Sammankomsten och hur man bidrar genomförs på det sätt parterna kommer överens om. Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempelvis föreläsare, kurssekreterare eller liknande.

3.3.3 Sammankomsten ska normalt hållas på eller så nära deltagarens arbetsplats som möjligt, om inte särskilda skäl föreligger.

3.3.4 I inbjudan till sammankomsten ska åtminstone följande framgå:

- Syfte och innehåll
- Målgrupp
- Tidsmässig omfattning
- Plats
- Kostnader som täcks av industrin

Om produktinformation förekommer ska det framgå av inbjudan eller program.

- 3.3.5 Inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga mål-gruppen för sammankomsten med kopia till verksamhetschef alternativt till en funktions-brevlåda (e-post). Ytterligare kopior ska skickas till berörda läkemedelskommittéer för kännedom, alternativt till en funktionsbrevlåda (e-post). Medicintekniska företag ska, om relevant, skicka kopia till berörda medicintekniska chefer.
- 3.3.6 Vid öppen annonsering av sammankomster i tryckt eller webbaserad media riktad till majoriteten av en specifik målgrupp, behöver inbjudningsförfarande enligt ovan, 3.3.5, inte följas. Samma gäller deltagande på distans för sådana sammankomster eller distansdeltagande för andra sammankomster som riktar sig till en specifik målgrupp. Detta kan till exempel användas vid större utbildningstillfällen, kongresser eller symposium som annonseras i medicinsk facktidskrift och som majoriteten av alla berörda kan förutsättas ha åtkomst till.
- 3.3.7 Ingen sponsringssituation föreligger eftersom alla parterna är arrangörer.

3.4 Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

- 3.4.1 Hälso- och sjukvården eller en intresseförening som organiserar medarbetare inom hälso- och sjukvården kan själva arrangera och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården där industrin kan vara sponsor.
- 3.4.2 Med sponsring menas ekonomiskt eller annat stöd som innefattar en rimlig motprestation, motsvarande marknadsvärdet, såsom t.ex. utställningsplats, möjlighet till produkt demonstration, tid i programmet eller annan form av exponering av företaget/produkten.
- 3.4.3 Vid förfrågan om sponsring ska arrangören tillhandahålla en fullständig budget för aktiviteten som beslutsunderlag, där samtliga intäkter och kostnader preciseras.
- 3.4.4 Intäkter från sponsringen får enbart täcka faktiska, dokumenterade, skäliga och direkta kostnader. Vilka som är sponsorer ska kommuniceras i god tid innan sammankomsten.
- 3.4.5 Sponsring av sammankomster där måltiden utgör den enda faktiska kostnaden får inte begäras eller erbjudas.
- 3.4.6 Sponsring av hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter får inte förekomma till exempel enskild verksamhets utbildning, planeringskonferens eller personalfest. Inte heller får sådan sponsring begäras eller erbjudas.
- 3.4.7 Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempelvis föreläsare, kurssekreterare eller liknande.
- 3.4.8 Inom tre månader efter avslutad aktivitet ska uppföljning av budgeten ske där det ekonomiska utfallet redovisas för berörda sponsorer. När sponsorintäkterna går jämnt upp med kostnaderna så räcker en enkel skriftlig kommunikation att så är fallet. Om sponsorintäkterna genererar ett överskott ska återbetalning som huvudregel ske till sponsorerna.

4 Konsultuppdrag för industrin

- 4.1 Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården utgör många gånger ett viktigt inslag i olika aktiviteter, till exempel forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling och så kallade advisory boards (rådgivande grupper).
- 4.2 Det är alltid arbetsgivaren som avgör om uppdraget är en bisyssla eller om det är uppdrag i tjänsten. Uppdrag bör normalt utföras i tjänsten. Det är medarbetaren inom hälso- och sjukvården (konsulten) som ansvarar för att informera och komma överens med arbetsgivaren om uppdraget ska utföras som ett uppdrag i tjänsten eller om det är en bisyssla
- 4.3 Ersättning för utfört arbete ska vara skälig i förhållande till arbetets innehåll och nedlagd tid. Utöver ersättning för utfört arbete och eventuell kostnadstäckning för resor, kost och logi får inga andra ersättningar, förmåner eller gåvor förekomma.
- 4.4 För uppdrag i tjänsten upprättas en skriftlig överenskommelse mellan medarbetaren (konsulten), medarbetarens arbetsgivare och företaget. Hos en offentlig arbetsgivare utgör överenskommelsen allmän handling. Ersättning för uppdrag i tjänsten ska utbetalas till arbets-givaren.
- 4.5 Om uppdraget utförs utom tjänsten ska det betraktas som bisyssla och gällande bestämmelser om bisysslor i lagen om offentlig anställning (LOA) samt kollektivavtal ska tillämpas.
 - 4.5.1 För uppdrag som utgör bisyssla upprättas en skriftlig överenskommelse mellan medarbetaren (konsulten) och företaget.
 - 4.5.2 Medarbetaren (konsulten) ska alltid informera sin arbetsgivare om uppdragets art, tidsomfattning och ersättning för att kunna säkerställa att det följer arbetsgivarens bisyssleregler. Det är arbetsgivaren som bedömer om bisysslan kan vara förtroendeskadlig, arbetshindrande eller konkurrerande, i enlighet med LOA och gällande kollektivavtal.
- 4.6 Samverkan mellan företag och hälso- och sjukvården ska vara öppen och transparent i enlighet med transparensprincipen. Det innebär bland annat att:
 - 4.6.1 Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården ska vara öppna med uppdrag för industrin. Det gäller exempelvis vid uppdrag för myndigheter eller expertorgan samt vid kontakt med media i relevanta situationer. Uppdrag ska alltid inkluderas i aktuell jävsdeklaration för att möjliggöra bedömning av eventuella jävsförhållanden.

4.6.2 Värdeöverföringar i form av exempelvis konsultarvoden från läkemedelsföretag till hälso- och sjukvårdspersonal eller övrig hälso- och sjukvård ska vara publika och publiceras i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas (gäller enbart Lifv-medlemmar). Publiceringen av uppgifter om värdeöverföringar innebär behandling av personuppgifter. Företag kan stödja denna behandling antingen på intresseavvägning som rättslig grund eller på samtycke från den enskilda konsulten. Om samtycke används som rättslig grund ska både arbetsgivare och företag uppmana konsulter att lämna sådant samtycke. Notera dock att ett sådant samtycke alltid måste ges frivilligt och kan aldrig vara tvingande från företagets sida. Konsulter som inte lämnar samtycke bör inte anlitas.

4.7 Advisory board (rådgivande grupp)

- 4.7.1 Att medverka i ett advisory board är ett uppdrag där industrin engagerar och arvoderar medarbetare i hälso- och sjukvården för att ge oberoende råd och bidra med kunskap inom ett särskilt område där kunskapen inte kan erhållas inom företaget. Företaget avser att vidta åtgärder utifrån den information som inhämtats
- 4.7.2 Ett advisory board ska utgöra en mindre grupp, och antalet medarbetare som anlitas får inte överstiga vad som är nödvändigt för att uppnå det fastställda syftet.
- 4.7.3 Urvalskriterierna vid val av medarbetare ska vara baserade på det identifierade behovet och ansvariga personer från industrin ska ha den erfarenhet som krävs för att kunna utvärdera om en viss person inom hälso- och sjukvården uppfyller dessa krav.
- 4.7.4 Ett advisory board får inte syfta till att påverka deltagarna.

5 Stipendier

- 5.1 Industrin får finansiera stipendium som riktas till hälso- och sjukvården.
- 5.2 Ett stipendium delas ut efter nominering till personer för att främja ett visst ändamål.
- 5.3 Företag får endast ge stipendium inom ett område som har koppling till företagets egna verksamhetsområden.
- 5.4 Stipendiet ska vara av yrkesförkovrande natur, till exempel framtida utbildning och forskning eller liknande och ska ge mervärde till hälso- och sjukvården. Urvalskriterier, ändamål, stipendiekommitté, motiv till val av stipendiat samt stipendiegivare ska vara offentligt och transparent.
- 5.5 Givaren av stipendiet ska inhämta godkännande av stipendiatens arbetsgivare. Stipendium får inte utgöra ersättning för arbete för arbetsgivarens räkning.
- 5.6 Stipendium där det enda syftet är att finansiera resa, logi och/eller deltagaravgift till t.ex. utbildning eller kongress är inte tillåtet.

6 Donationer

- 6.1 Donationer till hälso- och sjukvården får enbart ges om syftet är forskning och utveckling (FoU).
- 6.2 Donationer till hälso- och sjukvården får inte ges om syftet är att finansiera:
- Interna aktiviteter
 - Ordinarie verksamhet
 - Sociala aktiviteter
- 6.3 Donationer ska vara transparenta, väldokumenterade, samt i enlighet med överenskommelsen om samverkan och dess intentioner.
- 6.4 Donationer ska vara transparenta, väldokumenterade, samt i enlighet med överenskommelsen om samverkan och dess intentioner.
- 6.5 Donationer får inte på något sätt kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.
- 6.6 Donationer ska vara transparenta, väldokumenterade, samt i enlighet med överenskommelsen om samverkan och dess intentioner.
- 6.7 Donationer ska vara transparenta, väldokumenterade, samt i enlighet med överenskommelsen om samverkan och dess intentioner.
- 6.8 Donationer får inte på något sätt kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.

7 Utvecklingsprojekt mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag

- 7.1 Med utvecklingsprojekt avses samverkan i projektform kring områden och ämnen med naturlig koppling till de ingående parternas verksamhetsområden.
- 7.2 Utvecklingsprojekt får inte startas i syfte att finansiera eller på annat sätt stödja hälso- och sjukvårdens befintliga arbetssätt i ordinarie verksamhet.
- 7.3 Det ska finnas en detaljerad projektplan som ska reglera projektets syfte och mål, hur projektet ska utvärderas och erfarenheterna ska tillvaratas samt spridas/offentliggöras. En budget ska också alltid biläggas.
- 7.4 Projektförslag avseende utvecklingsprojekt ska skickas till verksamhetschefen som informerar eventuella relevanta instanser. Ett avtal ska alltid tecknas som reglerar projektets innehåll och omfattning.
- 7.5 Ett utvecklingsprojekt får inte utgöra ett personligt uppdrag med en enskild medarbetare, utan avtal ska tecknas mellan läkemedelsföretaget och en enhet inom hälso- och sjukvården.
- 7.6 Avtalet får inte innebära exklusivitet för läkemedelsföretaget att träffa avtal om samarbeten med en eller flera enheter inom hälso- och sjukvården. Avtalet skall tydliggöra sjukvårdens respektive industrins roller och ansvar t.ex. beträffande hantering av personuppgifter, patientansvar och hur resultaten från ett utvecklingsprojekt får användas.
- 7.7 Såväl hälso- och sjukvården som företaget ska bidra till projektet med resurser såsom ekonomiska medel, material och/eller arbetstid. Fördelningen mellan parternas bidrag ska uppfattas som rimlig av alla parter samt redovisas i projektplanen. Hälso- och sjukvården ska alltid bära sina egna administrativa kostnader förknippade med projektet, t.ex. medarbetares tid eller resor som utförs inom ramen för utvecklingsprojektet.
- 7.8 Projektet skall vara avgränsat i tid utifrån vad som är rimligt i förhållande till målsättningarna för projektet och ska inte vara längre eller mer omfattande än vad som är motiverat för att uppnå syftet med projektet. Projektet skall avslutas efter projekttiden.
- 7.9 Projektet ska redovisas öppet, för läkemedelsföretag innebär det att de ska tillhandahållas i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas.
- 7.10 Aktiviteter som inte definieras som utvecklingsprojekt i dessa regler är:
 - 7.10.1 Samverkan för att utveckla kommersiella produkter åt företag, sådana projekt ska utföras inom ramen för konsultavtal.
 - 7.10.2 Erbjudanden till vården kopplade till ett företags läkemedel genom avtal eller upphandling som regleras inom ramen för sedvanlig affärsverksamhet. Exempel på områden som kan vara aktuella är ordnat införande och exempel på produkter och tjänster som kan omfattas är tester, diagnostik eller patientstödsprogram.

8 Patientstödsprogram

- 8.1 Patientstödsprogram (PSP) är aktiviteter eller erbjudanden som är utformade för att stödja patienter i deras behandling och/eller hanteringen av deras sjukdom.
- 8.2 Ett patientstödsprogram ska alltid erbjudas via hälso- och sjukvården och inte direkt från ett företag.
- 8.3 Efter det att patienten har erhållit information om ett patientstödsprogram från hälso- och sjukvården kan ytterligare information tillhandhållas patienten från företaget.

9 Referenskund

- 9.1 Med referenskund avses en enhet inom hälso- och sjukvården där medicintekniska produkter, tjänster och behandlingsmetoder görs tillgängliga för kunder och intressenter i syfte att utveckla och sprida kunskap om produkter eller tjänsters funktion i daglig drift.
- 9.2 För att ett företag ska kunna ange en enhet som referenskund ska ett avtal som reglerar alla delar av relationen upprättas mellan parterna. I avtalet ska det anges på vilket sätt företaget får använda referenskunden i marknadsföringssyfte.

10 Marknadsundersökningar

- 10.1 Marknadsundersökningar är enkäter, intervjuer och fokusgrupper med olika mål och upplägg och får endast ha som syfte att inhämta information, åsikter och attityder.
- 10.2 Undersökningar får inte syfta till att påverka respondent eller förmedla säljbefrämjande kontakter.
- 10.3 När företag som omfattas av dessa samverkansregler låter genomföra marknadsundersökningar ska den som utför undersökningen följa de etiska riktlinjerna för marknadsundersökningar enligt ICC/ESOMAR.
- 10.4 Förfrågan om deltagande i marknadsundersökning får endast ske via e-post eller brev om inte annat överenskommit i det enskilda fallet.
- 10.5 Andelen respondenter får inte överskrida det antal som är nödvändigt för att uppnå rimlig säkerhet i resultatet.
- 10.6 Respondenters svar ska behandlas strikt konfidentiellt och i enlighet med vid var tid gällande dataskyddslag.
- 10.7 Ersättning för deltagande får inte överskrida vad som är rimligt i förhållande till tidsinsatsen. För snabbt genomförda marknadsundersökningar via telefon eller enkät ska ingen eller endast en symbolisk ersättning utgå. För mer tidsomfattande marknadsundersökning, till exempel med djupintervju, kan en ersättning utgå som motsvarar tidsåtgången, dock högst 2,5 procent av gällande prisbasbelopp/KPI.
- 10.8 Respondenten ansvarar för att vid behov inhämta arbetsgivarens samtycke. Vid ekonomisk ersättning för deltagande i marknadsundersökning som har koppling till yrkesutövningen, bör alltid arbetsgivarens samtycke inhämtas.

KS Arbetsutskott

2026-05-04

§ 106

Decentraliserad försörjningsberedskap

KS/2026:179

Beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att ta emot informationen.
2. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att ta emot redovisning av projekt försörjningsberedskap i kvartal 1 2027.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen presenterade under en pressträff den 9 mars 2026 om ett beredskapspaket till Sveriges kommuner och regioner. Beredskapspaketet syftar till att stärka kommunernas och regionernas arbete med civilt försvar genom betydande satsningar under 2026. Sammanlagt avsätts cirka 1,4 miljarder kronor för investeringar som ska öka kommunernas och regionernas förmåga att utföra sina uppgifter även under höjd beredskap och ytterst krig. Beredskapspaketet är uppdelat i tre delar. Tingsryds kommun har tagit del av *decentraliserad försörjningsberedskap*.

Tingsryds kommun mottog den 18 mars beslut från Myndigheten för civilt försvar med utbetalning om totalt 1,1 mkr. Investeringarna ska bidra till att stärka försörjningsberedskapen. Försörjningsberedskap handlar om att kunna upprätthålla försörjningen av varor och tjänster som är nödvändiga för befolkningens överlevnad, för att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och för att bidra till det militära försvarets förmåga.

Tingsryds kommun har startat en projektgrupp inom försörjningsberedskap som leds av beredskap – och säkerhetssamordnaren med sakkunniga tjänstepersoner för att genomföra investeringen under 2026. Investeringen är villkorad vilket innebär att medel skall användas enligt beslut. Projektgruppen föreslår att projektet redovisas i kvartal 1 2027.

Barnrättsperspektiv

En prövning utifrån ett barnrättsperspektiv har genomförts. Analysen visar att försörjningsberedskapen är av stor betydelse för barn, då barn är en integrerad del av planeringen för det civila försvaret och därmed omfattas av dess åtgärder och förberedelser.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 329446SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-04

§ 106 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
 2. Presentationsbilder från pressträff om beredskapspaket 9 mars 2026
 3. Beslut utbetalning decentraliserad försörjningsberedskap
 4. Villkor för ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap
-

Beslutet skickas till

Teknik – och fritidsnämnden

Teknisk chef JW

Beredskap – och säkerhetssamordnare JS

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Contact Signature Referensnummer: 329446SE

Utdragsbestyrkande

2026-04-21

Till berörd nämnd eller utskott

Tjänstekrivelse: Decentraliserad försörjningsberedskap i Tingsryds kommun

Dnr KS/2026:179

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att ta emot informationen.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att ta emot redovisning av projekt försörjningsberedskap i kvartal 1 2027.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen presenterade under en pressträff den 9 mars 2026 om ett beredskapspaket till Sveriges kommuner och regioner. Beredskapspaketet syftar till att stärka kommunernas och regionernas arbete med civilt försvar genom betydande satsningar under 2026. Sammanlagt avsätts cirka 1,4 miljarder kronor för investeringar som ska öka kommunernas och regionernas förmåga att utföra sina uppgifter även under höjd beredskap och ytterst krig. Beredskapspaketet är uppdelat i tre delar. Tingsryds kommun har tagit del av *decentraliserad försörjningsberedskap*.

Tingsryds kommun mottog den 18 mars beslut från Myndigheten för civilt försvar med utbetalning om totalt 1,1 Mkr. Investeringarna ska bidra till att stärka försörjningsberedskapen. Försörjningsberedskap handlar om att kunna upprätthålla försörjningen av varor och tjänster som är nödvändiga för befolkningens överlevnad, för att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och för att bidra till det militära försvarets förmåga.

Tingsryds kommun har startat en projektgrupp inom försörjningsberedskap som leds av beredskap – och säkerhetssamordnaren med sakkunniga tjänstepersoner för att genomföra investeringen under 2026. Investeringen är villkorad vilket innebär att medel skall användas enligt beslut. Projektgruppen föreslår att projektet redovisas i kvartal 1 2027.

Barnrättsperspektiv

En prövning utifrån ett barnrättsperspektiv har genomförts. Analysen visar att försörjningsberedskapen är av stor betydelse för barn, då barn är en integrerad del av planeringen för det civila försvaret och därmed omfattas av dess åtgärder och förberedelser.

Beslutsunderlag

Presentationsbilder från pressträff om beredskapspaket 9 mars 2026

Beslut utbetalning decentraliserad försörjningsberedskap

Villkor för ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Teknik – och fritidsnämnden

Teknisk chef

Beredskap – och säkerhetssamordnare

Johan Smedin

Beredskap- och säkerhetssamordnare

Kommunledningsförvaltningen

Beslut

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Sektionen för inriktning av civil beredskap (SI-ST-
IN)

Camilla Odenberg Schultz
010-240 4253
Camilla.OdenbergSchultz@mcf.se

Kommuner enligt bilaga

Beslut om utbetalning till kommunerna för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap

Beslut

Myndigheten för civilt försvar beslutar att för år 2026 utbetala **399 999 998 kronor** till kommunerna. Det belopp som betalas ut till varje enskild kommun framgår av bilaga 1.

Utbetalning

Ersättningen betalas ut i mars.

Ärendet

Kommunerna får medel för finansiering av åtgärder i enlighet med *Villkor för ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap* (MSB 2025–12895). Villkoren anger hur ersättningen har beräknats och hur den får användas.

Skäl för beslutet

Enligt Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev för 2026 ska myndigheten fördela medel till kommuner för investeringar i materiel i syfte att stärka kommunernas arbete med civilt försvar och öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap och ytterst krig. Ersättningen ska finansiera direkta investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap och omfattas av den politiska överenskommelsen från juni 2025 *Överenskommelse om försvaret* inklusive bilagan *Överenskommelse om det finanspolitiska ramverket*.

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

I detta ärende har sektionschef Åsa Anclair beslutat. Utredare Camilla Odenberg Schultz har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utredare Felix Schellerer deltagit.

Åsa Anclair

Digitalt beslutat, se nedan

Bilaga 1: Sammanställning över ersättning till samtliga kommuner.

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Bilaga 1 Sammanställning över ersättning till samtliga kommuner

Kommun	Ersättning grundbelopp	Ersättning invånarantal	Summa ersättning
Ale	1 000 000 kr	338 297 kr	1 338 297 kr
Alingsås	1 000 000 kr	444 201 kr	1 444 201 kr
Alvesta	1 000 000 kr	204 415 kr	1 204 415 kr
Aneby	1 000 000 kr	71 000 kr	1 071 000 kr
Arboga	1 000 000 kr	144 604 kr	1 144 604 kr
Arjeplog	1 000 000 kr	26 629 kr	1 026 629 kr
Arvidsjaur	1 000 000 kr	62 580 kr	1 062 580 kr
Arvika	1 000 000 kr	263 563 kr	1 263 563 kr
Askersund	1 000 000 kr	118 234 kr	1 118 234 kr
Avesta	1 000 000 kr	232 123 kr	1 232 123 kr
Bengtstors	1 000 000 kr	93 098 kr	1 093 098 kr
Berg	1 000 000 kr	73 520 kr	1 073 520 kr
Bjurholm	1 000 000 kr	24 151 kr	1 024 151 kr
Bjuv	1 000 000 kr	166 255 kr	1 166 255 kr
Boden	1 000 000 kr	296 176 kr	1 296 176 kr
Bollebygd	1 000 000 kr	101 363 kr	1 101 363 kr
Bollnäs	1 000 000 kr	270 076 kr	1 270 076 kr
Borgholm	1 000 000 kr	110 301 kr	1 110 301 kr
Borlänge	1 000 000 kr	532 519 kr	1 532 519 kr
Borås	1 000 000 kr	1 195 944 kr	2 195 944 kr
Botkyrka	1 000 000 kr	1 003 225 kr	2 003 225 kr
Boxholm	1 000 000 kr	56 400 kr	1 056 400 kr
Bromölla	1 000 000 kr	129 703 kr	1 129 703 kr
Bräcke	1 000 000 kr	61 792 kr	1 061 792 kr
Burlöv	1 000 000 kr	212 182 kr	1 212 182 kr
Båstad	1 000 000 kr	166 483 kr	1 166 483 kr
Dals-Ed	1 000 000 kr	47 586 kr	1 047 586 kr
Danderyd	1 000 000 kr	336 918 kr	1 336 918 kr
Degerfors	1 000 000 kr	95 991 kr	1 095 991 kr
Dorotea	1 000 000 kr	23 290 kr	1 023 290 kr
Eda	1 000 000 kr	86 161 kr	1 086 161 kr
Ekerö	1 000 000 kr	301 412 kr	1 301 412 kr
Eksjö	1 000 000 kr	183 324 kr	1 183 324 kr
Emmaboda	1 000 000 kr	91 667 kr	1 091 667 kr
Enköping	1 000 000 kr	506 419 kr	1 506 419 kr

Myndigheten för civilt försvar

Postadress: 651 81 Karlstad

registrator@mcf.se

www.mcf.se

Telefon: 0771-240 240

Fax: 010-240 56 00

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2026-03-18 av Åsa Anclair

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Eskilstuna	1 000 000 kr	1 108 445 kr	2 108 445 kr
Eslöv	1 000 000 kr	364 107 kr	1 364 107 kr
Essunga	1 000 000 kr	57 779 kr	1 057 779 kr
Fagersta	1 000 000 kr	133 933 kr	1 133 933 kr
Falkenberg	1 000 000 kr	490 470 kr	1 490 470 kr
Falköping	1 000 000 kr	340 132 kr	1 340 132 kr
Falun	1 000 000 kr	621 604 kr	1 621 604 kr
Filipstad	1 000 000 kr	99 859 kr	1 099 859 kr
Finspång	1 000 000 kr	222 666 kr	1 222 666 kr
Flen	1 000 000 kr	157 265 kr	1 157 265 kr
Forshaga	1 000 000 kr	118 555 kr	1 118 555 kr
Färgelanda	1 000 000 kr	65 359 kr	1 065 359 kr
Gagnef	1 000 000 kr	107 035 kr	1 107 035 kr
Gislaved	1 000 000 kr	297 182 kr	1 297 182 kr
Gnesta	1 000 000 kr	117 612 kr	1 117 612 kr
Gnosjö	1 000 000 kr	93 668 kr	1 093 668 kr
Gotland	1 000 000 kr	631 414 kr	1 631 414 kr
Grums	1 000 000 kr	91 978 kr	1 091 978 kr
Grästorp	1 000 000 kr	57 873 kr	1 057 873 kr
Gullspång	1 000 000 kr	51 329 kr	1 051 329 kr
Gällivare	1 000 000 kr	177 672 kr	1 177 672 kr
Gävle	1 000 000 kr	1 079 680 kr	2 079 680 kr
Göteborg	1 000 000 kr	6 361 048 kr	7 361 048 kr
Götene	1 000 000 kr	136 899 kr	1 136 899 kr
Habo	1 000 000 kr	140 145 kr	1 140 145 kr
Hagfors	1 000 000 kr	117 352 kr	1 117 352 kr
Hallsberg	1 000 000 kr	166 784 kr	1 166 784 kr
Hallstahammar	1 000 000 kr	171 782 kr	1 171 782 kr
Halmstad	1 000 000 kr	1 103 457 kr	2 103 457 kr
Hammarö	1 000 000 kr	175 422 kr	1 175 422 kr
Haninge	1 000 000 kr	1 051 786 kr	2 051 786 kr
Haparanda	1 000 000 kr	93 824 kr	1 093 824 kr
Heby	1 000 000 kr	148 223 kr	1 148 223 kr
Hedemora	1 000 000 kr	156 021 kr	1 156 021 kr
Helsingborg	1 000 000 kr	1 585 000 kr	2 585 000 kr
Herrljunga	1 000 000 kr	98 469 kr	1 098 469 kr
Hjo	1 000 000 kr	96 613 kr	1 096 613 kr
Hofors	1 000 000 kr	94 778 kr	1 094 778 kr
Huddinge	1 000 000 kr	1 189 380 kr	2 189 380 kr
Hudiksvall	1 000 000 kr	387 594 kr	1 387 594 kr
Hultsfred	1 000 000 kr	140 072 kr	1 140 072 kr

Myndigheten för civilt försvar

Postadress: 651 81 Karlstad

registrator@mcf.se

www.mcf.se

Telefon: 0771-240 240

Fax: 010-240 56 00

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2026-03-18 av Åsa Anclair

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Hylte	1 000 000 kr	104 639 kr	1 104 639 kr
Håbo	1 000 000 kr	240 802 kr	1 240 802 kr
Hällefors	1 000 000 kr	64 976 kr	1 064 976 kr
Härjedalen	1 000 000 kr	104 764 kr	1 104 764 kr
Härnösand	1 000 000 kr	252 468 kr	1 252 468 kr
Härryda	1 000 000 kr	414 617 kr	1 414 617 kr
Hässleholm	1 000 000 kr	538 326 kr	1 538 326 kr
Höganäs	1 000 000 kr	295 294 kr	1 295 294 kr
Högsby	1 000 000 kr	53 300 kr	1 053 300 kr
Hörby	1 000 000 kr	161 309 kr	1 161 309 kr
Höör	1 000 000 kr	183 168 kr	1 183 168 kr
Jokkmokk	1 000 000 kr	48 716 kr	1 048 716 kr
Järfälla	1 000 000 kr	935 004 kr	1 935 004 kr
Jönköping	1 000 000 kr	1 536 024 kr	2 536 024 kr
Kalix	1 000 000 kr	158 457 kr	1 158 457 kr
Kalmar	1 000 000 kr	757 477 kr	1 757 477 kr
Karlsborg	1 000 000 kr	73 282 kr	1 073 282 kr
Karlshamn	1 000 000 kr	328 104 kr	1 328 104 kr
Karlskoga	1 000 000 kr	312 249 kr	1 312 249 kr
Karlskrona	1 000 000 kr	684 993 kr	1 684 993 kr
Karlstad	1 000 000 kr	1 027 075 kr	2 027 075 kr
Katrineholm	1 000 000 kr	352 607 kr	1 352 607 kr
Kil	1 000 000 kr	124 736 kr	1 124 736 kr
Kinda	1 000 000 kr	102 814 kr	1 102 814 kr
Kiruna	1 000 000 kr	232 206 kr	1 232 206 kr
Klippan	1 000 000 kr	183 645 kr	1 183 645 kr
Knivsta	1 000 000 kr	224 895 kr	1 224 895 kr
Kramfors	1 000 000 kr	180 451 kr	1 180 451 kr
Kristianstad	1 000 000 kr	890 829 kr	1 890 829 kr
Kristinehamn	1 000 000 kr	245 240 kr	1 245 240 kr
Krokom	1 000 000 kr	163 767 kr	1 163 767 kr
Kumla	1 000 000 kr	234 933 kr	1 234 933 kr
Kungsbacka	1 000 000 kr	894 967 kr	1 894 967 kr
Kungsör	1 000 000 kr	88 670 kr	1 088 670 kr
Kungälv	1 000 000 kr	524 192 kr	1 524 192 kr
Kävlinge	1 000 000 kr	337 861 kr	1 337 861 kr
Köping	1 000 000 kr	265 886 kr	1 265 886 kr
Laholm	1 000 000 kr	275 395 kr	1 275 395 kr
Landskrona	1 000 000 kr	493 675 kr	1 493 675 kr
Laxå	1 000 000 kr	56 099 kr	1 056 099 kr
Lekeberg	1 000 000 kr	89 064 kr	1 089 064 kr

Myndigheten för civilt försvar

Postadress: 651 81 Karlstad

registrator@mcf.se

www.mcf.se

Telefon: 0771-240 240

Fax: 010-240 56 00

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2026-03-18 av Åsa Anclair

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Leksand	1 000 000 kr	167 635 kr	1 167 635 kr
Lerum	1 000 000 kr	453 161 kr	1 453 161 kr
Lessebo	1 000 000 kr	84 533 kr	1 084 533 kr
Lidingö	1 000 000 kr	502 095 kr	1 502 095 kr
Lidköping	1 000 000 kr	418 454 kr	1 418 454 kr
Lilla Edet	1 000 000 kr	149 446 kr	1 149 446 kr
Lindesberg	1 000 000 kr	238 863 kr	1 238 863 kr
Linköping	1 000 000 kr	1 750 850 kr	2 750 850 kr
Ljungby	1 000 000 kr	291 872 kr	1 291 872 kr
Ljusdal	1 000 000 kr	190 893 kr	1 190 893 kr
Ljusnarsberg	1 000 000 kr	44 548 kr	1 044 548 kr
Lomma	1 000 000 kr	255 766 kr	1 255 766 kr
Ludvika	1 000 000 kr	277 967 kr	1 277 967 kr
Luleå	1 000 000 kr	832 791 kr	1 832 791 kr
Lund	1 000 000 kr	1 374 404 kr	2 374 404 kr
Lycksele	1 000 000 kr	126 229 kr	1 126 229 kr
Lysekil	1 000 000 kr	143 100 kr	1 143 100 kr
Malmö	1 000 000 kr	3 816 065 kr	4 816 065 kr
Malung-Sälen	1 000 000 kr	105 842 kr	1 105 842 kr
Malå	1 000 000 kr	30 175 kr	1 030 175 kr
Mariestad	1 000 000 kr	253 370 kr	1 253 370 kr
Mark	1 000 000 kr	364 283 kr	1 364 283 kr
Markaryd	1 000 000 kr	102 244 kr	1 102 244 kr
Mellerud	1 000 000 kr	93 886 kr	1 093 886 kr
Mjölby	1 000 000 kr	298 841 kr	1 298 841 kr
Mora	1 000 000 kr	211 996 kr	1 211 996 kr
Motala	1 000 000 kr	447 074 kr	1 447 074 kr
Mullsjö	1 000 000 kr	78 052 kr	1 078 052 kr
Munkedal	1 000 000 kr	106 350 kr	1 106 350 kr
Munkfors	1 000 000 kr	37 849 kr	1 037 849 kr
Mölnadal	1 000 000 kr	747 294 kr	1 747 294 kr
Mönsterås	1 000 000 kr	134 545 kr	1 134 545 kr
Mörbylånga	1 000 000 kr	169 294 kr	1 169 294 kr
Nacka	1 000 000 kr	1 178 471 kr	2 178 471 kr
Nora	1 000 000 kr	109 949 kr	1 109 949 kr
Norberg	1 000 000 kr	55 643 kr	1 055 643 kr
Nordanstig	1 000 000 kr	96 188 kr	1 096 188 kr
Nordmaling	1 000 000 kr	71 509 kr	1 071 509 kr
Norrköping	1 000 000 kr	1 503 391 kr	2 503 391 kr
Norrälje	1 000 000 kr	693 071 kr	1 693 071 kr
Norsjö	1 000 000 kr	39 653 kr	1 039 653 kr

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Nybro	1 000 000 kr	205 805 kr	1 205 805 kr
Nykvarn	1 000 000 kr	128 541 kr	1 128 541 kr
Nyköping	1 000 000 kr	604 857 kr	1 604 857 kr
Nynäshamn	1 000 000 kr	317 340 kr	1 317 340 kr
Nässjö	1 000 000 kr	326 268 kr	1 326 268 kr
Ockelbo	1 000 000 kr	59 200 kr	1 059 200 kr
Olofström	1 000 000 kr	133 208 kr	1 133 208 kr
Orsa	1 000 000 kr	71 540 kr	1 071 540 kr
Orust	1 000 000 kr	159 629 kr	1 159 629 kr
Osby	1 000 000 kr	133 519 kr	1 133 519 kr
Oskarshamn	1 000 000 kr	277 863 kr	1 277 863 kr
Ovanåker	1 000 000 kr	116 875 kr	1 116 875 kr
Oxelösund	1 000 000 kr	124 559 kr	1 124 559 kr
Pajala	1 000 000 kr	59 283 kr	1 059 283 kr
Partille	1 000 000 kr	427 444 kr	1 427 444 kr
Perstorp	1 000 000 kr	74 194 kr	1 074 194 kr
Piteå	1 000 000 kr	438 063 kr	1 438 063 kr
Ragunda	1 000 000 kr	53 372 kr	1 053 372 kr
Robertsfors	1 000 000 kr	68 522 kr	1 068 522 kr
Ronneby	1 000 000 kr	297 742 kr	1 297 742 kr
Rättvik	1 000 000 kr	114 003 kr	1 114 003 kr
Sala	1 000 000 kr	234 508 kr	1 234 508 kr
Salem	1 000 000 kr	179 860 kr	1 179 860 kr
Sandviken	1 000 000 kr	394 541 kr	1 394 541 kr
Sigtuna	1 000 000 kr	552 066 kr	1 552 066 kr
Simrishamn	1 000 000 kr	194 689 kr	1 194 689 kr
Sjöbo	1 000 000 kr	201 139 kr	1 201 139 kr
Skara	1 000 000 kr	194 544 kr	1 194 544 kr
Skellefteå	1 000 000 kr	783 338 kr	1 783 338 kr
Skinnskatteberg	1 000 000 kr	43 977 kr	1 043 977 kr
Skurup	1 000 000 kr	177 724 kr	1 177 724 kr
Skövde	1 000 000 kr	604 588 kr	1 604 588 kr
Smedjebacken	1 000 000 kr	111 514 kr	1 111 514 kr
Sollefteå	1 000 000 kr	188 477 kr	1 188 477 kr
Sollentuna	1 000 000 kr	809 324 kr	1 809 324 kr
Solna	1 000 000 kr	896 149 kr	1 896 149 kr
Sorsele	1 000 000 kr	24 493 kr	1 024 493 kr
Sotenäs	1 000 000 kr	93 814 kr	1 093 814 kr
Staffanstorps	1 000 000 kr	284 800 kr	1 284 800 kr
Stenungsund	1 000 000 kr	288 606 kr	1 288 606 kr
Stockholm	1 000 000 kr	10 365 622 kr	11 365 622 kr

Myndigheten för civilt försvar

Postadress: 651 81 Karlstad

registrator@mcf.se

www.mcf.se

Telefon: 0771-240 240

Fax: 010-240 56 00

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2026-03-18 av Åsa Anclair

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Storfors	1 000 000 kr	39 114 kr	1 039 114 kr
Storuman	1 000 000 kr	57 551 kr	1 057 551 kr
Strängnäs	1 000 000 kr	408 457 kr	1 408 457 kr
Strömstad	1 000 000 kr	140 549 kr	1 140 549 kr
Strömsund	1 000 000 kr	113 391 kr	1 113 391 kr
Sundbyberg	1 000 000 kr	591 408 kr	1 591 408 kr
Sundsvall	1 000 000 kr	1 026 754 kr	2 026 754 kr
Sunne	1 000 000 kr	138 465 kr	1 138 465 kr
Surahammar	1 000 000 kr	100 740 kr	1 100 740 kr
Svalöv	1 000 000 kr	149 913 kr	1 149 913 kr
Svedala	1 000 000 kr	245 842 kr	1 245 842 kr
Svenljunga	1 000 000 kr	110 032 kr	1 110 032 kr
Säffle	1 000 000 kr	153 065 kr	1 153 065 kr
Säter	1 000 000 kr	116 398 kr	1 116 398 kr
Sävsjö	1 000 000 kr	119 737 kr	1 119 737 kr
Söderhamn	1 000 000 kr	251 089 kr	1 251 089 kr
Söderköping	1 000 000 kr	152 588 kr	1 152 588 kr
Södertälje	1 000 000 kr	1 065 795 kr	2 065 795 kr
Sölvesborg	1 000 000 kr	180 451 kr	1 180 451 kr
Tanum	1 000 000 kr	131 486 kr	1 131 486 kr
Tibro	1 000 000 kr	117 487 kr	1 117 487 kr
Tidaholm	1 000 000 kr	132 119 kr	1 132 119 kr
Tierp	1 000 000 kr	218 114 kr	1 218 114 kr
Timrå	1 000 000 kr	180 970 kr	1 180 970 kr
Tingsryd	1 000 000 kr	123 699 kr	1 123 699 kr
Tjörn	1 000 000 kr	165 975 kr	1 165 975 kr
Tomelilla	1 000 000 kr	141 928 kr	1 141 928 kr
Torsby	1 000 000 kr	117 052 kr	1 117 052 kr
Torsås	1 000 000 kr	71 820 kr	1 071 820 kr
Tranemo	1 000 000 kr	123 118 kr	1 123 118 kr
Tranås	1 000 000 kr	192 449 kr	1 192 449 kr
Trelleborg	1 000 000 kr	491 238 kr	1 491 238 kr
Trollhättan	1 000 000 kr	614 376 kr	1 614 376 kr
Trosa	1 000 000 kr	154 330 kr	1 154 330 kr
Tyresö	1 000 000 kr	514 901 kr	1 514 901 kr
Täby	1 000 000 kr	813 773 kr	1 813 773 kr
Töreboda	1 000 000 kr	94 322 kr	1 094 322 kr
Uddevalle	1 000 000 kr	588 328 kr	1 588 328 kr
Ulricehamn	1 000 000 kr	258 918 kr	1 258 918 kr
Umeå	1 000 000 kr	1 403 211 kr	2 403 211 kr
Upplands Väsby	1 000 000 kr	523 394 kr	1 523 394 kr

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Upplands-Bro	1 000 000 kr	345 576 kr	1 345 576 kr
Uppsala	1 000 000 kr	2 590 786 kr	3 590 786 kr
Uppvidinge	1 000 000 kr	92 528 kr	1 092 528 kr
Vadstena	1 000 000 kr	77 710 kr	1 077 710 kr
Vaggeryd	1 000 000 kr	154 807 kr	1 154 807 kr
Valdemarsvik	1 000 000 kr	78 000 kr	1 078 000 kr
Vallentuna	1 000 000 kr	366 544 kr	1 366 544 kr
Vansbro	1 000 000 kr	69 860 kr	1 069 860 kr
Vara	1 000 000 kr	166 214 kr	1 166 214 kr
Varberg	1 000 000 kr	719 856 kr	1 719 856 kr
Vaxholm	1 000 000 kr	120 577 kr	1 120 577 kr
Vellinge	1 000 000 kr	392 291 kr	1 392 291 kr
Vetlanda	1 000 000 kr	283 556 kr	1 283 556 kr
Vilhelmina	1 000 000 kr	64 084 kr	1 064 084 kr
Vimmerby	1 000 000 kr	158 934 kr	1 158 934 kr
Vindeln	1 000 000 kr	56 120 kr	1 056 120 kr
Vingåker	1 000 000 kr	89 832 kr	1 089 832 kr
Värgårda	1 000 000 kr	129 516 kr	1 129 516 kr
Vänersborg	1 000 000 kr	415 530 kr	1 415 530 kr
Vännäs	1 000 000 kr	95 639 kr	1 095 639 kr
Värmdö	1 000 000 kr	483 067 kr	1 483 067 kr
Värnamo	1 000 000 kr	357 740 kr	1 357 740 kr
Västervik	1 000 000 kr	375 907 kr	1 375 907 kr
Västerås	1 000 000 kr	1 671 191 kr	2 671 191 kr
Växjö	1 000 000 kr	1 026 785 kr	2 026 785 kr
Ydre	1 000 000 kr	37 517 kr	1 037 517 kr
Ystad	1 000 000 kr	333 351 kr	1 333 351 kr
Åmål	1 000 000 kr	121 189 kr	1 121 189 kr
Ånge	1 000 000 kr	93 388 kr	1 093 388 kr
Åre	1 000 000 kr	131 942 kr	1 131 942 kr
Årjäng	1 000 000 kr	101 051 kr	1 101 051 kr
Åsele	1 000 000 kr	27 832 kr	1 027 832 kr
Åstorp	1 000 000 kr	170 880 kr	1 170 880 kr
Åtvidaberg	1 000 000 kr	119 302 kr	1 119 302 kr
Älmhult	1 000 000 kr	182 629 kr	1 182 629 kr
Älvdalen	1 000 000 kr	70 866 kr	1 070 866 kr
Älvkarleby	1 000 000 kr	99 143 kr	1 099 143 kr
Älvsbyn	1 000 000 kr	81 028 kr	1 081 028 kr
Ängelholm	1 000 000 kr	468 041 kr	1 468 041 kr
Öckerö	1 000 000 kr	133 031 kr	1 133 031 kr
Ödeshög	1 000 000 kr	54 264 kr	1 054 264 kr

Myndigheten för civilt försvar

Postadress: 651 81 Karlstad

registrator@mcf.se

www.mcf.se

Telefon: 0771-240 240

Fax: 010-240 56 00

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2026-03-18 av Åsa Anclair

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Datum
2026-03-18

Ärendenummer
MSB 2025-12895

Örebro	1 000 000 kr	1 666 805 kr	2 666 805 kr
Örkelljunga	1 000 000 kr	106 661 kr	1 106 661 kr
Örnsköldsvik	1 000 000 kr	573 759 kr	1 573 759 kr
Östersund	1 000 000 kr	673 545 kr	1 673 545 kr
Österåker	1 000 000 kr	517 628 kr	1 517 628 kr
Östhammar	1 000 000 kr	230 080 kr	1 230 080 kr
Östra Göinge	1 000 000 kr	142 447 kr	1 142 447 kr
Överkalix	1 000 000 kr	33 027 kr	1 033 027 kr
Övertorneå	1 000 000 kr	41 509 kr	1 041 509 kr
Summa	290 000 000 kr	109 999 998 kr	399 999 998 kr

Villkor för ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap

Syfte och inriktning

Enligt Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev för 2026¹ ska myndigheten fördela medel till kommuner för investeringar i materiel i syfte att stärka kommunernas arbete med civilt försvar och öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap och ytterst krig. Ersättningen ska finansiera direkta investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap (för beskrivning av området se myndighetens webbplats²) och omfattas av den politiska överenskommelsen från juni 2025 – *Överenskommelse om försvaret* inklusive bilagan *Överenskommelse om det finanspolitiska ramverket*³.

Användning av medel

Ersättningen ska finansiera investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap och ligga i linje med den politiska överenskommelsen från juni 2025 om en upprustning av totalförsvaret som omfattar:

- Investeringar i fysisk infrastruktur.
- Lager för drivmedel (inkluderar investeringar i reservkraft och bränsletillgång).
- Lager för livsmedel och kritiska förnödenheter.
- Lager för försörjning av sjukvårdsprodukter.

Ersättningen som myndighetens fördelar finansierar utgifter för ovanstående anskaffningar.

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Myndigheten för civilt försvar (Fö2025/00241, Fö2025/01825 (delvis), Fö2025/01899)

² <https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/beredskap-for-kris-och-krig/beredskap-for-aktorer/forsorjningsberedskap/om-forsorjningsberedskap/>

³ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/06/blockoverskridande-overenskommelse-nadd-om-historisk-upprustning/>

Datum
2026-02-24

Ärendenummer
MCF 20

Som ett stöd i planeringen av hur ersättningen ska användas har Myndigheten för civilt försvar listat ett antal exempel på färdiga avtal för avrop som kommuner kan använda sig av, se bilaga *Exempellista investeringar och inköp till kommunerna*.

Den här ersättningen innebär inte några lättnader i ordinarie regelverk kring exempelvis upphandling vid inköp eller EU:s statsstödsregler⁴. Det är kommunens ansvar att se till att relevanta regelverk liksom villkoren för bidraget följs.

Ersättningen kan utgöra ett komplement till investeringsstöd med angränsande ändamål som andra myndigheter fördelar till kommuner, så länge villkoren för andra stöd tillåter detta. Om en kommun har ett planerat eller påbörjat ansökningsärende eller har beviljats medel från en annan myndighet för en liknande åtgärd, ska den finansieringen hållas tydligt åtskilt från ersättningen för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap.

Ersättningsberättigade utgifter

Ersättningen får endast användas till direkta utgifter, det vill säga utgifter som uppstår som en direkt följd av investeringen.

Exempel på utgifter som ersättningen **kan** användas till:

- Anskaffning av utrustning och inventarier av exempelvis reservdelar eller för att upprätta eller utöka befintligt lager.
- Byggnation eller anläggningsarbete.
- Konsulttjänster nödvändiga för investeringens genomförande såsom stöd vid upphandling eller transport för att få investeringen på plats.
- Nödvändiga tekniska förändringar i befintliga byggnader eller anläggningar, exempelvis elinstallationer för att ansluta reservkraft eller anpassa ett utrymme för lagring.

Exempel på åtgärder som **inte** omfattas av ersättningen:

- Investeringar utan tydlig koppling till försörjningsberedskap.
- Arbete med förstudie eller behovsanalys för att utreda behov av investering.

⁴ Vägledning för kommuner kring statsstöd på Upphandlingsmyndighetens webbsida <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/>

Datum
2026-02-24

Ärendenummer
MCF 20

- Fortsatt drift och förvaltning efter genomförd investering, exempelvis lokalhyra, inköp för omsättning av upprättat lager eller lön till personal för vidare hantering eller arbete.
- Utbildning av personal för att använda den nya utrustningen.
- Overheadkostnader.

Tidsramar

Huvudregeln är att tilldelade medel ska användas under 2026. Vid behov kan investeringar eller inköp ske senare, dock senast den 31 december 2028.

Ersättningsnivå och utbetalning

Myndigheten för civilt försvar fördelar 400 000 000 kronor för ändamålet. Varje kommun får ett grundbelopp om 1 000 000 kronor och därefter fördelas återstående medel efter befolkningens mängd med 10,37 kronor per invånare, där invånarantalet från 30 november 2025 används.

Hela beloppet utbetalas efter att Myndigheten för civilt försvar har fattat beslut om medelsfördelning. Utbetalning görs till samma konto som kommunen får ersättning till enligt *Överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar*⁵.

Redovisning och uppföljning

Myndigheten för civilt försvar kommer att genomföra en årlig uppföljning av hur tilldelade medel har använts och de åtgärder som vidtagits. Kommunen ska åiterrapportera på det sätt som myndigheten anvisar.

Redovisningen ska genomföras på ett sådant sätt att det går att spåra alla utgifter till aktuellt projekt och aktuell tidsperiod. Om kommunen får ersättning för liknande ändamål från andra bidragsgivare ska kommunen kunna redovisa de olika ersättningarna separat och redogöra för att beviljade medel följer villkoren för respektive ersättning.

I de fall kommunen har transfererat medel vidare är det kommunen som är ansvarig för åiterrapportering och säkerställer att utgifter och redovisning är förenliga med ersättnings villkor.

⁵ Överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar (MSB 2023–17351)

Datum
2026-02-24

Ärendenummer
MCF 20

Kommunen ska årligen, senast den 15 februari 2027–2029 redovisa:

- Hur ersättningen har använts, vilka anskaffningar som gjorts.
- Vilka utgifter kommunen har haft.
 - Utdrag ur huvudbok ska kunna lämnas på förfrågan, men inte skickas till länsstyrelsen. Myndigheten för civilt försvar kommer under mars månad varje år göra ett urval av kommuner som kontaktas för begäran om utdrag ur huvudbok.
- Summa av eventuellt oförbrukade medel vid årets slut samt hur de planeras att användas före utgången av år 2028.

Återkrav och återbetalning

Om ersättningen inte används för det avsedda ändamålet i enlighet med villkoren ovan återkrävs det av Myndigheten för civilt försvar helt eller delvis.

Oförbrukade medel återbetalas efter periodens slut om inte kommunen och Myndigheten för civilt försvar kommer överens om annat.

Datum
2026-02-24

Ärendenummer
MCF 20

Bilaga: Exempellista investeringar och inköp till kommunerna

Ersättningen ska finansiera direkta investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap och omfattas av den politiska överenskommelsen från juni 2025 – *Överenskommelse om försvaret* inklusive bilagan *Överenskommelse om det finanspolitiska ramverket*⁶.

Nedan följer ett antal exempel på möjliga investeringar och inköp utifrån de områden som anges i den politiska överenskommelsen. Samtliga exempel avser investeringar och inköp där det finns färdiga avtal för avrop hos inköpscentraler som kommuner kan använda.

Listan är avsedd att fungera som ett stöd i planeringen av hur ersättningen kan användas.

Investeringar i fysisk infrastruktur

- Nödvattenutrustning och kritiska reservdelar till kommunal dricksvattenförsörjning, tex. PLC, IO-kort, utrustning av större dimensioner såsom pumpar.
- Fjärrvärme, fjärrkyla och värmepannor samt tillhörande utrustning.
- Fördelningsstationer och krafttransformatorer, nätstationer och energilager.
- Pumpstationer, processutrustning för reningsverk, ledningsförnyelse och brunnsrenovering.
- Robusta lösningar för IT och telekom.

Lager för drivmedel

- Eldningsprodukter och drivmedel i bulk, t.ex. bensin, diesel, HVO 100, eldningsolja, FAME/RME, etanol, syntetisk diesel och produkter med nära anknytning exempelvis handpumpar och vattenpasta.
- Stationstankning, t.ex. bensin, diesel, HVO100, etanol E85, fordonsgas (BiogasBas, Biogas100), normalladdning, snabbbladdning och supersnabbbladdning.
- Förnybara bränslen.

⁶ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/06/blockoverskridande-overenskommelse-nadd-om-historisk-upprustning/>

Datum
2026-02-24

Ärendenummer
MCF 20

Lager för livsmedel och kritiska förnödenheter

- Omsättningslager med torrvaror och konserver som omsätts i vardagen och som räcker åtminstone två veckor för den måltidsvolym som kommunen ansvarar för.

Lager för försörjning av sjukvårdsprodukter

- Sjukvårdsprodukter som t.ex. medicintekniska produkter av förbrukningskaraktär så som sårvårdsmaterial, inkontinensprodukter och provtagningsmaterial, livsmedel för speciella medicinska ändamål samt personlig skyddsutrustning.

Beredskapspaket till Sveriges kommuner och regioner

9 mars 2026

Minister för civilt försvar, Carl-Oskar Bohlin

Generaldirektör för Myndigheten för civilt försvar, Mikael Frisell

Ett beredskapslyft för Sveriges kommuner och regioner – ca **1.4 miljarder** i tre spår

Decentraliserad försörjningsberedskap, 500 mnkr

- Inköp av materiel till det civila försvaret
- Särskild utrustning som exempelvis elgeneratorer

Decentraliserad försörjningsberedskap, 400 mnkr

- Investeringsstöd till kommuner
- Generellt stöd, exempelvis till omsättningslager av livsmedel och drivmedel

Satsningar på kommuner av särskild betydelse för totalförsvaret, 490 mnkr

- Ledningsplatser, trygghetspunkter och samhällsviktig infrastruktur

Myndigheten för civilt försvar – från beslut till stärkt förmåga

Inköp av materiel till det civila försvaret

- Inleder samverkan med Försvarets materielverk och berörda beredskapsmyndigheter
- Materielen lagerhålls centralt, regionalt eller lokalt – tillhandahålls vid behov

Decentraliserad försörjningsberedskap och satsningar på kommuner av särskild betydelse för totalförsvaret

- Sätter ramverket och kommunerna bedömer vad som behövs lokalt
- Identifierar i samverkan med Försvarsmakten kommuner av särskild betydelse för totalförsvaret
- Utbetalning till kommunerna sker under mars 2026

Ett beredskapslyft för hela Sverige

- Betydande satsning på kommunernas försörjningsberedskap och förmågebyggande investeringar
- Ger kommuner verktyg att bygga robusthet och redundans i samhällets viktigaste funktioner
- En ökad förmåga hos kommunerna stärker hela det civila försvaret

Beredskapspaket till Sveriges kommuner och regioner

9 mars 2026

Minister för civilt försvar, Carl-Oskar Bohlin

Generaldirektör för Myndigheten för civilt försvar, Mikael Frisell

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 112

Säkerhetspolicy for Tingsryds kommun

KS/2026:192

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige:

1. Fastställa säkerhetspolicy för Tingsryds kommun.
2. Upphäver beslutet om säkerhetspolicy för Tingsryds kommun med dnr. KS/2013:259.
3. Följande redaktionella ändringar görs i säkerhetspolicyn inför beslut i kommunstyrelsen och slutgiltigt beslut i kommunfullmäktige:
Förtydliga att det är förvaltningschef och VD som utser säkerhetsombud samt förtydliga att kommunstyrelsens arbetsutskotts ledamöter och ersättare är tillika krisledningsnämndens ledamöter och ersättare.

Sammanfattning av ärendet

Tingsryds kommun har en Säkerhetspolicy antagen av kommunfullmäktige 2013-06-27. Denna policy är förhållandevis gammal och i vissa delar inaktuell. Mot bakgrund av rådande omvärldsläge, uppbyggnaden av totalförsvaret jämte skärpt lagstiftning inom beredskap – och säkerhetsområdet bör policyn uppdateras.

Den nu gällande policyn är kort, koncis och målinriktad och därmed inte alltför detaljerad vilket är riktigt. Policyn utelämnar dock en tydlig röd tråd där det inte framgår att beredskap – och säkerhetsarbetet bedrivs systematiskt över hela kommunkoncernen. Policyn skall även vara kommunfullmäktiges viljeinriktning för kommunens beredskap – och säkerhetsarbete och återge vilka mål kommunen vill uppnå med arbetet. Beredskap – och säkerhetsarbetet kan sedan mer i detalj beskrivas i mål per beredskap – och säkerhetsområde i riktlinjer och anvisningar som beslutas av kommunstyrelsen.

Säkerhetspolicyn slår fast de övergripande målen, ansvarsförhållande samt hur beredskap – och säkerhetsarbetet organiseras i Tingsryds kommun.

Barnrättsperspektiv

Har ej beaktats.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 3356515E

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 112 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
 2. Säkerhetspolicy för Tingsryds kommun
-

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder, styrelser och bolag
Beredskaps- och säkerhetssamordnare

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

Säkerhetspolicy Tingsryds kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2026-06-1 §

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Målsättning	3
Ansvar	4
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	4
Nämnder och bolag.....	4
Beredskapsgruppen.....	4
Chefer.....	5
Medarbetare.....	5
Civilsamhället, näringsliv, invånare och besökare.....	5
Beredskap – och säkerhetsområden	5
Brottsförebyggande arbete.....	5
Civil beredskap.....	6
Informationssäkerhet.....	6
Intern säkerhet.....	6
Säkerhetsskydd.....	7

Dokumenttyp Policy	Dokumentnamn Säkerhetspolicy	Antagen 2026-06-xx	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Beredskap – och säkerhetssamordnare	Reviderad	Giltighet	
Dokumentinformation		Diarienummer		
Ämnesområde Dokument som anger Tingsryds kommuns policy för beredskap – och säkerhetsarbetet.			Intranät ☒	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns				

Inledning

Denna policy är det övergripande dokumentet för Tingsryds kommuns interna beredskap- och säkerhetsarbete. Policyn konkretiseras vidare genom riktlinjer och tillämpningsanvisningar inom respektive beredskap – och säkerhetsområde.

Kommunens säkerhetspolicy ska vara väl förankrad i organisationen. Policyn och tillhörande riktlinjer och anvisningar ska underlätta för medarbetare och förtroendevalda att förstå sin roll och sitt ansvar i kommunens beredskap – och säkerhetsarbete. Respektive nämnd ansvarar för att beredskap – och säkerhetsarbetet följer säkerhetspolicyn samt övriga till området gällande styrdokument.

Kommunstyrelsen har rätt att besluta om smärre justeringar av denna säkerhetspolicy, inklusive bilagan till säkerhetspolicyn, när dessa är av redaktionell eller mindre karaktär. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram och fastställa de riktlinjer som konkretiserar denna säkerhetspolicy och som framgår nedan.

Syfte

Säkerhetspolicyn redovisar kommunfullmäktiges viljeinriktning och mål för kommunens beredskap – och säkerhetsarbete. Policyn omfattar hela kommunkoncernen. Förvaltningarna och bolagen ansvarar för att ta fram och fastställa tillhörande riktlinjer och anvisningar som överensstämmer med denna policy.

Säkerhetspolicyn och dess underliggande dokument syftar till att tydliggöra kommunens målsättning, omfattning och ansvar inom beredskap – och säkerhetsarbetet. Policyn syftar vidare till att skapa förutsättningar för att stödja kommunens nämnder, förvaltningar och bolag i deras beredskap – och säkerhetsarbete.

Målsättning

Tingsryds kommuns övergripande mål för säkerhetsarbete är följande:

- Tingsryds kommun ska vara en trygg och säker kommun för alla som bor, vistas och verkar i kommunen.
- Beredskaps- och säkerhet ska vara en integrerad del i all verksamhet som bedrivs inom kommunen.
- Beredskap – och säkerhetsarbetet ska verka för att kommunen har förmåga att hantera fredstida krissituationer och ytterst höjd beredskap.
- Kommunen ska ha god förmåga att förebygga, hantera och återhämta sig från fredstida krissituationer.
- Beredskap – och säkerhetsarbetet ska vara systematiskt, riskbaserat och kontinuerligt följas upp av verksamheten.
- Risk- och sårbarhetsanalyser samt kontinuitetsplanering ska ligga till grund för prioriterade åtgärder.

- Samhällsviktiga verksamheter ska kunna upprätthållas vid fredstida krissituationer och under höjd beredskap.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer arbeta brottsförebyggande och stärka tryggheten i offentliga miljöer.
- Anställda och förtroendevalda ska skyddas mot hot, våld och otillåten påverkan.
- Kommunen ska ha tydliga rutiner för att förebygga och hantera säkerhetsincidenter och tillbud.
- Kommunens informationstillgångar ska skyddas mot obehörig åtkomst, förlust och störningar.
- Informationssäkerhet ska beaktas i all digital utveckling och användning av IT-system.
- Medarbetare och förtroendevalda ska ha grundläggande kunskap och medvetenhet om beredskap – och säkerhetsarbete.
- Beredskap – och säkerhetsarbetet ska präglas av samverkan och regelbunden uppföljning.

Ansvar

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om kommunens övergripande styrdokument och säkerhetspolicyn är ett av dessa.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens beredskap -och säkerhetsarbete och att säkerhetspolicyn följs. Kommunstyrelsens arbetsutskott inklusive ersättare är kommunens krisledningsnämnd vid fredstida krissituationer och kommunstyrelsen ansvarar vid höjd beredskap.

Nämnder och bolag

Nämnderna och bolagen ansvarar för att beredskap – och säkerhetsarbetet som gäller den egna verksamheten följer säkerhetspolicyn. Varje nämnd och verksamhet har beredskap – och säkerhetsansvaret, vilket innebär att säkerhetspolicyn med tillhörande riktlinjer följs och att man skall planera, genomföra och återrapportera sitt beredskap – och säkerhetsarbete.

Beredskapsgruppen

Kommunens beredskap – och säkerhetssamordnare och säkerhetsombuden bildar tillsammans kommunens beredskapsgrupp som har till uppgift att initiera, bereda, samordna och följa upp frågor som berör Tingsryds kommuns beredskap och säkerhet. Beredskap – och säkerhetssamordnaren är sammankallande.

Chefer

Beredskap – och säkerhetsansvaret skall följa verksamhetsansvaret på alla nivåer inom kommunen. I varje chefsbefattning ingår ansvaret att informera sin personal om policyn samt tillämpningar och dess efterlevnad.

Varje förvaltningschef/VD ska utse minst ett säkerhetsombud med ersättare som ansvarar för samordning av beredskap- och säkerhetsfrågorna på respektive förvaltning och bo-lag/stiftelse.

Medarbetare

Medarbetarens kompetens och attityder har en omedelbar säkerhetsbetydelse. Varje medarbetare har ansvar för att inhämta nödvändig information och kunskap för att följa fastställda policys, riktlinjer samt rapportera risker, skador och tillbud.

Civilsamhället, näringsliv, invånare och besökare

Varje invånare och besökare i civilsamhället kan/bör varna och hjälpa till när fredstida krissituationer inträffar.

Beredskap – och säkerhetsområden

Denna säkerhetspolicy omfattar följande beredskap – och säkerhetsområden:

- Brottsförebyggande arbete
- Civil beredskap
- Informationssäkerhet
- Intern säkerhet
- Säkerhetsskydd

Ovan angivna områden konkretiseras ytterligare i flertalet riktlinjer vilka fastställs av kommunstyrelsen. Nedan specificeras dessa områden:

Brottsförebyggande arbete

Alla verksamheter inom kommunkoncernen omfattas av kommunens brottsförebyggande arbete, vilket anges i Riktlinje för brottsförebyggande arbete i Tingsryds kommun. Kommunen ansvarar för en bred och komplex verksamhet som på olika sätt kan påverkas av brottslighet och otrygghet. Brottsförebyggande arbete är kommunens förmåga att identifiera, förebygga och minska risker för brott samt att skapa trygghet för invånare, medarbetare och verksamheter.

I Riktlinje för brottsförebyggande arbete i Tingsryds kommun anges vilka åtgärder kommunen vidtar samt vilka tillämpningsanvisningar som finns eller behöver tas fram och

fastställas för att uppfylla detta ansvar. I denna riktlinje anges även kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med brottsförebyggande arbete per mandatperiod.

Civil beredskap

Alla verksamheter inom kommunkoncernen omfattas av kommunens brottsförebyggande arbete, vilket anges i Riktlinje för civil beredskap i Tingsryds kommun.

För att kommunen ska fullgöra sina lagstadgade och avtalade åtaganden inom ramen för krisberedskap och civilt försvar (civil beredskap), avseende åtgärder inför och vid fredstida krissituationer samt vid höjd beredskap, förutsätts att kommunen kontinuerligt bedriver ett systematiskt beredskap – och säkerhetsarbete. Med detta avses bland annat kommunens skyldighet att med kontinuitet upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamhet samt att uppfylla det geografiska områdesansvaret.

I Riktlinje för civil beredskap i Tingsryds kommun anges vilka åtgärder som kommunen vidtar samt vilka tillämpningsanvisningar som finns eller behöver tas fram och fastställas för att uppfylla ansvaret enligt ovan. I denna riktlinje anges även kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap och civilt försvar under mandatperioder.

Informationssäkerhet

Alla verksamheter inom kommunkoncernen omfattas av kommunens informationssäkerhetsarbete, vilket anges särskilt i informationssäkerhetspolicyn. Kommunen hanterar stora mängder information. Informationssäkerhet är kommunens förmåga att hantera informationen så att legala, etiska, och verksamhetsmässiga intentioner upprätthålls.

Målsättningen med kommunens informationssäkerhetsarbete är därför att skydda kommunen, dess verksamhet och invånare som annars riskerar att skadas genom bristande informationssäkerhet. Kommunen ska därför värdera information och kartlägga informationsrelaterade risker för att därigenom tilldela informationen ett relevant skydd.

I Riktlinje för informationssäkerhet i Tingsryds kommun anges vilka åtgärder som kommunen vidtar samt vilka tillämpningsanvisningar som finns eller behöver tas fram och fastställas för att uppfylla ansvaret enligt ovan.

Intern säkerhet

Alla verksamheter inom kommunkoncernen omfattas av intern säkerhet, vilket anges i Riktlinje för intern säkerhet i Tingsryds kommun.

Intern säkerhet är ett samlingsbegrepp för alla de åtgärder som kan vidtas i syfte att skapa en säkerhetsmedveten och robust organisation. I begreppet intern säkerhet omfattas såväl de förebyggande åtgärderna, som de åtgärder som vidtas under eller efter en planerad eller oönskad händelse. Kommunens interna riskhantering är av avgörande betydelse för att uppnå ett sådant enhetligt internt säkerhetsarbete.

I Riktlinjen för intern säkerhet i Tingsryds kommun anges vilka åtgärder som kommunen vidtar samt vilka tillämpningsanvisningar som finns eller behöver tas fram och fastställas för att uppfylla ansvaret enligt ovan.

Säkerhetsskydd

Med säkerhetsskydd avses förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet. Syftet är primärt att ge skydd mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra antagonistiska angrepp mot Sveriges säkerhet.

Kommunens säkerhetsskyddschef leder den övergripande uppföljningen och samordningen av kommunkoncernens samlade säkerhetsskyddsarbete. I det fall något av kommunens bolag bedömer att säkerhetskänslig verksamhet bedrivs, ska bolaget ha en säkerhetsskyddsorganisation i enlighet med säkerhetsskyddslagstiftningen.

I Riktlinjen för säkerhetsskyddsarbetet i Tingsryds kommun anges hur kommunen bedriver säkerhetsskyddsarbetet vilket syftar till att säkerställa att lagen följs.

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 114

Övergripande internkontrollplan 2026

KS/2026:206

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta:

1. Anta att följande risker granskas i den kommunövergripande internkontrollplanen för 2026: 1. Välfärdsbrottslighet, 2. hot mot förtroendevalda, 3. Svarstid på mejl och telefon och 4. IT-säkerhet.
2. Åtterrapporing ska ske till kommunstyrelsen senast 14 december 2026.
3. Punkt 1 och 2 är nya för årets internkontrollplan, punkt 3 och 4 följer med från föregående års internkontrollplan.

Sammanfattning av ärendet

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagen (2017:725) 6 kap 6§. Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom sitt verksamhetsområde.

Enligt Reglemente för intern kontroll i Tingsryds kommun ska kommunstyrelsen fastställa kommunövergripande risk och bedriva intern kontroll.

En riskanalys har genomförts. Risker och resultatet av riskanalysen finns i bifogat underlag. Det är nu kommunstyrelsens uppgift att föreslå en eller flera av riskerna att utgöra den/de kommunövergripande risk/en/erna att granska under 2026 alternativt föreslå andra risker att granska.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-12
2. Riskanalys intern kontroll 2026, kommunkoncern
3. Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunkoncernen 2026

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-18

Beslutet skickas till

Kanslichef

Samtliga förvaltningschefer

VD:ar i kommunala bolag/stiftelse

Kommunens revisorer

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Contact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

2026-05-12

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag på risker och beslut om kommunövergripande internkontrollplan för 2026

Dnr KS/2026:206

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att följande risk/er ska granskas i den kommunövergripande internkontrollplanen för 2026:

-
-

Åtterrapporering till kommunstyrelsen senast 14 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagen (2017:725) 6 kap 6§. Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom sitt verksamhetsområde.

Enligt Reglemente för intern kontroll i Tingsryds kommun ska kommunstyrelsen fastställa kommunövergripande risk och bedriva intern kontroll.

En riskanalys har genomförts. Risker och resultatet av riskanalysen finns i bifogat underlag. Det är nu kommunstyrelsens uppgift att föreslå en eller flera av riskerna att utgöra den/de kommunövergripande risken/erna att granska under 2026 alternativt föreslå andra risker att granska.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-12

Riskanalys intern kontroll 2026, kommunkoncern

Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunkoncernen 2026

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Kanslichef

Samtliga förvaltningschefer

VD:ar i kommunala bolag/stiftelse

Kommunens revisorer

Therese Magnusson

Kanslichef

Kommunledningsförvaltningen

Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunkoncern 2026

Beroende på svaret kan någon/några av nedanstående utgöra en kontrollpunkt för 2024.

För nämnderna

Strategiska risker

- Har nämnden tillräcklig insyn i och kommunikation med kommunens verksamheter för att kunna styra på ett bra sätt inom sitt ansvarsområde?

Operativa risker

- Finns det risk för att handlingar (beslutsunderlag) till nämndsammanträden är ofullständiga eller inte skickas ut i tid till de förtroendevalda?
- Får nämnden det stöd från förvaltningen som den behöver, i form av professionell handläggning, resurser, utrustning, IT, lokaler?
- Finns det risk för kränkningar, hot, utpressningar, fysiskt våld eller andra våldsyttningar mot förtroendevalda (kopplat till deras politiska uppdrag/engagemang/möten)?
- Finns det risk för att invånarna har svårt att få insyn i nämndens verksamhet?

Lagefterlevnad

- Känner nämndens förtroendevalda till och följer de lagar, förordningar och föreskrifter, samt det reglemente och delegationsordning, som reglerar nämndens verksamhet?
- Beslutar nämnden endast i sådana frågor som rör förvaltningen och ligger inom området för de kommunala befogenheterna och vad kommunfullmäktige har delegerat till nämnden? (KL, 6 kap 3 §)
- Tar nämnden ansvar för att kommunfullmäktiges beslut verkställs? (KL, 6 kap 4 §)
- Redovisar nämnden till Kommunfullmäktige hur den har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har gett till nämnden? (KL, 6 kap 5 §)
- Bedrivs verksamheten på ett tillfredsställande sätt, även då vården av kommunal angelägenhet har överlämnats till annan juridisk person eller enskild individ? (KL, 10 kap 1 §)
- Följs samverkansavtal som finns inom nämndens område? (KL, 9 kap 22 §)
- Finns det risk att nämnden (i strid med lagen) bestämmer om rättigheter eller skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden företräder kommunen som part? Exempelvis att nämnden både ansöker om och beviljar bygglov? (KL, 6 kap 7 §)
- Finns det risk att nämnden (i strid med lagen) utövar i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver? En nämnd kan inte både driva miljöfarlig verksamhet samtidigt som den har tillsyn över den,

exempelvis sopanläggning eller reningsverk eller bedriva fastighetsförvaltning och samtidigt ha brandtillsyn. (KL, 6 kap 7 §)

- Hur kommunicerar nämnderna med brukarna/medborgarna? Det finns lagkrav om samråd i bland annat i plan- och bygglagen (samråd om planer), skollagen (brukarråd), socialtjänstlagen (pensionärsråd) (KL, 8 kap 3 §)
- Finns det risk att förtroendevalda som är jäviga i ärenden ändå deltar i nämndens handläggning och beslutsfattande i ärendena, i strid med lagen? (KL 6 kap 28–32 §§ 7 kap 4 §)
- Finns det risk för att nämndens förtroendevalda tar emot mutor och bestickningar eller på annat sätt missbrukar sin förtroendeställning för egen vinning?

Finansiella risker

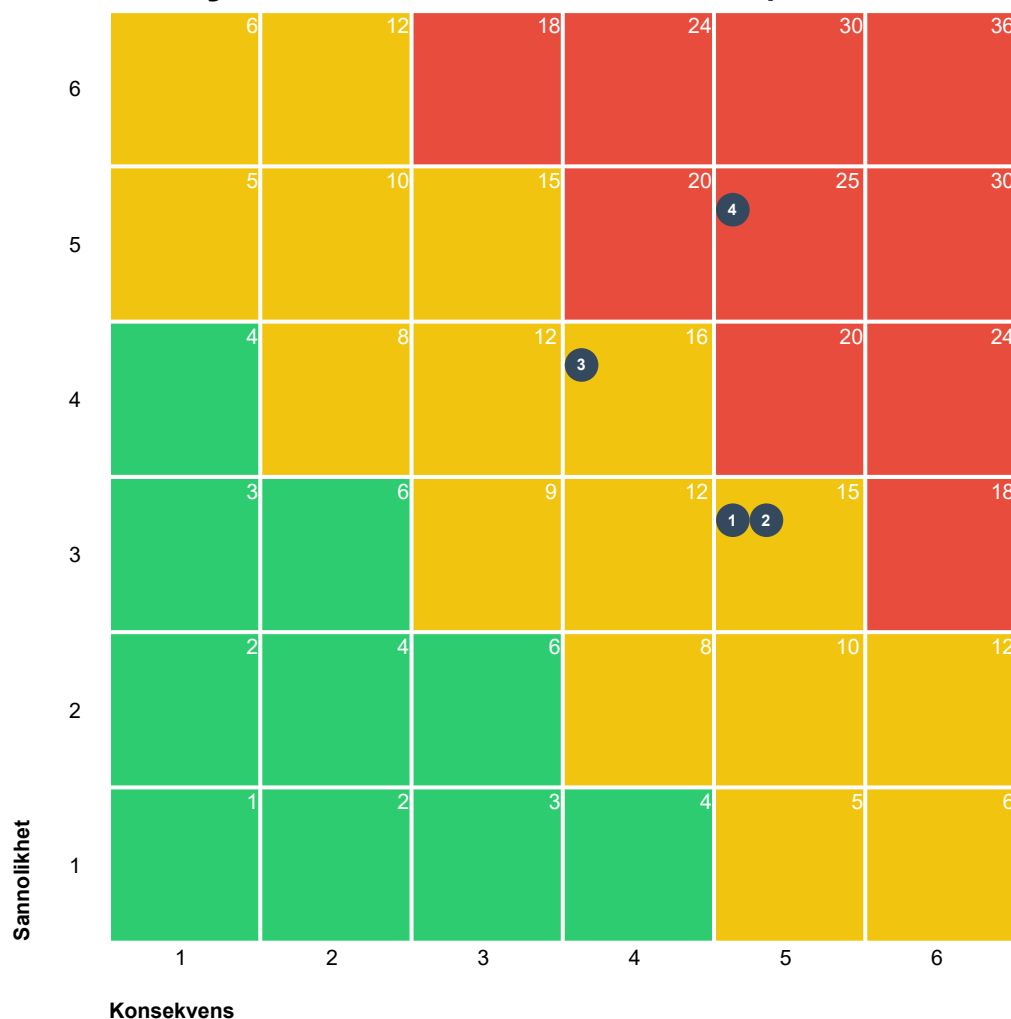
- Har de förtroendevalda tillräcklig insyn i nämndens ekonomi?

Tillägg för kommunstyrelsen utöver ovanstående

Lagefterlevnad

- Har kommunstyrelsen tillräcklig uppsikt över övriga nämnders verksamheter, kommunalförbund som kommunen ingår i, samt över sådan verksamhet där vården av kommunal angelägenhet har överlämnats till annan juridisk eller enskild person? (KL, 6 kap 1 §)
- Finns det risk för bristande rutiner kring granskning av verksamheterna i de kommunala bolagen eller i företag som kommunen är delägare till eller har annat intresse i? (KL, 6 kap 9 §)
- Har kommunstyrelsen tillräckligt goda förutsättningar för att uppmärksamt kunna följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning? (KL, 6 kap 11 §)
- Har kommunstyrelsen tillsyn över att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglemente för kommunstyrelse och nämnder. (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6a punkt 2)
- Har kommunstyrelsen tillsyn över att uppföljning och utvärdering av såväl ekonomi som verksamhet görs och redovisas till fullmäktige av alla nämnder och styrelser samt i övrigt utöva fortlöpande uppsikt över hela kommunkoncernens verksamhet? (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6a punkt 3)
- Har kommunstyrelsen bevakning av att kommunens inkomster och utgifter balanserar? (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6e punkt 2)

Risakanalys - Intern kontroll 2026 (Kommunstyrelse)

1 Kritisk 16 Medium Totalt: 17

Kritisk
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
6	MYCKET HÖG SANNOLIKHET - Ofta, från dagligen till några gånger per månad	KATASTROFAL - Förödande konsekvenser för kvaliteten i verksamheten, mycket långvariga störningar
5	HÖG SANNOLIKHET - Någon gång per månad	MYCKET ALLVARLIG - Stora konsekvenser för kvaliteten i verksamheten
4	GANSKA SANNOLIK - Några gånger per år	ALLVARLIG - Ganska stora konsekvenser för kvaliteten i verksamheten
3	LÅG SANNOLIKHET - Mer sällan än en gång per år	BEGRÄNSAD - Begränsade konsekvenser för kvaliteten i verksamheten
2	MYCKET LÅG SANNOLIKHET - Ett fåtal gånger under en flerårsperiod	MYCKET BEGRÄNSAD - Mycket begränsade konsekvenser för kvaliteten i verksamheten
1	OSANNOLK - Inte troligt att det inträffar	OBETYDLIG - I stort sett inga konsekvenser för kvaliteten i verksamheten

	Risk	Beskrivning	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
1	 Välfärdsbrottslighet	identifiera och hantera misstänkt välfärdsbrottslighet i verksamheten	Låg sannolikhet	Mycket allvarig	15
2	 Hot mot förtroendevalda	förebygga, upptäcka och rapportera hot och otillåten påverkan mot förtroendevalda	Låg sannolikhet	Mycket allvarig	15
3	 Svarstid på mejl och telefon	Bemötande av medborgare genom svarstider	Ganska sannolik	Allvarig	16
4	 IT-säkerhet	Försök till intrång i IT-miljö och digitalasystem	Hög sannolikhet	Mycket allvarig	25

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 115

Kommunstyrelsens internkontrollplan 2026

KS/2026:207

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta:

1. Anta punkt 13. viktig information går förlorad och punkt 15. hemsida hackas för granskning till kommunstyrelsens internkontrollplan för 2026.
2. Återrapportering ska ske till kommunstyrelsen senast den 14 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagen (2017:725) 6 kap 6§. Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom sitt verksamhetsområde.

Kommunledningsförvaltningen har listat tänkbara risker från verksamheterna att granska under 2026 och genomfört en riskanalys av dessa.

Risker och resultatet av riskanalysen finns i bifogat underlag.

Utgångspunkt är med fördel i de frågeställningar och riskområden med fokus på nämndens arbete, som finns i bifogat underlag. Förslag kan även ges på risker i verksamheterna. Om nya risker föreslås görs en riskanalys på mötet av dessa.

Därefter föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott en eller flera av riskerna att ingå i internkontrollplan för kommunstyrelsen för 2026.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn. Därmed görs ingen prövning.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

KS Arbetsutskott

2026-05-18

§ 115 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse, 2026-05-12
2. Riskanalys intern kontroll 2026, kommunstyrelse
3. Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunstyrelsen 2026

Beslutet skickas till
Kommunchef
Kanslichef
Kommunens revisorer

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 335651SE

Utdragsbestyrkande

2026-05-12

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

**Framtagande av risker samt beslut om internkontrollplan för
kommunstyrelsen 2026**

Dnr KS/2026:207

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta om följande risker för granskning till kommunstyrelsens internkontrollplan för 2026:

-
-

Återrapportering till kommunstyrelsen senast den 14 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagen (2017:725) 6 kap 6§. Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom sitt verksamhetsområde.

Kommunledningsförvaltningen har listat tänkbara risker från verksamheterna att granska under 2026 och genomfört en riskanalys av dessa.

Risker och resultatet av riskanalysen finns i bifogat underlag.

Utgångspunkt är med fördel i de frågeställningar och riskområden med fokus på nämndens arbete, som finns i bifogat underlag. Förslag kan även ges på risker i verksamheterna. Om nya risker föreslås görs en riskanalys på mötet av dessa.

Därefter föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott en eller flera av riskerna att ingå i internkontrollplan för kommunstyrelsen för 2026.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn. Därmed görs ingen prövning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-05-12

Riskanalys intern kontroll 2026, kommunstyrelse

Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunstyrelsen 2026

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Kommunchef

Kanslichef

Kommunens revisorer

Therese Magnusson

Kanslichef

Kommunledningsförvaltningen

Frågeställningar inför framtagande av intern kontrollplan för kommunstyrelsen 2026

Beroende på svaret kan någon/några av nedanstående utgöra en kontrollpunkt för 2024.

För nämnderna

Strategiska risker

- Har nämnden tillräcklig insyn i och kommunikation med kommunens verksamheter för att kunna styra på ett bra sätt inom sitt ansvarsområde?

Operativa risker

- Finns det risk för att handlingar (beslutsunderlag) till nämndsammanträden är ofullständiga eller inte skickas ut i tid till de förtroendevalda?
- Får nämnden det stöd från förvaltningen som den behöver, i form av professionell handläggning, resurser, utrustning, IT, lokaler?
- Finns det risk för kränkningar, hot, utpressningar, fysiskt våld eller andra våldsyttningar mot förtroendevalda (kopplat till deras politiska uppdrag/engagemang/möten)?
- Finns det risk för att invånarna har svårt att få insyn i nämndens verksamhet?

Lagefterlevnad

- Känner nämndens förtroendevalda till och följer de lagar, förordningar och föreskrifter, samt det reglemente och delegationsordning, som reglerar nämndens verksamhet?
- Beslutar nämnden endast i sådana frågor som rör förvaltningen och ligger inom området för de kommunala befogenheterna och vad kommunfullmäktige har delegerat till nämnden? (KL, 6 kap 3 §)
- Tar nämnden ansvar för att kommunfullmäktiges beslut verkställs? (KL, 6 kap 4 §)
- Redovisar nämnden till Kommunfullmäktige hur den har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har gett till nämnden? (KL, 6 kap 5 §)
- Bedrivs verksamheten på ett tillfredsställande sätt, även då vården av kommunal angelägenhet har överlämnats till annan juridisk person eller enskild individ? (KL, 10 kap 1 §)
- Följs samverkansavtal som finns inom nämndens område? (KL, 9 kap 22 §)
- Finns det risk att nämnden (i strid med lagen) bestämmer om rättigheter eller skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden företräder kommunen som part? Exempelvis att nämnden både ansöker om och beviljar bygglov? (KL, 6 kap 7 §)
- Finns det risk att nämnden (i strid med lagen) utövar i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver? En nämnd kan inte både driva miljöfarlig verksamhet samtidigt som den har tillsyn över den,

exempelvis sopanläggning eller reningsverk eller bedriva fastighetsförvaltning och samtidigt ha brandtillsyn. (KL, 6 kap 7 §)

- Hur kommunicerar nämnderna med brukarna/medborgarna? Det finns lagkrav om samråd i bland annat i plan- och bygglagen (samråd om planer), skollagen (brukarråd), socialtjänstlagen (pensionärsråd) (KL, 8 kap 3 §)
- Finns det risk att förtroendevalda som är jäviga i ärenden ändå deltar i nämndens handläggning och beslutsfattande i ärendena, i strid med lagen? (KL 6 kap 28–32 §§ 7 kap 4 §)
- Finns det risk för att nämndens förtroendevalda tar emot mutor och bestickningar eller på annat sätt missbrukar sin förtroendeställning för egen vinning?

Finansiella risker

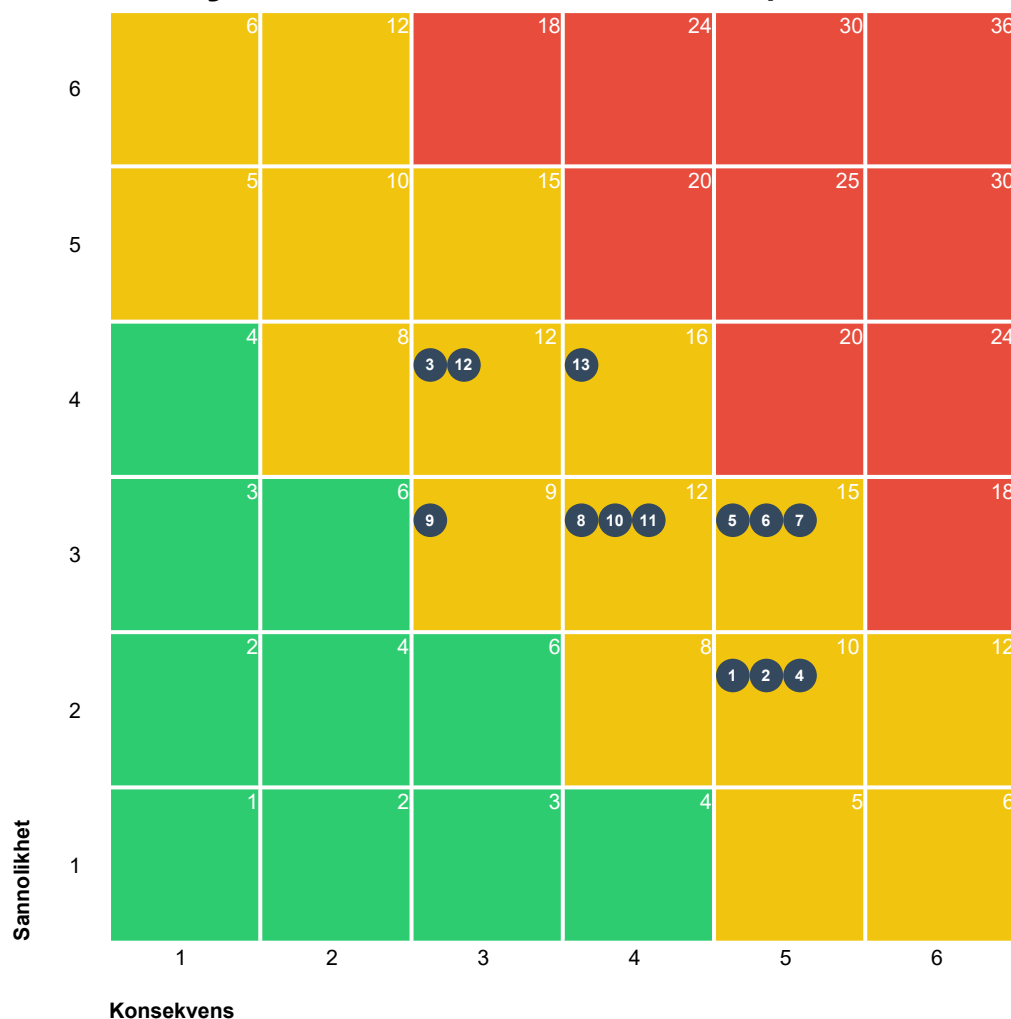
- Har de förtroendevalda tillräcklig insyn i nämndens ekonomi?

Tillägg för kommunstyrelsen utöver ovanstående

Lagefterlevnad

- Har kommunstyrelsen tillräcklig uppsikt över övriga nämnders verksamheter, kommunalförbund som kommunen ingår i, samt över sådan verksamhet där vården av kommunal angelägenhet har överlämnats till annan juridisk eller enskild person? (KL, 6 kap 1 §)
- Finns det risk för bristande rutiner kring granskning av verksamheterna i de kommunala bolagen eller i företag som kommunen är delägare till eller har annat intresse i? (KL, 6 kap 9 §)
- Har kommunstyrelsen tillräckligt goda förutsättningar för att uppmärksam kunna följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning? (KL, 6 kap 11 §)
- Har kommunstyrelsen tillsyn över att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglemente för kommunstyrelse och nämnder. (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6a punkt 2)
- Har kommunstyrelsen tillsyn över att uppföljning och utvärdering av såväl ekonomi som verksamhet görs och redovisas till fullmäktige av alla nämnder och styrelser samt i övrigt utöva fortlöpande uppsikt över hela kommunkoncernens verksamhet? (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6a punkt 3)
- Har kommunstyrelsen bevakning av att kommunens inkomster och utgifter balanserar? (Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Tingsryds kommun, kap 2 § 6e punkt 2)

Risakanalys - Intern kontroll 2026 (Kommunstyrelse)

1 Kritisk 16 Medium Totalt: 17

Kritisk
Medium
Låg

Sannolikhet	Konsekvens
6	MYCKET HÖG SANNOLIKHET - Ofta, från dagligen till några gånger per månad
5	HÖG SANNOLIKHET - Någon gång per månad
4	GANSKA SANNOLIK - Några gånger per år
3	LÅG SANNOLIKHET - Mer sällan än en gång per år
2	MYCKET LÅG SANNOLIKHET - Ett fåtal gånger under en flerårsperiod
1	OSANNOLK - Inte troligt att det inträffar

	Risk	Beskrivning	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
1	 Ekonomisystem	Back-up saknas/går ej att läsa	Mycket låg osannolikhet	Mycket allvarlig	10
2	 Ekonomisystem	Långvarigt driftstopp	Mycket låg sannolikhet	Mycket allvarlig	10
3	 Resurser och kompetens	Sårbarhet vid frånvaro, kritiska arbetsuppgifter kan ej utföras	Ganska sannolik	Begränsad	12
4	 Informationshantering	Personuppgifter eller annan känslig data läcker	Mycket låg sannolikhet	Mycket allvarlig	10
5	 Offentlighet och sekretess	Säkerställa insyn och transparens, samtidigt skydda känsliga uppgifter.	Låg sannolikhet	Mycket allvarlig	15
6	 Informationssäkerhet och GDPR	Skydda personuppgifter, minska risk för incidenter. Incidenthantering.	Låg sannolikhet	Mycket allvarlig	15
7	 Ärende- och nämndsadministration	Säkerställa spårbarhet, kvalitet och rättssäkerhet i politiska beslut (nämnd).	Låg sannolikhet	Mycket allvarlig	15
8	 Delegationsordning/beslutsmandat	Beslut fattas av fel funktion eller på fel nivå.	Låg sannolikhet	Allvarlig	12
9	 Besökshantering/interaktion säkerhet	Felaktigt bemötande, obehörig åtkomst, otydliga rutiner för besökshantering.	Låg sannolikhet	Begränsad	9
10	 Arvodshantering	Risk för felaktiga utbetalningar	Låg sannolikhet	Allvarlig	12
11	 Viktig information går förlorad	Informationsluckor vid överlämningar eller att information fastnar i e-post vid frånvaro från arbetet.	Låg sannolikhet	Allvarlig	12
12	 Hittar inte dokument i fysiska arkivet	Saknar insyn i hur arkivet är uppbyggt och hur vi ska arkivera material.	Ganska sannolik	Begränsad	12
13	 Hemsida hackas	Risk att kommunen inte kan nå ut med information till invånare.	Ganska sannolik	Allvarlig	16

KS Personalutskott

2026-05-11

§ 18

Antagande av bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda OPF-KR 26

KS/2026:170

Beslut

Kommunstyrelsens personalutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att Tingsryds kommun i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners styrelses beslut besluta att:

1. anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR26) med tillhörande bilagor med ikraftträdande den 15 oktober 2026.
2. tillämpa motsvarande bestämmelser för pensionsavsättning för ledamöter i styrelserna för kommunens helägda bolag, lekmanrevisorer i kommunens helägda aktiebolag samt överförmyndare.

Sammanfattning av ärendet

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26. Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs:

Omställningsstöd: En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelseom på två år eller mer. Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid. Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension: Ingen utbetalning av belopp under 250 kronor per år. Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig. Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år. Sambobegreppet förtydligas.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.

(jorwjj)

Comfact Signature Referensnummer: 331900SE

Utdragsbestyrkande

KS Personalutskott

2026-05-11

§ 18 fortsättning

Familjeskydd: Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag. Sambobegreppet klargörs.

En ny försäkringsteknisk bilaga med uppdaterade delningstal samt en reviderad kommentar som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

Förtroendevalda i bolagen

Enligt 1 § i Tingsryds kommuns *Bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda* omfattas även ledamöter i styrelserna för kommunens helägda bolag, lekmannarevisorer i kommunens helägda aktiebolag samt överförmyndare av bestämmelserna. Bestämmelserna i OPF-KR 26 omfattar dock inte styrelseledamöter i kommunala aktiebolag.

Då det tidigare har fattats beslut om att införa pensionsavsättningar för förtroendevalda i bolagen föreslås denna hantering fortsätta. Beräkningen av pensionsavsättningen har följt de nivåer som anges i Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF), antaget av kommunfullmäktige. I samband med att nivåerna för pensionsavsättningar höjdes den 1 januari 2025 justerades även nivåerna för förtroendevalda i de kommunala bolagen.

Pensionsavsättningen beräknas enligt följande:

- På den förtroendevaldas årliga arvode avsätts 6 procent i pensionsavsättning.
- Ersättningen utbetalas årligen från respektive bolag.
- För förtroendevalda som har fyllt 69 år vid uppdragets början görs ingen pensionsavsättning.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa är ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 331900SE

Utdragsbestyrkande

KS Personalutskott

2026-05-11

§ 18 fortsättning

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse Bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR26)
2. Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR26)
3. Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd OPF-KR 26
4. SKR Delningstal OPF-KR 26

Beslutet skickas till
HR-chef

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 331900SE

Utdragsbestyrkande

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Allmänt om bestämmelserna

Ett förtroendeuppdrag utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och medför behov av anpassade villkor. Enligt 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) avses med förtroendevald den som har valts till ett uppdrag av fullmäktige, nämnd eller annan kommunal myndighet.

Uppdraget utgör inte en anställning, och den förtroendevalde har därför inte ett anställningsförhållande med kommunen eller regionen. Arbetsrättslig lagstiftning som reglerar exempelvis arbetstid, semester och anställningsskydd är därmed inte tillämplig.

Eftersom ett anställningsförhållande inte föreligger kan den förtroendevalde inte omfattas av bestämmelserna om tjänstepension, då sådan pension enligt 28 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) endast får tryggas inom ramen för ett anställningsförhållande.

Förtroendeuppdraget innebär också att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund innehåller OPF-KR 26 bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. Bestämmelserna antas lokalt av fullmäktige i kommun, region eller kommunalförbund och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser

- Lokal pensionsmyndighet
- Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

2. Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd

- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

3. Pensionsbestämmelser

- Avgiftsbestämd pensionsbehållning
- Sjukpension
- Efterlevandeskydd

4. Familjeskydd

- Familjeskydd till efterlevande vuxen
- Familjeskydd till efterlevande barn

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 26 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Den förtroendevalde är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte ska beviljas omställningsstöd enligt §§ 3-5 i detta reglemente om den förtroendevalde har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.

Anmärkning

Avseende nekad rätt till omställningsstöd utifrån ej beviljad ansvarsfrihet, se anmärkning till § 2a (sid 12) i *Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)*.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när den förtroendevalde lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva

omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den

förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Samtliga inkomster, med undantag för kapitalinkomster, ska anses utgöra förvärvsinkomster.

Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller erhåller annan ersättning än förvärvsinkomst enligt första stycket, får den lokala pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som bedöms skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till samt beräkna omfattningen av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde

skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i nära anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd pensionsbehållning
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, motsvarande sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som under ledighet till

följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där

den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11. Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 6 sker månadsvis och livsvarigt. Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av pensionsbehållningen, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Utbetalning får tidigast påbörjas från den tidpunkt då den förtroendevalde enligt 58 kap. 1 § Socialförsäkringsbalken (2010:110) har rätt att ta ut allmän pension, minus två år.

Ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pensionsbehållningen utbetald inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till

pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Anmärkningar

Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen (2003:376).

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (2005:104).

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte

fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 26 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10,

rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/ maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Anmärkningar

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

- a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller
- b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Inledning

I kommentaren till OPF-KR 26 behandlas de föreslagna bestämmelserna om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda. Kommentaren följer samma struktur som OPF-KR 26.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som tidigare inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen räknas upp i högre åldrar.

Kommuner, regioner och kommunalförbund som ännu inte har antagit OPF-KR (eller tidigare OPF-KL) bör notera att de framtagna kommentarerna och riktlinjerna för tillämpning bygger på antagandet att OPF-KL 14, OPF-KL 18 och/eller OPF-KR 25 redan är antagna.

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Definitioner och förklaringar i OPF-KR 26

Förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)	<i>”Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket samt revisorer.</i> <i>Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.”</i>
Fullmäktige	Med fullmäktige avses kommunfullmäktige, regionfullmäktige samt förbundsfullmäktige.

<p>Lokal pensionsmyndighet</p>	<p>Det beslutande organ, eller funktion, som ska ha till uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan vara fullmäktige eller kommunstyrelsen men kan också delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller tjänstefunktion.</p>
<p>Fullgör uppdrag på betydande del av heltid</p>	<p>Med <i>betydande del av heltid</i>, avses sammanlagt minst 40 procent av en heltidstjänst. Att <i>betydande del</i> anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen.</p>
<p>Förvärvsinkomst</p>	<p>Med förvärvsinkomst, och andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, avses sådana inkomstslag som anges</p> <ul style="list-style-type: none"> - i 59 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) t.ex. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning samt enligt Skatteverkets definition av förvärvsinkomst. <p>All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst.</p> <p>De vanligaste förvärvsinkomsterna är en på basis av ett arbetsförhållande erhållen lön och en inkomst som ska jämföras med denna samt pension. Även en i stället för denna inkomst erhållen inkomst, förmån eller ersättning, t.ex. arbetslöshetsdagpenning och dagtraktamente av olycksfallsförsäkring, är förvärvsinkomst.</p> <p>Förvärvsinkomsten ansluter sig dock inte alltid till utförande av arbete, eftersom även t.ex. en förtäckt dividend är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är enligt rättspraxisen också en garantiprovision (HFD 1994/2895).</p> <p>Av resultatet av näringsverksamhet och jordbruk kan även en del vara</p>

	förvärvsinkomst. Av dessa inkomster avskiljs först kapitalinkomstandelen och resten beskattas som förvärvsinkomst. Även inkomstandelen för en delägare i en sammanslutning och den dividend som ett annat bolag än ett börsbolag har utbetalat indelas i en kapital- och förvärvsinkomstandel.
Pensionsgrundande inkomst	Den förtroendevaldes årsarvoden, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.
Mandatperiod	En mandatperiod är den period den förtroendevalde har sitt uppdrag. I Sverige utgör en politisk mandatperiod oftast fyra år och mandatperioden för kommunfullmäktige löper mellan valen från och med den 15 oktober valåret (kap 5 § 9 första stycket kommunallagen).

Cirkulär och övrig information avseende OPF-KR/KL

Cirkulär 25:64 – OPF-KR 26

Cirkulär 24:63 – OPF-KR 25

Cirkulär 18:31 – OPF-KL 18

Cirkulär 13:75 – OPF-KL 14

Arbetsgivarnytt nr 31/14

Arbetsgivarnytt nr 28/12

Övergripande om bestämmelserna

OPF-KR 26 omfattar förtroendevald som avses 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 26 är utformat för tillämpning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund. För att bestämmelserna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av fullmäktige. OPF-KR 26 utgår från den enskilda kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Med ”tidigare uppdrag” avses i kommentaren uppdrag hos samma uppdragsgivare och ska inte sammanblandas med uppdrag hos annan uppdragsgivare.

Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte av bestämmelserna i OPF-KR 26, villkor för styrelseledamöter regleras i första hand genom aktiebolagslagen. Det är dock möjligt att besluta om en modell som ger förmåner eller nivåer liknande OPF-KR 26 även för kommunala aktiebolag. Om ett sådant beslut fattas måste man beakta att aktiebolagslagen och kommunallagen är två separata regelverk med olika krav och principer. Konsekvenserna av att införa OPF-KR 26-liknande villkor inom ramen för aktiebolagslagen har inte utretts, vilket innebär att rättsliga och praktiska effekter är mycket osäkra.

Om en kommun eller region ändå väljer att slå samman uppdrag och ersättningar för förtroendeuppdrag och styrelsearbete i kommunala aktiebolag rekommenderas att en ersättningspolicy utarbetas och dokumenteras som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget bör tydligt beskriva hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar hela uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag.

Bestämmelserna är indelade i fyra kapitel; inledande bestämmelser, bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Att inneha ett förtroendeuppdrag är förenat med särskilda förutsättningar. Ett politiskt uppdrag utgör inte en anställning, och den förtroendevalde är således inte anställd av kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Den förtroendevalde omfattas därför inte av bestämmelser i lagstiftning som reglerar arbetsmarknaden, exempelvis semester, arbetstid, anställningsskydd eller tjänstepension. Förtroendeuppdraget innebär att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund är det rimligt att den som lämnar ett förtroendeuppdrag också erbjuds stöd för att hitta en ny väg tillbaka till arbetslivet. Med hänsyn till att de förtroendevalda har olika bakgrund och varierande förutsättningar är det av vikt att säkerställa att adekvata stöd- och återgångsmöjligheter finns.

Omställningsbestämmelserna i OPF-KR 26 syftar till en aktiv omställning genom riktade insatser och tidsbegränsade ekonomiska stöd, med målet att öka möjligheterna för individen att utvecklas och gå vidare i sin karriär efter slutfört uppdrag.

I OPF-KR 26 justeras samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Omställningsstöden ska samordnas med

all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd.

I OPF-KR 26 införs även förslag till regler om nekad rätt till omställningsstöd. Fullmäktige ges möjlighet att besluta att en förtroendevald inte ska ha rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5 i bestämmelserna.

Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna för sektorns förtroendevalda klassificeras inte som tjänstepensionsförsäkring eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande mellan kommunen, regionen eller kommunalförbundet och den förtroendevalde. För att möjliggöra tjänstepension för förtroendevalda krävs en ändring av nuvarande skattelagstiftning. Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KR och strukturen i regelverket följer av AKAP-KR. Intjänandet till den avgiftsbestämda pensionsbehållningen bygger på en livsinkomstprincip i uppdraget.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte. Bestämmelserna gäller inte om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § lagen om anställningsskydd (LAS) angiven ålder.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I OPF-KR 26 finns också ett familjeskydd. Familjeskyddet syftar till att de förtroendevalda i huvudsak ska ha samma skydd för efterlevande som anställda i sektorn.

Tidigare pensionssystem och övergångsbestämmelser

Förtroendevaldas pensionsvillkor i kommuner och regioner regleras utifrån olika pensionsbestämmelser som har förändrats över tid.

Vilket regelverk som gäller beror både på när uppdraget påbörjades och när och hur kommunen eller regionen antog nya bestämmelser. Äldre reglementen, såsom PBF (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda) och PRF-KL (Pensionsreglemente för förtroendevalda i kommuner och landsting), bygger på förmånsbestämda principer där pensionen baseras på slutlig inkomst och tid i uppdraget. Senare regelverk, exempelvis OPF-KR 26, utgår istället från en livsinkomstprincip i uppdraget/uppdragen.

Tillämpning

Intjänande enligt äldre reglementen och OPF-KR 26 är kopplat till den organisation där uppdraget utförs. Vid nytt uppdrag hos ny uppdragsgivare bör OPF-KR 26 tillämpas.

De äldre reglerna upphör att gälla för en förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan att vara berättigad till pensionsförmån enligt dessa. Om rätt till pensionsförmån föreligger, fortsätter de äldre bestämmelserna att gälla (t.ex. PBF § 1 mom. 3).

Bestämmelserna bör inte medföra att det är mer förmånligt att helt avstå från fortsatta politiska uppdrag än att kvarstå som förtroendevald i mindre omfattning. Därför bör uppbärande av avgångsersättning inte hindra att den förtroendevalde omfattas av OPF-KR 26 och tjänar in förmåner parallellt. Om rätt till egenpension enligt äldre reglementen föreligger på grund av uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund, bör frågan om denna rätt utgör hinder för intjänande enligt OPF-KR 26 regleras i tillämpningsanvisningar.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KR 26 omfattades av äldre reglementen och hade ett uppdrag om minst 40 procent av heltid, kan fortsätta att omfattas av dessa så länge uppdraget kvarstår med minst samma omfattning. Om uppdraget minskar till under 40 procent och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt de äldre reglerna, kan den förtroendevalde istället omfattas av OPF-KR 26.

Övergång från äldre regelverk till OPF-KR 26

De tidigare förmånsbestämda regelverken, såsom PBF och PRF-KL, skiljer sig väsentligt från det nuvarande avgiftsbestämda regelverket OPF-KR 26. I ett förmånsbestämt system är pensionen kopplad till en viss nivå baserad på slutlön (arvode) och tjänstetid, medan pensionen i ett avgiftsbestämt system styrs av storleken på ”inbetalda” avgifter (till en pensionsbehållning) och värdeutveckling över tid.

En förtroendevald som omfattas av äldre regelverk kan, efter att tidigare pensionsförmåner har värderats och en noggrann bedömning av lämpligheten har gjorts, övergå till OPF-KR 26 genom överenskommelse med uppdragsgivaren. Det rekommenderas att en skriftlig överenskommelse upprättas mellan uppdragsgivaren och den förtroendevalde, där konsekvenserna av övergången tydligt framgår.

Eftersom regelverken bygger på olika grundprinciper bör ett byte mellan dessa endast ske på initiativ av den enskilde förtroendevalde och med stor försiktighet. En övergång kan få betydande konsekvenser för den framtida pensionsförmånen.

Kommunen eller regionen bör tillsammans med den förtroendevalde värdera tidigare intjänade pensionsrättigheter och jämföra med OPF-KR 26. Resultatet bör redovisas till den förtroendevalde. En sådan redovisning ska baseras på individuella förutsättningar, såsom ålder, tjänstetid och planerade framtida uppdrag.

SKR kommer under våren 2026 att ta fram ett förslag till riktlinjer för hur en övergång mellan regelverken kan genomföras.

OPF-KR/KL har tidigare inte samordnats med äldre reglementen, men vissa äldre reglementen kan samordnas med OPF-KR 26 (samt tidigare versioner), exempelvis PBF § 2 mom. 3.

Detaljerad genomgång av paragrafer i OPF-KR 26

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

Fullmäktige beslutar om en lokal ”pensionsmyndighet” som ansvarar för att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan utgöras av fullmäktige eller kommunstyrelsen, men uppgiften kan även delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller en tjänstefunktion.

Syftet med en lokal pensionsmyndighet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning. Eftersom OPF-KR 26 tillämpas lokalt och kan ge upphov till individuella bedömningar – till exempel vid avgångar, övergångar mellan uppdrag eller tolkning av särskilda villkor – behöver det finnas en tydligt angiven instans som fattar beslut i sådana ärenden.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Gällande ändringar och tillägg till bestämmelserna så är den förtroendevalde som tillträtt vid valet 2014 eller senare skyldig att följa de ändringar som följer av OPF-KR 26 samt de eventuella ändringar och tillägg till bestämmelserna som fullmäktige beslutar.

Kapitel 2 Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd syftar till att stärka den förtroendevaldes möjligheter att övergå mellan uppdragstid och arbetsliv. Grundprincipen är att samtliga omställningsstöd ska betraktas som tidsbegränsade insatser som underlättar återgång i arbete.

Omställningsfonden (organisationsnummer 802012-0963) kan uppdras att hantera den förtroendevaldes omställning. Fonden har till uppgift att stödja förtroendevalda som lämnar sina politiska uppdrag, med särskilt fokus på att underlätta återgången till arbetslivet efter uppdragstiden.

Varje kommun, region och kommunalförbund svarar för kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Administrationen av aktivt omställningsstöd kan över tid komma att utvecklas eller kompletteras. Det pågår en utredning kring möjligheten att införa en försäkringslösning.

Kommunen, regionen eller kommunalförbundet kan även uppdra åt annan aktör än Omställningsfonden att tillhandahålla motsvarande stöd.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid. Olika kommuner, regioner och kommunalförbund har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av förtroendeuppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Rätt till omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde aktivt medverkar i omställningsarbetet i syfte att så snart som möjligt erhålla en ny försörjning genom

anställning eller eget företagande. Medverkan innefattar bland annat att söka arbete, delta i relevanta insatser samt i övrigt vidta åtgärder som kan främja återgång i arbete eller etablering av näringsverksamhet. Om pensionsmyndigheten finner att den förtroendevalde inte uppfyller dessa krav får myndigheten besluta att omställningsstödet ska reduceras eller upphöra.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Rekommendationen är att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad och stå helt fri från otillbörlig påverkan. Det är inte tillåtet, varken direkt eller indirekt, att påverka en förtroendevalds tjänsteutövning, exempelvis genom att försöka få den förtroendevalde att fatta andra beslut eller kringgå regler genom utnyttjande av rätten till omställningsstöd.

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5, om det finns särskilt skäl i enlighet med 4 kap. 9 § kommunallagen. Sådant särskilt skäl föreligger om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft. Förtroendevald är skyldig att meddela lagakraft vunnit dom till den lokala pensionsmyndigheten.

Om den förtroendevalde genom lagakraftvunnen dom dömts till fängelse i lägst två år, ska utbetalt omställningsstöd återbetalas. Överenskommelse kan träffas om att utbetalning av stöd tills vidare ska anstå till dess att dom har meddelats och vunnit laga kraft. Det föreslagna tillägget avseende nekad rätt till omställningsstöd syftar till att ge fullmäktige ett handlingsutrymme i sådana mycket särskilda fall.

Nekad rätt till omställningsstöd ställer höga krav på:

- att brott ska vara fastslaget genom dom som vunnit laga kraft.
- att beslut om nekad rätt till omställningsstöd ska föregås av beredning och att den förtroendevalde ska få möjlighet att yttra sig.
- att beslutet om nekad rätt till omställningsstöd kan överklagas enligt kommunallagen.

SKR: s anmärkning till § 2a

SKR bedömer att det föreligger svårigheter att koppla en förtroendevalds rätt till omställningsstöd till nekad ansvarsfrihet, även i de fall ansvarsfrihet har nekats på grund av allvarliga brister i uppdraget, såsom ekonomiska oegentligheter, brottsliga handlingar av lägre grad eller andra betydande regelöverträdelser.

SKR:s bedömning är att det finns flera omständigheter som talar emot att nekad ansvarsfrihet ska kunna utgöra grund för nekad rätt till omställningsstöd. Ansvarsprövningen innebär som huvudregel en kollektiv bedömning, vilket innebär att ett beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet normalt omfattar samtliga ledamöter i det

politiska organet. Det är således ovanligt att beslutet enbart riktas mot enskilda ledamöter.

SKR bedömer vidare att en ordning där nekad ansvarsfrihet leder till nekad rätt till omställningsstöd kan innebära risk för otillbörlig användning. En sådan bestämmelse skulle kunna komma att tillämpas av andra skäl än att hantera faktiska brister i uppdraget.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Tanken med aktiva omställningsinsatser är att de ska vara individuellt anpassade och kan exempelvis bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning. Det är upp till respektive fullmäktige att fastställa eventuell kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar. Ledning kan hämtas från Omställningsfonden eller andra system för omställning på arbetsmarknaden avseende exempelvis typ av insatser och kostnadsram.

Omställningsfonden kan ges i uppdrag att ombesörja den aktiva omställningsinsatsen. Kontaktuppgifter till Omställningsfonden är 08-452 79 98 eller info@omstallningsfonden.se.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Utbetalning och samordning

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode under det senaste året gånger tolv. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Även om det ekonomiska omställningsstödet som huvudregel ska upphöra om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av ett uppdrag överstigande 40 procent av en heltid så är inte syftet att det ekonomiska omställningsstödet ska hindra att ta nya politiska uppdrag. Om en förtroendevald med ekonomiskt omställningsstöd på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund med en lägre omfattning eller lägre ersättning än i tidigare uppdrag så kan omställningsstödet i sådana fall justeras i motsvarande omfattning. Pensionsmyndigheten kan således fatta

beslut om att istället för att omställningsstödet helt ska upphöra omreglera det ekonomiska omställningsstödet.

Exempel 1: Kommunalråd A hade uppdrag med omfattning om 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet A ett nytt uppdrag med en omfattning av 100 % men med väsentligt lägre ersättning i jämförelse med det ursprungliga uppdraget. Det ekonomiska omställningsstödet kan då samordnas enligt samordningsreglerna i § 6 och fortsatt utbetalas.

Exempel 2: Kommunalråd B hade uppdrag med omfattning 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet B ett nytt uppdrag med en omfattning av 40 % av en heltid. Det ekonomiska omställningsstödet kan då justeras utifrån det nya uppdraget samt i övrigt samordnas enligt samordningsreglerna i § 6.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning. SKR ser att tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26 (eller tidigare OPF-KR/KL) bör kunna tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomisk- samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd, under förutsättning att det tidigare uppdraget innehafts inom två år före det pågående uppdraget. Det åligger den förtroendevalde att i samband med ansökan och redovisning skriftligen begära tillgodoräkning av tidigare uppdrag samt styrka dessa med relevanta underlag. Tillgodoräkning kan beviljas endast under förutsättning att omställningsstöd inte har utgått från den tidigare uppdragsgivaren, detta i syfte att säkerställa att dubbla förmåner inte uppstår.

När tillgodoräkning beviljas bör kostnadsansvaret fördelas mellan nuvarande och tidigare uppdragsgivare. Denna konstruktion bidrar till en rättvis och balanserad förmån och säkerställer att kostnaderna fördelas på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att möjliggöra tillgodoräkning skapas förutsättningar för ökad rörlighet mellan uppdrag, vilket gör det enklare för förtroendevalda att byta uppdragsgivare utan att förlora intjänade rättigheter. Detta bidrar till att behålla och utveckla erfarenhet och kunskap inom det politiska systemet. På så sätt främjas kvaliteten i det demokratiska arbetet och bidrar till att säkra tillgången på engagerade och kompetenta förtroendevalda.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (i första hand samma uppdragsgivare) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Viktigt är därför att det förlängda ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Villkor

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Utbetalning och samordning

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört.

Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald:

- a. som fyllt motsvarande lägsta ålder för uttag av allmän pension,
- b. lämnat sitt (sina) uppdrag och
- c. i direkt anslutning fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

Samma principer som anges i § 4 om ekonomiskt omställningsstöd bör tillämpas även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det innebär att hantering av kvalifikationstid och eventuell kostnadsfördelning bör överenskommas vid byte av uppdragsgivare. För detaljerade regler om tillgodoräkning hänvisas till § 4.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Samordning bör ske enligt kontantprincipen, dvs. det år inkomsten erhålls eller är tillgängligt för lyftning.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd, enligt §§ 4 och 5.

En förtroendevald är även skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna aktiva omställningsinsatser enligt § 3.

För att pensionsmyndigheten ska kunna bedöma samordningsbelopp enligt § 6 ska den förtroendevalde lämna uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster m.m. Denna uppgiftsskyldighet gäller under hela den tid som omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 betalas ut. Ändrade inkomstförhållanden m.m. ska anmälas så att rätt belopp kan betalas ut. Om uppgifter inte lämnas, eller felaktiga uppgifter lämnas, kan pensionsmyndigheten besluta att minska stödet i skälig omfattning eller att rätten till omställningsstöd ska upphöra.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3-5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som den lokala pensionsmyndigheten tagit fram.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3–5 ska lämnas i nära anslutning till att uppdraget avslutas eller reduceras. Med nära anslutning avses en tidsperiod om högst sex månader från uppdragets avslut eller reduktion.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs även att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3 Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

Avgiftsbestämd pensionsbehållning innebär en samlad pensionsbehållning som grundar sig på årliga insättningar av ”pensionsavgifter” och att dessa avgifter uttrycks som en procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst. Den avgiftsbestämda pensionsbehållningen benämns även som avgiftsbestämd ålderspension.

Livsinkomstprincipen är utgångspunkt för pensionsintjänandet exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Förtroendevald omfattas av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 3 samt efterlevandeskydd enligt § 11 oavsett uppdragets omfattning. Sjukpension enligt § 10 gäller dock endast för förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av pensionsbestämmelserna finns inte. Däremot så gäller inte pensionsbestämmelserna för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmånerna omfattar avgiftsbestämd pensionsbehållning, sjukpension samt efterlevandeskydd.

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende den avgiftsbestämda pensionsbehållningen.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar. Pensionsgrundande inkomst begränsas, på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KR, till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning. Utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst men det är dock inte ovanligt att denna ersättning schablonmässigt räknas upp för att kompensera den enskildes pensionsförlust i hans eller hennes ordinarie anställning (se Arbetsgivarnytt nr 28/12). Detta procentuella påslag ska inte förväxlas med en pensionsavsättning som görs i enlighet med OPF-KR 26.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som fått avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Det finns inget hinder för att förtroendevald kan avstå en del av arvodet och i stället få motsvarande belopp tillgodoräknat i sin pensionsbehållning (s.k. arvodesväxling).

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. I det fall förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte och det finns heller inte någon övre åldersgräns. Men observera att pensionsbestämmelserna i OPF-KR 26 inte gäller om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den

förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning (§ 6) som förvaltas i kommunen, regionen eller kommunalförbundet. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring. Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.

Det är möjligt att göra bruttoavdrag på arvodet i syfte att göra en större avsättning till pensionsbehållningen.

Vid avsättning till pensionsbehållningen kostnadsförs den särskilda löneskatten, men betalas först när pensionen betalas ut.

Pensionsavgift vid sjuk- eller aktivitetsersättning

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen) d.v.s. avgiften avsätts proportionellt till graden av arbetsoförmåga. Formuleringen ”nedsatt arbetsförmåga i uppdraget” ska inte anses vara en begränsning av denna princip.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10.

Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning (§ 6).

För förtroendevald som får rätt till partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och på grund av detta måste lämna ett uppdrag vars omfattning överstiger den grad av sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljats, är det möjligt att genom lokalt beslut avsätta pensionsavgift i förhållande till det inkomstbortfall som frånträdan orsakar. Det bör beaktas att en avsättning som inte grundar sig på graden till arbetsoförmåga kan, om den förtroendevalde påbörjar en anställning i vilken han eller hon får pensionsavsättning, resultera i avsättningar som överstiger vad som skulle intjänats vid heltidsarbete. Av den anledningen rekommenderas att beslut om avsättning i förhållande till inkomstbortfallet tidsbegränsas till att omfatta enbart mandatperioden.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Det innebär att avgifterna behålls av respektive kommun, region eller kommunalförbund och att ett kapital byggs upp. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Uppräkning innan utbetalning

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB). Regleringen utgör en värdesäkring och är inte avsedd att ge en relativ utveckling. Således ska beloppet endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

För tid innan pensionsbehållningen börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolfedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut. Pensionsbehållning enligt OPF-KR 26 ska därefter räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

För omräkning/upp räkning under utbetalningstid se § 8 nedan.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Uttagsålder/tidpunkt

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, dvs. pensionsbehållningen enligt § 6, kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension enligt SFB minus två år kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd pensionsbehållning kommer på så

sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension.

Ansökan

Ansökan om avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Utbetalningstid

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning sker månadsvis och livsvarigt till och med den månad den förtroendevalde avlider.

Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Omräkning/uppräknings

När den avgiftsbestämda pensionsbehållningen ska betalas ut ska det totala kapitalet räknas om till ett månadsbelopp. Vid omräkningen ska man bland annat beakta en förväntad ränta/avkastning under utbetalningstiden samt hur länge individen förväntas leva (själva förmånen utbetalas dock i normalfallet livsvarigt). Den antagna räntan är 1,6 % per år (samma räntesats som tillämpas vid beräkning av allmän pension).

För att förenkla omräkningen har SKR tagit fram så kallade delningstal, som är beräknade utifrån dessa antaganden. Dessa delningstal är könsneutrala.

Vid beräkningen av pensionen under uttagsåret räknas först pensionsbehållningen upp i takt med förändringen av inkomstbasbeloppet (med tolfte delar fram till uttagstidpunkten). Därefter delas den uppräknade behållningen med delningstalet, i vilket förskottsrentan redan är inräknad.

Om det tillkommer en pensionsavgift räknas även denna först upp i förhållande till inkomstbasbeloppets förändring. Därefter divideras den tillkommande pensionsbehållningen med delningstalet (inklusive förskottsrentan) och det framräknade beloppet läggs till på utbetalande pensionen.

Engångsersättning

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Dessutom krävs att den förtroendevalde i samband med detta befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Beräkning

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldradighet.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension bör utges i proportion till den tidigare uppdragsgraden med hänsyn till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning. Vid beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning måste således även ursprunglig och eventuellt kvarvarande omfattning på uppdraget fastställas.

Om en förtroendevald har ett uppdrag på 100 procent och sedan avgår p.g.a. att sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats med 50 procent så ska sjukpensionen baseras på halva årsarvodet.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är mindre än uppdragets omfattning så bör sjukpension beräknas i relation till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning dividerat med uppdragets omfattning.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är högre än uppdragets omfattning så kan sjukpensionen inte överstiga uppdragets omfattning.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten fastställs året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Därefter indexeras den pensionsgrundande inkomsten med prisbasbeloppet och beloppet ska endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

Värdesäkring

Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p.g.a. sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Pensionsbehållningen enligt § 6 innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd. Med "efterlevandeskydd" avses att vid dödsfall så får den förtroendevaldes efterlevande värdet av intjänad pensionsbehållning utbetalt. Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionsbehållningen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte. Efterlevandeskyddet liknar det återbetalningsskydd som anställda kan välja för det pensionskapital som är inbetalt i en tjänstepensionsförsäkring. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan dock efterlevandeskyddet inte tecknas i en faktisk tjänstepensionsförsäkring.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut under fem år till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn. Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Engångsersättning

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

För den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (FAL) angående påföljd i pensionsförmånshänseende.

§ 13 Finansiering

Kommun, region och kommunalförbund svarar för utfästelser enligt dessa pensionsbestämmelser.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd.

Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall syftar till att ge de förtroendevalda ett liknande skydd vid dennes dödsfall som de anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund har. Med ”familjeskydd” avses en fastställd förmån som vid dödsfall utbetalas till den förtroendevaldes efterlevande.

§ 2 Rätt till familjeskydd

Familjeskydd består av två delar, dels familjeskydd till efterlevande vuxen, dels familjeskydd till efterlevande barn. Med barn avses arvsberättigat barn eller det barn som den förtroendevalde tagit emot i sitt hem i adoptionssyfte.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall bör ses som en ”försäkringsliknande” konstruktion. Annan kan uppdras att administrera familjeskyddet.

Om den förtroendevalde har en samtidig anställning med rätt till annat motsvarande skydd ska rätten till familjeskydd bedömas av den lokala pensionsmyndigheten.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/maka, registrerad partner eller sambo som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Delningstal OPF-KR 26

Förskottsränta 1,6%, inga belastningar

Finansinspektionens livslängdsantaganden enligt RIPS 2021

Generation 60 tal

Hänsyn till linjär dödlighet från 97

Dödsfall före pensionsålder garanterad utbetalning i 5 år

Delningstal

4,8067

Livsvarig utan

återbetalnings-

skydd/garanti

Livsvarig med 20 års

utbetalnings-garanti

Kvinna 50% Man

50%

Kvinna 50% Man 50%

Uttagsålder	Delningstal	Delningstal
6011	22,2576	23,264
6100	22,2092	23,2242
6101	22,1608	23,1845
6102	22,1124	23,1449
6103	22,0639	23,1053
6104	22,0154	23,0658
6105	21,9669	23,0263
6106	21,9183	22,9868
6107	21,8697	22,9475
6108	21,821	22,9081
6109	21,7724	22,8688
6110	21,7236	22,8296
6111	21,6749	22,7904
6200	21,6261	22,7513
6201	21,5773	22,7123
6202	21,5284	22,6733
6203	21,4796	22,6344
6204	21,4306	22,5955
6205	21,3817	22,5567
6206	21,3327	22,5179
6207	21,2837	22,4793
6208	21,2346	22,4406
6209	21,1855	22,4021
6210	21,1364	22,3636
6211	21,0873	22,3252
6300	21,0381	22,2869
6301	20,9889	22,2486

6302	20,9397	22,2104
6303	20,8904	22,1722
6304	20,8411	22,1342
6305	20,7918	22,0962
6306	20,7424	22,0583
6307	20,693	22,0205
6308	20,6436	21,9827
6309	20,5941	21,945
6310	20,5446	21,9075
6311	20,4951	21,8699
6400	20,4456	21,8325
6401	20,396	21,7952
6402	20,3464	21,7579
6403	20,2968	21,7207
6404	20,2472	21,6836
6405	20,1975	21,6466
6406	20,1478	21,6097
6407	20,0981	21,5729
6408	20,0483	21,5362
6409	19,9985	21,4995
6410	19,9487	21,463
6411	19,8989	21,4265
6500	19,849	21,3902
6501	19,7991	21,3539
6502	19,7492	21,3178
6503	19,6993	21,2817
6504	19,6493	21,2457
6505	19,5994	21,2099
6506	19,5494	21,1741
6507	19,4993	21,1385
6508	19,4493	21,1029
6509	19,3992	21,0675
6510	19,3491	21,0321
6511	19,299	20,9969
6600	19,2489	20,9618
6601	19,1987	20,9268
6602	19,1485	20,8919
6603	19,0983	20,8571
6604	19,0481	20,8224
6605	18,9978	20,7879
6606	18,9476	20,7534
6607	18,8973	20,7191
6608	18,847	20,6849
6609	18,7967	20,6509
6610	18,7464	20,6169
6611	18,696	20,5831
6700	18,6456	20,5493

6701	18,5952	20,5158
6702	18,5448	20,4823
6703	18,4944	20,449
6704	18,444	20,4158
6705	18,3935	20,3827
6706	18,343	20,3497
6707	18,2926	20,3169
6708	18,2421	20,2843
6709	18,1915	20,2517
6710	18,141	20,2193
6711	18,0905	20,187
6800	18,0399	20,1549
6801	17,9894	20,1229
6802	17,9388	20,0911
6803	17,8882	20,0593
6804	17,8376	20,0278
6805	17,787	19,9963
6806	17,7363	19,9651
6807	17,6857	19,9339
6808	17,635	19,9029
6809	17,5844	19,8721
6810	17,5337	19,8414
6811	17,483	19,8109
6900	17,4323	19,7805
6901	17,3817	19,7503
6902	17,331	19,7202
6903	17,2802	19,6903
6904	17,2295	19,6605
6905	17,1788	19,6309
6906	17,1281	19,6014
6907	17,0773	19,5721
6908	17,0266	19,543
6909	16,9759	19,514
6910	16,9251	19,4852
6911	16,8744	19,4566
7000	16,8236	19,4281
7001	16,7728	19,3998
7002	16,7221	19,3716
7003	16,6713	19,3436
7004	16,6205	19,3158
7005	16,5698	19,2882
7006	16,519	19,2607
7007	16,4682	19,2334
7008	16,4175	19,2063
7009	16,3667	19,1794
7010	16,3159	19,1526
7011	16,2651	19,126

7100	16,2144	19,0996
7101	16,1636	19,0733
7102	16,1129	19,0472
7103	16,0621	19,0214
7104	16,0113	18,9956
7105	15,9606	18,9701
7106	15,9098	18,9448
7107	15,8591	18,9196
7108	15,8084	18,8946
7109	15,7576	18,8698
7110	15,7069	18,8452
7111	15,6562	18,8208
7200	15,6055	18,7966
7201	15,5548	18,7725
7202	15,5041	18,7486
7203	15,4534	18,725
7204	15,4027	18,7015
7205	15,3521	18,6782
7206	15,3014	18,6551
7207	15,2508	18,6322
7208	15,2001	18,6094
7209	15,1495	18,5869
7210	15,0989	18,5646
7211	15,0483	18,5424
7300	14,9977	18,5205
7301	14,9471	18,4987
7302	14,8966	18,4772
7303	14,846	18,4558
7304	14,7955	18,4346
7305	14,745	18,4136
7306	14,6945	18,3929
7307	14,6441	18,3723
7308	14,5936	18,3519
7309	14,5432	18,3317
7310	14,4927	18,3117
7311	14,4423	18,2919
7400	14,392	18,2723
7401	14,3416	18,2529
7402	14,2913	18,2337
7403	14,2409	18,2147
7404	14,1906	18,1959
7405	14,1404	18,1773
7406	14,0901	18,1589
7407	14,0399	18,1407
7408	13,9897	18,1227
7409	13,9395	18,1049
7410	13,8894	18,0873

7411	13,8392	18,0699
7500	13,7891	18,0527
7501	13,7391	18,0357
7502	13,689	18,0189
7503	13,639	18,0023
7504	13,589	17,9859
7505	13,539	17,9697
7506	13,4891	17,9537
7507	13,4392	17,9379
7508	13,3894	17,9222
7509	13,3395	17,9068
7510	13,2897	17,8916
7511	13,2399	17,8766
7600	13,1902	17,8617
7601	13,1405	17,8471
7602	13,0908	17,8326
7603	13,0412	17,8184
7604	12,9916	17,8043
7605	12,942	17,7905
7606	12,8925	17,7768
7607	12,843	17,7633
7608	12,7936	17,7501
7609	12,7441	17,737
7610	12,6948	17,7241
7611	12,6454	17,7113
7700	12,5962	17,6988
7701	12,5469	17,6865
7702	12,4977	17,6743
7703	12,4485	17,6624
7704	12,3994	17,6506
7705	12,3503	17,639
7706	12,3013	17,6276
7707	12,2523	17,6164
7708	12,2033	17,6053
7709	12,1544	17,5945
7710	12,1056	17,5838
7711	12,0568	17,5733
7800	12,008	17,563
7801	11,9593	17,5528
7802	11,9107	17,5429
7803	11,862	17,5331
7804	11,8135	17,5235
7805	11,765	17,514
7806	11,7165	17,5048
7807	11,6681	17,4957
7808	11,6198	17,4867
7809	11,5714	17,478

7810	11,5232	17,4694
7811	11,475	17,461
7900	11,4269	17,4527
7901	11,3788	17,4446
7902	11,3308	17,4367
7903	11,2828	17,4289
7904	11,2349	17,4212
7905	11,187	17,4138
7906	11,1393	17,4065
7907	11,0915	17,3993
7908	11,0439	17,3923
7909	10,9962	17,3854
7910	10,9487	17,3787
7911	10,9012	17,3721
8000	10,8538	17,3657

RIPS 21 (version 2021) Ett nytt livslängdsantagande infördes 2021 genom beslut i SKR:s styrelse 23 april. Det nya antagandet bygger på data för kommunsektorns egna anställdas dödlighet och inkomster. Vid skattning av dödlighetsparametrar har också en annan metod tillämpats, så kallad ekonomisk dödlighet, vilken beaktar skillnader i dödlighet för anställda i olika inkomstskikt.

Dödlighet och efterlevandepension

Dödlighetsintensiteten μ_x per år vid åldern x år antas vara given av följande formler:

$$\mu_x = a + b * e^{cx} \quad \text{för } x \leq 97$$

$$\mu_x = \mu_{97} + 0,03 * (x - 97) \quad \text{för } x > 97$$

De så kallade Makehampparametrarna a , b och c beror på kön och födelseår enligt:

Tabell 1: Makehampparametrar för kvinnor respektive män

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
Kvinnor								
$a * 10^3$	13,0	13,0	5,6	1,9	1,1	1,0	0,9	0,8
$b * 10^6$	0,530	0,530	0,793	1,219	1,382	1,161	0,846	0,781
c	0,137	0,137	0,132	0,126	0,123	0,123	0,125	0,125

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
-----------	-------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Män

$a \cdot 10^3$	61,5	20,5	8,9	3,2	1,5	1,0	0,8	0,8
$b \cdot 10^6$	0,206	0,206	0,334	0,528	0,622	0,575	0,587	0,552
c	0,148	0,151	0,145	0,138	0,134	0,133	0,131	0,130

Tingsrings förslag.

(Medborgarförslag.)

Skall bara restauranggäster kunna njuta av friluftsliv på Korrö. För att vi fritt skall kunna ströva omkring och njuta av friluftsliv på Korrö fordras en offentlig toalett som är öppen för allmänheten. Så är det inte i dag. Toaletten på logen är sällan tillgänglig för allmänheten. Endera är logen stängd eller är lokalen abonnerad.

Förmodligen kommer toaletten på logen inte att bli mer tillgänglig för allmänheten i framtiden.

En fungerande toalett på Korrö är en kommunal angelägenhet.

Förslag: Tag medel av de pengar man fick vid försäljningen av Linneryd Korrö 1:6 och bygg en fristående handikappvänlig toalett med skötbord för allmänheten. (Finns förmodligen bidrag att söka).

Linneryd den 11 maj 2026.

Kenneth Enelund.

Kenneth Enelund

Rönnvägen 34

36258 linneryd

Tel. 0767946144

mejl. ke17enro@gmail.com

2026-05-26

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse enkät och ranking Svenskt Näringsliv

Dnr KS/2026:231

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Svenskt Näringsliv redovisar den årliga enkäten och rankingen som mäter intervjuades uppfattning om kommunal service och stöd i näringslivsfrågor. Redovisningen återges av näringslivs- och samhällschef Karin Bååth.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms ej beröra barn och därför görs ingen prövning av barnets bästa.

Beslutsunderlag

Muntlig information vid sammanträdet
Tjänsteskrivelse

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

-

Jörgen Wijk

Kommunsekreterare

Kommunledningsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

2026-05-19

§ 88

**Projektdirektiv. Ovidkommande vatten i Linneryd,
Fridafors och Dångebo samt utgående ledning från
Dunsmåla ARV**

TFN/2026:303

Beslut

1. Teknik- och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att förslå kommunfullmäktige att godkänna beställning av åtgärder mot ovidkommande vatten i Linneryd, Fridafors och Dångebo samt utgående ledning från Dunsmåla avloppsreningsverk till en kostnad av 7 150 000 kr

Sammanfattning av ärendet

I VA-avdelningens budget för 2026 finns det totalt 114 862 tkr avsatta till investeringsobjekt. Enligt Teknik- och fritidsnämndens delegationsordning (punkt 2.1.3 Ekonomiärenden) har förvaltningschef/teknisk chef rätt att besluta om investeringsprojekt upp till 1 mnkr per investeringsobjekt. Nämnden beslutar om investeringsprojekt upp till 5 mnkr. (TFN 2025-08-26, § 133). Investeringsprojekt över 5 mnkr ska beslutas av kommunfullmäktige.

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
(jorwjj)
Comfact Signature Referensnummer: 336068SE

Utdragsbestyrkande

Teknik- och fritidsnämnden

2026-05-19

 § 88 forts
 TFN/2026:303

Projekt	Benämning	Budget tkr	Planerat färdigställande	Ansvarig
<i>Anslag</i>		114 862		
<i>fullmäktigebudget</i>				
<i>(kategori)</i>				
VA-verksamhet				
Tidigare		1 100		
delegationsbeslut:		5 350		
Tidigare nämndbeslut:		65 000		
Tidigare KF-beslut:				
Detta beslut:		7 150		
Åtgärder mot		7 150	2026-12-31	11770 VA-chef
ovidkommande vatten				
Summa återstår efter		36 262		
beslut				

Barnrättsperspektiv

Rätten till vatten av god kvalitet är en viktig del för barns uppväxt och framtid.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med budgetunderlag 2026-05-28
 Projektdirektiv 2026-04-09

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
 Tekniska förvaltningen
 VA-avdelningen

Ekonom

Justerare

Samlingshandlingen beställd av: Jörgen Wijk.
 (jorwjj)
 Comfact Signature Referensnummer: 336068SE

Utdragsbestyrkande